

10 PŘÍLOHY

Příloha 1 – Scénář rozhovoru

(Úvod)

Posíláte dneska ještě někdy SMS zprávy?

S kým se nejčastěji bavíte?

(Přechod k IM)

Proč IM, a ne třeba jiný kanál?

S kolika lidmi jste si včera psali?

Píšete si v současné době s někým pravidelně?

Kterou aplikaci pro IM používáte nejčastěji?

(Chování v rámci Messengeru)

Když zaregistrujete, že vám přišla zpráva, jste nuceni si ji hned zobrazit?

Odkládáte někdy odepisování na zprávy?

Reagujete okamžitě po otevření zprávy?

Zobrazujete si zprávy i ve chvíli, kdy nejste schopni obratem odepsat?

(Awareness Cues)

Které z Awareness Cues si nejvíce všímáte?

Píšete si s někým tak často, že znáte jejich chování v rámci aplikace Messenger?

Dokážete na základě těchto ukazatelů poznat, že něco mezi vámi není v pořádku?

Kontrolujete, zda si lidé zobrazují vaše zprávy?

Je pro vás funkce potvrzení o přečtení užitečná?

Snažíte se někdy potvrzení o přečtení nějakým způsobem obcházet?

Využíváte někdy toho, že zobrazíte zprávu cíleně a neodepíšete?

Setkali jste se někdy s termínem Ghosting?

(Typové situace)

Jak vnímáte situaci, kdy jste otevřeli Messenger, vidíte, že je (jméno) aktivní, ale nezobrazuje si vaše zprávy?

Jak vnímáte situaci, kdy víte, že byl/a (jméno) aktivní, ale vaši zprávu si nezobrazil/a?

Jak vnímáte situaci, kdy vyžadujete odpověď, (jméno) si vaši zprávu zobrazil/a, ale neodpověděl/a hned?

Pokud vám některá z těchto situací vadila, oplácíte dotyčné osobě stejné chování?

Je pro vás lepší, když zpráva zůstane pouze zobrazená, nebo je na ní alespoň reakce?

Kdyby existovala možnost funkci potvrzení o přečtení na Messengeru vypnout, využili byste ji?

Je ještě něco, co byste chtěli v rámci tohoto rozhovoru dodat?

(Poděkování a debriefing)

Příloha 2 – Přepis rozhovorů

Respondent: Tobiáš

Takže první rozehrívací otázka. Posíláš dneska ještě SMS?

Jo, posílám, no.

Posíláš je hodně?

No jako já myslím, že pošlu tak jednu dvě za den.

Takže vlastně pořád docela dost by se dalo říct.

No, denně posílám. Hlavně kvůli práci teda.

Předtím jsi je asi posílal víc, předpokládám. Dalo by se říct, že jsi to nahradil nějakou jinou formou komunikace?

Nahradil jsem to asi hlavně Messengerem. Já jsem si hodně smskoval s mámou, takže máma se dostala na Facebook a začali jsme si psát na Messengeru. No a instáčem directem asi nejvíc. Těmahle dvěma. Já třeba nemám WhatsApp, ani Viber, nic. Používám co nejmíň aplikací to jde.

S kým se nejčastěji v současné chvíli bavíš? Vlastně říkal jsi, že si píšeš s mámou, nemusí to být jenom psaní, s kým se nejvíc bavíš. Jde mi o to, jestli jsou to třeba přátelé, kolegové...

Jojo. Lucie, máma, kolega jeden teda... řekl bych kolegové hodně a přátelé, no. A pak takový ty anomálie typu, když mně někdo píše někdo jako žádost o zprávu, to se děje docela často, když někdo něco chce.

A převažuje komunikace tváří v tvář nebo mediovaná?

Je to vtipný, ale třeba s mámou asi určitě převládá mediovaná, s Veronikou asi ta tváří v tvář a s kamarádama je to tak půl na půl. I když to spíš možná převládá ta mediovaná, protože když vezmu, že si píšeme třeba každý den a pak jednou v tejdnu se vidíme, tak asi převládá ta mediovaná. A s ostatníma kámošema asi to samý.

Ted' když jsi zmínil, že využíváš hodně té mediované komunikace, tak vnímáš nějaké její výhody?

Tak, že to překonává časoprostorové omezení a je to zadarmo, že jo. Nebo tu, kterou mám na mysli já, tak je zadáčo, je to rychlý, můžu to poslat kdykoliv, nemusím s tím člověkem mluvit, žejo, tak to ti ušetří čas, nemusíš nikomu volat. No takový bezprostřední, no.

Vnímáš nějaké omezení?

Omezení je to, že mě to občas sere v tom, že jseš furt na tom telefonu a jenom do toho koukáš. A já už jsem si před nějakým časem dával detoxy, a pak vlastně v tom detoxu zjistíš, že když si ho dáš na jeden den, tak najednou se ti nabalí takovejch zpráv, takže jakoby ta nevýhoda je v tom, že se člověk u toho, když si od toho pak udělá nějaký odstup, uvědomí, že je na tom fakt hodně závislej. Takže ta nevýhoda je třeba, že mi přijde, že mi až moc zasahuje do volnýho času.

A kdybys to třeba mohl ještě srovnat s komunikací tváří v tvář?

Výhoda je, že asi víc věcí stihne vyřešit, než tváří v tvář a nejde to tolik do hloubky si myslím. Když chci vyřešit nějaké věci do hloubky, tak to tomu člověku volám. A nevýhoda, že tam není ten... chybí mi tam ten lidskej faktor, že radši prostě s někým bavím... no jako záleží na situaci a jak s kým, žejo. Když je to dobrej kámoš, tak se s ním radši chci vidět tváří v tvář, a pak mě štve, že si spolu píšeme a nevidíme se. Kdežto když je to nějaké zařizování s nějakým kolegou, tak mi přijde, že to je výhodnější.

Máš v současné době někoho, s kým si píšeš pravidelně? Dejme tomu klidně každý den nebo každý týden.

To jsou skupinový konverzace s kámošema, máma, přítelkyně...to je blbý říkat, když to budu používat takhle...

Můžeš klidně říkat jména.

Tak Lucie, máma, skupinový konverzace, a to je asi všechno. To není zas tolik. Ony ty skupinový konverzace pak nahrazují ty jednotlivý, žejo.

Tak teď se budeme bavit chvíli jenom o tvém chování v rámci Facebook Messengeru, nebudeme řešit žádný jiný aplikace. A mě by zajímalo, jestli když zaregistruješ, když ti přijde zpráva, tak jestli jsi nucený si ji hned otevřít?

Jo, docela jo... jako nevidím důvod si ji neotevřít prostě.

Reaguješ okamžitě po otevření zprávy?

No v zásadě hned. Hned jak to přečtu, tak odpovím, prostě. Mi to přijde jako slušnost... když jsem zrovna na telefonu.

A očekáváš naopak od ostatních taky bezprostřední odpovědi?

Ne, to už neočekávám. To už mě život na Facebooku naučil, že to nemám očekávat.

Odkládáš někdy odepisování na zprávy?

No, tak to je fakt výjimečný.

Vzpomeneš si na případy, kdy to odkládáš?

Když mě někdo naštve, tak... a píše mi a já ho chci trochu podusit, tak mu to prostě odložím a napíšu mu prostě až za několik dní. Nebo když vidím, že to ten člověk dělá mně, tak mu to třeba oplatím, vid'. Ale jinak asi ne. To dělám hodně jako výjimečně.

Je to odkládání taky kvůli tomu, abys ten druhý nevěděl, že sis tu zprávu zobrazil?

To spíš, že jí zobrazím a právě tím ho podusím. Ale jo, taky, když se mi... když je to nějaká nepříjemná... když je to člověk, se kterým se nechci vyloženě bavit, tak si to ani nezobrazím, ale nikdy se mi nestalo, že bych si to nikdy pak už nezobrazil. Pak si to třeba zobrazím po nějakým čase a napíšu mu stejně.

Otevíráš zprávy i ve chvíli, kdy víš, že nejsi schopný obratem odepsat?

Tak to ne. Otevřu až fakt, když mám čas.

Teď pomalu přejdeme na ty Awareness Cues, jak jsem říkal, klidně to ještě jednou zopakuju, at' v tom máme jasno. Pro jistotu to ještě jednou zopakuju (výčet Awareness Cues) Tak by mě zajímalo, kterých z těchhle cues, nebo řekněme znaků si nejvíc všímáš na Messengeru?

Asi jako zobrazeno, to mě docela zajímá. Třeba už docela ignoruju, jestli je ten člověk online nebo offline. Protože mi přijde, že už to ztrácí trochu smysl, protože se to stejně ukazuje tak random na tom Facebooku. Takže asi zobrazeno je pro mě nejdůležitější i čas, co tam je.

Píšeš si s někým v současné době tak často, že znáš jeho nebo její chování v rámci aplikace? A teď mám na mysli, že víš, kdy ten člověk bývá online, jak rychle odepisuje...

Jo, mám pár lidí.

Poznáš na základě toho jejich chování, že něco mezi vámi není v pořádku?

No to poznám určitě.

Na základě čeho to poznáš?

U některých lidí to poznám na základě toho, že přestanou psát smajlíky. U někoho to poznám, že neodpoví bezprostředně, když jsem... přijdu na to, že to dělá a... bavíme se furt o těch awareness věcech?

(přikyvují)

A všímám si toho zobrazeno a reakce. Že když se ta reakce prodlouží u lidí, u kterých to není obvyklý, tak to většinou značí, že se něco děje a že buď se stalo něco jim, nebo mezi námi.

Ty jsi to už nakousnul, ale stejně se ještě jednou zeptám. Kontroluješ, jestli si lidi zobrazují tvoje zprávy?

No to jo, kontroluju.

U koho to kontroluješ?

U všech blízkých přátel. No dalo by se říct u každého, s kým si pravidelněji píšu.

Takže všichni, kteří si mi na začátku říkal. Děje se ti to u nich často?

Co teď konkrétně?

To potvrzení o přečtení, jestli to u nich kontroluješ.

Jo, to jo, u nich často.

Je pro tebe funkce potvrzení o přečtení užitečná?

No tak určitě, protože... i když jako jak... občas se stane, že si to ten člověk přečte a zapomene na to, žejo, ale jako jo. U některých, když ty lidi znám, tak je to pro mě důležitý. Já to беру z hlediska tý slušnosti. Když vím, že ten člověk si to prostě přečetl a třeba to nemusí zrovna být ten... ta výjimka toho, že se mu to otevřelo v kapse nebo něco, a pak mi napíše třeba za tři hodiny, tak to беру trochu osobně.

A jak se během takové situace cítíš?

Tak to člověka trochu štve. Občas napíšu znova, to dělám docela, ale jako neberu si to nějak jako až moc osobně. Ale naštve to, no.

Jsou nějaké situace, kdy ti tahle funkce přijde užitečná, kromě toho, co jsi už zmínil?

(přemýšlí) Nevím, že se to dá dohledat v historii, s kým sis psal, na čem ses domlouval, takže ta archivní funkce toho a pak nějaká ta, že máš přehled o těch lidech.

A přijde ti naopak někdy na obtíž.

No jasně, lidi jako já to třeba nutí to kontrolovat. Jsou lidi, který to maj na párku a pak jsou jako já, který tomu dávaj někdy možná i větší důraz než obsahu těch zpráv prostě.

Snažíš se někdy nějakým způsobem obcházet potvrzení o přečtení?

No já to moc neobejdu, protože mně se to moc neukazuje na displeji ta zpráva. Takže já to většinou vždycky hned otevřu.

Ty vidíš jenom takovou tu generickou notifikaci, že ti někdo píše?

Přesně. Se mi objeví to kolečko s tou profilovkou a tam mám tutu... Takže já si to musím otevřít, aby jsem věděl co. Takže já to... nemám tu výhodu jako lidi, co mají třeba iPhone a viděj to na displeji, co tam je. Ale jako když vidím, že je to od někoho, s kým si v tu chvíli nechci psát, tak to dám dolů a nechám to na pak.

Takže to obcházení je jenom ve chvíli, kdy si s tím člověkem nechceš psát?

Když si s tím člověkem nechci psát anebo když jsem v MHD nebo na nějakým místě, kde nemůžu rychle a bezprostředně odeslat.

Využíváš někdy toho, a ty už jsi to zmínil. Že si zobrazíš zprávu cíleně, ale neodepíšeš?

Využívám to příležitostně prostě. Jako nedělám to denně. Párkrát do měsíce to udělám, ale nedělám to furt jako.

A je to i z nějakého jiného důvodu než, že to je v uvozovkách nějaká mind-game s tím druhým?

Možná občas se i mně stane, že to prostě v nějakým tom spěchu otevřu a pak třeba zapomenu, že jsem to otevřel a uvědomím si to až večer.

To asi už nebude cíleně, když je to takhle omylem.

Cíleně... jinak, než tak jak jsem to říkal to nedělám.

Setkal ses někdy s termínem Ghosting?

(přikyvuje)

Stalo se ti to?

Že by mi ten člověk fakt už nikdy nenapsal, jo? Anebo, že by mi prostě nepsal, a pak potom co já jsem napsal, začal znova.

Spíš asi to úplně nepsal.

(přemýšlí) Možná se mi to stalo jednou. Asi jo, asi jednou se mi to stalo.

Bylo to stylem, že si ty zprávy on nebo ona, teď nevím, kdo to byl. Jestli ten člověk ty zprávy zobrazoval, nebo je nechal nezobrazený?

To byla holka, která si je zobrazovala. My jsme si nějak psali, něco jsme spolu i měli, a pak ona měla jenom zobrazeno a třeba se i několik dní neozvala, ale právě že potom když jsem jí napsal, tak pak znovu napsala. Ale bylo to jako nějaká lehčí forma ghostingu, která vylynula v to, že jsme spolu třeba přestali pak randit, no.

A jak ses během toho cítil?

Když to bylo ten jeden den, tak jsem to chápal nějak. Ale když to bylo už ten druhý, třetí, tak jsem věděl, že asi se něco děje, že třeba na tom... k tomu vztahu přistupuje trochu jinak než já. Takže to byla i nějaká moje první indicie, že se jako děje mezi náma.

Asi už Ghosting necháme stranou.

A já jsem to třeba udělal několikrát.

Jo? Tak povídej. Čeho jsi využíval?

Tak já jsem vyghostoval docela hodně jako holec, se kterým jsem randil, a pak jsem prostě s nima už nechtěl nic mít, no.

A dělal jsi to způsobem, že sis ty zprávy vůbec nezobrazoval, nebo sis je zobrazoval a nechal je nezodpovězený?

Já jsem si je zobrazoval a nechal jsem je nezodpovězený.

To musely být nadšený. (smích)

No já vím, no, taky se mi to pak vrátilo. Teď bych to už asi neudělal, je to fakt hnusný. Žejo, když to člověk dělá, tak mu to nepříjde, ale když ti to někdo udělá potom, tak je to fakt nepříjemný.

Ty jsi říkal, že máš spoustu blízkých lidí, u kterých to potvrzení o přečtení kontroluješ, tak dokážeš si vybrat třeba jednoho, u kterého to kontroluješ nejvíc?

No tak to bude asi vzhledem k okolnostem ta Veronika.

Tak se budeme chvíli bavit o Lucii. Vybav si situaci, že si píšeš s Veronikou, vidíš, že je online, ale neotevřít si tvoje zprávy, tak proč si myslíš, že tomu tak je?

Nevím, tak já si třeba furt myslím, že ten ukazatel... jakože to třeba ještě dojíždí a že, i když se mi ukazuje jako online, tak třeba už může být z toho mobilu pryč, takže to mě moc neznepokojuje. Já v tohle jako nemám moc nějakou velkou důvěru, no, v tuhleto notifikaci, ale... nevím, že si může psát s někým jiným třeba nebo na mě nemá čas. Já si to zas tak neberu.

Působí to teda nějak na tebe během toho?

Tohleto ne. To, co na mě působí je třeba to, když si to přečte a neodepisuje. Takže k tomu už přistupuju úplně jinak.

Tak povídej. Jakým způsobem k tomu přistupuješ?

No tak jako, když vím, že si to přečetla a neodpovídá mi a vím, že třeba není v práci nebo, že je někde třeba doma a nic nedělá. No tak prostě čekám nějakou dobu a když vím, že mi furt neodepisuje, třeba to nějakým způsobem pushnu, napíšu jí něco k tomu, proto aby se mi ona ozvala. Tak třeba takhle.

A jaký pocit zažíváš?

Nevím, tak to je taková nejistota, že nevím, co se děje. Může to být na jednu stranu, že se jí něco mohlo stát, na druhou stranu může být naštvaná a já to nevím, protože na ní prostě nevidím, žejo. Já nevím, je to takový, že... je to taková lehčí úzkost. Asi bych to vyjádřil takhle.

A vybavíš si nějakou konkrétní situaci z nedávný doby?

Jo, asi jo.

Jenom klidně stručně vlastníma slovy, co jste v tu chvíli řešili nebo co jsi jí psal?

Jo. Myslím, že jsme se nějak domlouvali, že někam pojedem a já jsem jí dával nějaký návrhy a ona se mi k tomu nevyjadřovala, takže v tomhleto kontextu, když vlastně mi neodpovídala a já jsem viděl, že si to zobrazila, tak mi konkrétně přišlo, že jí třeba nasralo to, že já jsem vymyslel něco a ona s tím nesouhlasila. Dává mi najevo to, že... chce mi tím dát najevo, že třeba s tím nesouhlasí.

A ještě nějaká jiná třeba?

Jo, možná, že napsala, že je něco v hajzlu a já jsem jí psal „co?“ a ona si to přečetla a už neodpověděla a tím pádem já jsem nevěděl, co se děje, tak jsem jako byl takovej rozrušený z toho.

Potom může ještě nastat jedna situace. Ty jsi zmiňoval, že tomu ukazateli nevěříš, ale píšeš si s Lucií, ty jsi něco napsal, potom se podíváš a vidíš, že byla online před půl hodinou a tys ji napsal třeba před hodinou. To znamená, že měla příležitost si tu zprávu zobrazit, ale neudělala to. Tak proč si myslíš, že to neudělala?

(přemýšlí) Nevím. Buď neměla čas mi odepsat, nebo si jenom fakt rychle projela Facebook nebo když viděla, že ji píšu já, tak si řekla, že mi odepíše, až bude moct. To mě jako tolik netankuje.

Ty tedy moc neřešíš tyhle situace?

To ne.

A u někoho jiného, než u Veroniky?

Jo, asi u kámošů občas.

Tak si můžeš klidně vybrat jednoho a pobavíme se o něm.

Třeba Lukáš je kámoš z Čelákovic, ten to třeba dělá.

Proč si myslíš, že si neotvírá tvoji konverzaci, když je online?

To dělá často, no a to já fakt nevím, bohužel. Možná... mně přijde, že on je ten člověk, kterej... kterému nevádí, že mu tam svítěj ty věci (ukazatel nepřečtených konverzací) a třeba si to otevře až všechno najednou. Jakože on není člověk, kterej by to dělal bezprostředně jako já. To je úplnej opak. Já bych nikdy nezvládl, aby mi tam něco svítlo. Já vždycky potřebuju mít všechno jako... prostě zhasnutý. Takže asi z toho důvodu. Že to neřeší tolik, co já.

A vadí ti to, že to neřeší?

Tak na jednu stranu to je jeho věc, žejo a já vím, že když bych s ním chtěl řešit něco fakt vážnýho, tak mu můžu zavolat a telefon vždycky zvedne, což platí pro všechny případy. Z toho důvodu tomu dávám takovej odstup, že vím, že cokoliv, tak tady je pořád ten telefon a ty lidi mi ten telefon jako zvednou.

A když měl příležitost si tu zprávu zobrazit a neudělal to. Dokážeš říct, proč tomu tak je?

Já si myslím, že tam za tím asi nic jinýho nebude. To je student 1. lékařský, takže on se může fakt učit a jen si to prostě projet (aplikaci nebo Facebook) a ten Facebook zaznamená jeho aktivitu, takže tam byl třeba 5 vteřin a už se ukáže, že tam byl před půl hodinou. Jako já věřím, že tomu tak může být.

Zkusme se třeba vrátit k té Lucii. A ty jsi říkal, že ti nejvíc vadí ta situace, že si zprávu zobrazí a neodepíše ti hnedka, tak děje se to opakovaně?

Ne, to zas ne. To se děje jenom občas. Většinou odepíše hned.

A během té chvíle, kdy ti neodepisuje, začínáš o ní smýšlet jiným způsobem?

No tak člověk si asi vytváří nějaký domněnky a nějaké scénáře domnělý, ale nemyslím si, že bych měnil názor na ní přímo.

Kdybychom se nebavili jenom o Lucii, tak u někoho jiného třeba?

(přemýšlí) No tak kdyby to bylo opakovaný, tak to se vracíme k případu s tou holkou, která mě pak vyghostovala. Tak s tím mám tu zkušenost, že to ty lidi takhle dělaj, tak vím, že to může být signál toho, že ten člověk se se mnou nechce bavit.

V tuhle chvíli o ní začínáš smýšlet jinak?

Takhle jo, v tuhle chvíli jo.

Když ti některá z těchhle situací, o kterých jsme se bavili, vadila, tak jestli to stejný děláš i jim, že zkrátka oplácíš stejné chování?

Tak já to oplácím, ale to je hodně svátečně. Ale jako dělám to. A to ghostování jsem dělal taky a to už nedělám, protože se mi to vrátilo, ale takhle jako někoho přidusit... ale tam je na tom blbý, že ty nevíš, jestli to na toho člověka má nějaký vliv, takže je možný, že já se o něco snažím a ten člověk to má úplně na páрку, protože k tomu přistupuje jinak, ale jako jo, tak jako dělám to, ale jako nemám k tomu nějaký velký očekávání prostě.

Teď už nebudeme řešit konkrétní situace, ale je pro tebe lepší, když lidi nechají zprávu zobrazenou nebo na ní aspoň nějakým způsobem zareagují?

Tak to je lepší, když na ni nějak zareagujou, i kdyby to mělo být právě tím, že mi to odfajfkujou tím palcem jako. Pro mě to přijde lepší než když to nechají prostě jen tak zobrazený a nebo prostě ať odpoví, když budou fakt moct.

A dokážeš vysvětlit, proč je to pro tebe lepší?

Protože mně přijde, že když mi jako na to nějakým způsobem zareagujou, potom, co vidí, že já jsem si to přečetl a že tam ten ukazatel je, tak to znamená, že asi nějakým způsobem jim na mně záleží a že jim stojím za to, aby mi věnovali těch posranejch 5 vteřin a odepsali mi buď třeba „napišu za hodinu“ nebo „hele, teď nemůžu“ opravdu to je... to je prostě (hledá slova) to má člověk hotový za tři vteřiny takovou reakci.

Některé IM služby nebo aplikace právě umožňují tuhle funkci potvrzení o přečtení vypnout. Kdyby tahle možnost byla i na Messengeru, využil bys toho?

Že bych to vypnul jako úplně pro všechny, nebo jenom pro sebe?

Jenom pro sebe.

Asi bych toho nevyužil.

Vadilo by ti naopak, kdyby toho využili ostatní a ty bys neviděl, že si zobrazili tvoje zprávy?

Tak asi jak kdo.

U koho by ti to vadilo?

Tak asi u Lucie a asi u mámy, kvůli nějakým jako... kdyby se něco stalo. Asi u lidí, na kterých mi záleží bych chtěl, aby to prostě tam měli a ty ostatní, co mě tolik nezajímají, tak mi jsou asi jedno v tomhleto.

Nakousnul jsi i to, kdyby tam ta funkce vůbec nebyla. Vadilo by ti to?

Kdyby tam ta funkce nikdy nebyla a já jsem nevěděl ... a já jsem s tím neměl tu zkušenost, kterou mám teď, tak asi... by mi to nevadilo. Bych se s tím naučil žít. Ale pak když člověk do toho pronikne, tak se z toho vlastně stane součástí té komunikace s těma lidma.

Respondent: Vincent

Zeptám se tě na začátek, jestli dneska ještě posíláš SMS?

Už ne tolik co dřív, ale jakože pořád posílám smsky.

V jakých případech je ještě posíláš?

Posílám je v případech, kdy třeba nejsem na wi-fi, nebo nemám žádný připojení k internetu, takže pošlu smsku.

Nahradil jsi SMS tedy něčím jiným, když říkáš, že už je neposíláš tolik, co dřív?

Jo, nahradil jsem je tím Messengerem nebo i Whatsappem.

A teď bych se tě chtěl zeptat, s kým se v současné době nejvíc bavíš?

Chceš konkrétní osoby?

Zatím stačí jenom rozdělení rodina, přátelé, a pak se budeme ptát na konkrétní osoby...

Tak přátelé a rodina.

Převažuje komunikace tváří v tvář nebo skrz nějaké zařízení?

To je těžký... to se nedá takhle zobecnit.

Takže i s rodiči se třeba vídáš častěji?

Ne, to je ta mediovaná komunikace.

A s ostatními je to komunikace tváří v tvář i mediovaná?

Jo, přesně.

Když tedy říkáš, že si s nimi píšeš skrz IM aplikace, tak proč právě tahle forma komunikace?

Proč ne třeba e-mail?

Mně už e-mailů přijdou takový... nechci říct zastaralý, ale přijdou mi, že spousta lidí je v dnešní době používá spíš jako k řešení nějakých pracovních záležitostí. Kdežto ten Messenger nebo ten IM, tak to je takový jako osobnější, že si přes to píšeš jako s kamarádama nebo prostě neřešíš tam jako pracovní záležitosti.

Vnímáš nějaké výhody téhle formy komunikace přes Messenger?

Asi rychlost bych řekl. Myslím si, že je to rychlejší než e-mail...

A ještě nějaké?

Oproti tomu e-mailu myslíš?

Můžeš to klidně srovnat s komunikací tváří v tvář.

To asi ne jinak... jakože ta rychlost bych řekl a jakože i to, že pokud nemáš možnost zrovna se s tím člověkem vidět tváří v tvář, že jste třeba každý v jiný zemi nebo nevim, tak je to jako nejjednodušší způsob asi.

A vnímáš i nějaké omezení téhle formy komunikace?

No omezení je přesně to, o čem jsi mluvil na začátku, takový to, že nevíš jako kontext... nevíš prostě... nedá se to jako opsat.

Teď bych se teď zeptal, s kolika lidmi sis včera psal? Klidně se můžeš podívat na Messengeru.

Chceš přesný číslo, jo?

Jojo

(počítá) Devět.

A je to nadprůměrné číslo?

Hmm... asi jo, řekl bych.

Normálně si tedy píšeš s míň lidmi?

(přikyvuje) Tak čtyři bych řekl... tři.

Máš v současné chvíli někoho, s kým si píšeš i pravidelně? Ted' řekněme, že pravidelnost je třeba každý týden nebo každý den.

Jojojo, určitě.

Tak ted' už přichází na řadu to, že mi řekneš jména a říct, kdo to je – například Lukáš kamarád, takhle obecně stačí.

Ok. Michal. Chceš další ještě lidi?

Jojo, všechny, se kterými si ted' píšeš pravidelně.

Verča kamarádka, mamka, Jan spolužák a to je asi všechno bych řekl.

Používáš ještě nějaké další aplikace pro psaní si s lidmi?

Tinder třeba a to je asi všechno.

Ted' se budeme bavit už jenom o Facebook Messengeru, vynecháme všechny ostatní aplikace, takže se nebudeme ani bavit o iMessage a mě by zajímalo, jestli když zaregistruješ, že ti přišla zpráva, jestli jsi nucený si ji hned otevřít?

Záleží asi od koho ta zpráva je, jakože někdy nemám ten pocit, někdy mám ten pocit, že bych měl odpovědět co nejdřív.

Reaguješ okamžitě po otevření zprávy?

Taky jak kdy. To nejde takhle jako zobecnit. Fakt záleží na tom, kdo to je...

A dokážeš nějak zjednodušeně říct, u kterých lidí tě to nutí si to hned zobrazit?

Musím říct zase konkrétní jména?

Nemusíš, ted' nemusíš.

Tak pokud se jedná třeba o domluvu, kdy se zrovna uvidíme a pokud je to v ten den, tak prostě se snažím zodpovědět co nejdřív, abychom se mohli domluvit na tom, kdy se uvidíme.

Tak tím pádem reaguješ i okamžitě po otevření?

(přikyvuje)

Očekáváš od lidí, že budou bezprostředně odpovídat i na tvoje zprávy?

(přikyvuje)

A děje se to?

(přemýšlí) Takže myslíš co nejrychleji po tom, co jim napíšu... no jak kdy

Odkládáš někdy odepisování na zprávy?

Jo.

V jakých případech?

V případech, že nevím, co napsat a nebo nechci nic napsat.

A je to z toho důvodu, aby ostatní neviděli, že sis jejich zprávu zobrazil?

(přemýšlí) Občas asi jo.

Otevíráš zprávy i ve chvíli, kdy víš, že nejsi schopný odepsat?

Jo.

Dáváš pak vědět lidem, že nemáš čas odepisovat?

Ne.

Ted' se budeme chvíli bavit o těch Awareness Cues, jak jsem zmínil už v úvodu. Ještě jednou to pro jistotu připomenu (výčet Awareness Cues). Tak by mě zajímalo, kterých z těchhle znaků si všímáš nejčastěji na Messengeru?

Asi těch tří teček, že ta druhá osoba píše nebo jako i to zobrazeno.

Ještě nějaké, nebo jen tyhle dvě?

Ty emojis, třeba? To jsi taky říkal, že jsou ty... no to jsou asi tak jediný no, kterých si všímám.

Píšeš si v současné době s někým tak často, že znáš jeho chování v rámci Messengeru. Ted'ka mám na mysli, že ty víš, kdy ten člověk bývá online, jak rychle ti třeba odepíše, nebo naopak jak rychle neodepisuje.

(přikyvuje)

A je to někdo z těch lidí, o kterých jsi mi už povídal?

Jojojo.

A je to, prosím tě?

Michal.

Dokážeš na základě toho jeho chování v rámci Messengeru poznat, že něco mezi vámi není v pořádku?

Jo.

Na základě čeho to poznáš?

Většinou je to taková ta strohá odpověď, jakože prostě napíše třeba „ok“ nebo jako „k“ jenom. Že vlastně z toho nějakým způsobem vycítíš, že jako to bylo jenom takový (citoslovce, které se nedá přepsat)

Všiml sis ještě něčeho jiného během toho?

Jako na základě čeho bych mohl posoudit, že je něco, že něco není v pořádku?

(přikyvují)

Jo, taky asi i doba, po který člověk odepíše, že jako většinou je to skoro hned a pokud to je třeba jenom po dvou, třech hodinách, tak začínám mít trošku obavy, který ale potom někdy se jakože vysvětlí a vlastně že žádný problém není. Jenom jako... já obecně, pokud mi lidi odepíší třeba až druhý den, tak vždycky začnu jako hrozně plašit nebo že se jako něco děje a já se pak dozvím, že jako vůbec. Že třeba jen neměl čas ten člověk nebo tak

Kontroluješ někdy potvrzení o přečtení?

(přikyvuje) Jo

U kterých lidí to nejčastěji kontroluješ?

U lidí, kteří se mi třeba líbí

A kontroluješ to ještě u někoho z těch lidí, o kterých jsi mi povídal?

Ne.

U těch lidí, kteří se ti líbí, tak děje se ti to u nich často?

(přikyvuje)

Je pro tebe funkce potvrzení o přečtení užitečná?

No mám tu jistotu, že si ten člověk tu zprávu zobrazil.

Řekneš třeba nějaké případy, ve kterých ti přijde užitečná, kromě toho, co jsi už zmínil?

Mě už asi nic dalšího nenapadá.

Tak se zeptám, jestli ti přijde naopak někdy na obtíž?

No, na obtíž je v těch případech, kdy třeba zjistíš, že si to ten člověk nepřečetl a neodepisuje ti třeba jako nějakou delší dobu, tak jako je to takový, že si právě začneš utvářet takový ty domněnky, který se prostě ke konci můžou jako nějak, nebo pozdějc vysvětlit, že jako byly úplně zbytečný. Ale třeba v tomhle mi to přijde takový jako ošemetný dost.

Během té chvíle zažíváš nějaké emoce?

Asi jsem přemýšlel nad tím důvodem, proč neodepsal a říkal jsem si, že třeba nechce odepsat nebo jakože prostě že už nemá zájem nebo něco takovýho, co se pak jakože ukázalo, že není pravda, ale většinou je to asi nějaký smutek trochu nebo strach i určitým způsobem.

Snažíš se někdy tohle potvrzení o přečtení nějakým způsobem obcházet?

Jak to myslíš?

Že bys znal způsob, jak si přečíst tu zprávu, aniž by se ukázalo zobrazeno.

Já myslím, že ten způsob je... myslím, že zrovna na Messengeru to nějak jde. Už si nepamatuju, jak se to dělá, ale...

Takže nesnažíš se to obcházet?

Nesnažím, protože jsem zapomněl, jak se to dělá, ale kdybych si na to vzpomněl, tak bych to asi dělal. (smích)

Tak já ti to potom řeknu na konci rozhovoru.

Tak jo, děkuju. (smích)

Využíváš někdy toho, že si zprávu zobrazíš cíleně a neodpovíš na ni?

Jo.

V jakých případech?

To je těžký... v případech, kdy třeba... kdy vlastně třeba chci dát tomu člověku vědět, že něco není v pořádku, tak to zkusím ukázat tímhle způsobem.

Ještě někdy třeba?

Asi jinak ne, že bych toho využíval cíleně, to asi ne.

Setkal ses někdy s termínem Ghosting?

Jo. (smích)

Stalo se ti to i v rámci Messengeru? Tys říkal, že používáš i Tinder, tam bych to úplně nechtěl řešit, ale jestli ses tím setkal i na Messengeru.

(přikyvuje)

V jaký roli ses ocitl?

V obou.

Tak jestli můžeme klidně nějak stručně rozebrat obě dvě. Začni klidně to, že se ti stalo, že tě někdo ghostoval, tak jakým stylem to probíhalo? Byly ty zprávy zobrazené, nebo si je ten člověk vůbec nečetl?

Jak kdy, jakože stalo se mi i, že ta zpráva byla zobrazená i že nebyla.

A jaké pocity to v tobě vyvolávalo?

No je to hrozný. Zároveň jako už... zároveň tě to mrzí a máš chuť jako psát ještě něco dalšího, jenže víš, že ten člověk už očividně zájem nemá, takže je to takový... je to dost ošklivej pocit, no

Ted' tedy ta opačná situace, kdy ty jsi tohle prováděl ostatním, tak jakým způsobem jsi to prováděl?

Ted'ka se snažím už to nedělat. Nebo nevzpomenu si, kdy jsem to naposledy udělal, ale myslím si, že to z mé strany byla určitá zbabělost napsat tomu člověku narovinu, že nemám zájem a někdy to bylo třeba i tak, že jsem si tu zprávu zobrazil a chtěl jsem na ni odpovědět, jenže každým dnem jsem na to nějak jako, že se mi do toho nechtělo, takže nakonec jsem třeba prostě půl roku jako neodepsal vůbec. Ale jako jak říkám, ted' už se snažím to nedělat.

A ty zprávy sis zobrazil a neodepisoval jsi na ně?

Jako jak kdy, někdy jsem si je ani nezobrazil. To hrozně záleží.

Když jsme se na začátku bavili, u koho kontroluješ potvrzení o přečtení, tak ted' jestli je někdo v současné chvíli, u koho to kontroluješ? Můžeš kdyžtak říct jméno?

Jonáš.

Tak se budeme chvíli bavit o Jonášovi a mně jde teď o to, ať si vybavíš situaci, kdy si píšeš s Jáchymem, máš otevřený messenger, vidíš, že je online, ale zrovna v tuhle chvíli si nezobrazuje tvoje zprávy. Tak proč si myslíš, že si je zrovna nezobrazuje?

Myslím si, že nemá čas.

Vadí ti to v tu chvíli?

Asi ani ne. Mně to nevadí v tom případě, pokud ta moje zpráva je krátká natolik, že se ukazuje celá i bez toho, aniž by si ji musel otevřít. V tom případě mi to přijde v pohodě, pokud je to třeba jednoslovná odpověď z mé strany, kterou on vidí celou a nezobrazí si ji, tak v podstatě vím, že ji nejspíš viděl, ale pokud se jedná o nějakou delší zprávu, u který prostě potřebuje ji jako otevřít a nestane se to, tak to už mi začíná trochu vadit.

Řešíš tuhle situaci nějakým způsobem, že se třeba připomeněš?

Jak kdy. Většinou se to... bavíme se pořád o tý jedny konkrétní osobě?

(příkvyuji) Pořád o Jonášovi, když vidíš, že je online a nezobrazuje si tvoje zprávy.

Hele... asi jako nepišu dál. On napíše sám potom, až bude mít čas, teda zatím to takhle bylo.

Děje se to mezi vámi často?

To bych neřekl.

A u někoho jiného, kromě Jáchyma, tohle řešíš?

Asi momentálně ne.

Druhá situace, která může nastat je, že si píšeš s Jonášem, napíšeš mi nějakou zprávu, pak si po určité době otevřeš Messenger a vidíš, že byl aktivní před půl hodinou a tys mu třeba napsal už před hodinou. To znamená, že měl příležitost si tvoji zprávu zobrazit, ale neudělal to, tak proč si myslíš, že to neudělal?

Myslím si, že třeba neměl čas, že to bylo jenom... se prostě podíval, kdo mu zrovna psal a chce si třeba dát čas na to, až odpoví. Jakože nechce hned automaticky odpovědět a třeba si chce i promyslet, co napíše.

Během té chvíle zažíváš nějaké pocity, když si toho všimneš, tak vadí ti to třeba?

Asi jak kdy, asi záleží na tom, o čem si zrovna píšem.

A v jakých situacích bys řekl, že ti to spíš vadí?

(přemýšlí) Vadí mi to třeba v situacích, pokud... což se teda jako neděje... ale teď zas mluvím trochu obecně. Pokud se třeba právě domlouváme na tom, kdy se máme vidět a ten člověk. To se mi zatím neděje, ale dělo se to. A ten člověk právě jako nereaguje, tak je to takový, jako není to vůbec příjemnej pocit. Vlastně se potřebujete dohodnout, protože oba máte nějakej omezenej čas a chápeš...

Děláš nějaké rozdíly mezi zmíněnými situacemi? Vidíš, že je online a nezobrazuje si tvoje zprávy nebo vidíš, že měl příležitost si tvoji zprávu zobrazit a neudělal to.

No vzhledem k tomu, že ty moje zprávy byly... nebo jako takhle... většinou když se jedná o něco, co třeba se rozepíšeme víc, tak si tu zprávu vždycky zobrazí, ale pokud... třeba se jedná o nějakou mojí jednoslovnou, prostě krátkou zprávu, kterou si nezobrazí, tak mě to vůbec nějak neštve, že vím, že prostě to uvidí a nepotřebuju ten důkaz toho, že si to prostě zobrazil.

A během kterých situací ti vadí, že si to nezobrazuje?

To se asi nestalo, zatím.

Tak přejdeme klidně k poslední situaci a to je, že ty Jonášovi něco píšeš, zkrátka něco po něm potřebuješ a očekáváš odpověď. On si tvoji zprávu zobrazí, ale neodepíše na ni hned, nebo vůbec. Tím vůbec mám na mysli třeba 2 hodiny, 4 hodiny, den. Proč si myslíš, že ti hned neodepsal?

Tak jako těch důvodů je strašně moc.

Jaké tě napadají?

Tak třeba že nemá čas, jak jsem říkal, nemá čas nebo třeba jako nechce zrovna psát, to se taky může stát, třeba se mu nechce zrovna odepsat nebo tak...

Vybavíš si konkrétní situaci teď v nedávné době, kdy se tohle stalo?

To ne. Buď si tu zprávu nezobrazí odepiše třeba za pár hodin, nebo si tu zprávu zobrazí a odepiše hned.

A u někoho jiného se ti tohle děje?

Jo asi jako s přáteli docela často, jenže tam je to takový jako prostě už to neřeším tolik, protože prostě jsme jenom kamarádi, ale pokud je to s někým, kdo jakoby... na kom ti záleží trochu jinak než jako přátelsky jenom, tak... ježiš, to je tak dobře, že to bude anonymní... tak je to prostě takový... začneš si fakt strašně... prostě si vytvářet hrozně moc domněnek, proč zrovna. Ale jakmile se jedná o přátele nebo o rodinu, tak si prostě vždycky říkáš, jakože třeba nemají čas nebo odepišou později a tolik taky kvůli tomu nestresuješ.

No a během toho seznamování teda, co se ti honí hlavou v těchhle situacích?

No samozřejmě takový to, co se honí asi všem, jakoby jestli si třeba mně neodepsal, ale odepsal někomu jinému, jestli si zrovna píše s někým jiným nebo co zrovna třeba dělá a proč asi neodepisuje.

Ještě se budeme bavit o těch situacích během toho seznamování a když se ta poslední situace děje opakovaně, začal jsi pak o tom člověku smýšlet jiným způsobem?

(přikyvuje)

Co to pro tebe znamená, když se to děje opakovaně? Tys to možná už nakousnul...

No znamená to asi nějaký určitý nezájem ze strany toho druhého člověka.

Je pro tebe lepší, když zpráva zůstane zobrazená, nebo je na ni aspoň nějaká reakce?

Asi reakce.

Kvůli čemu to máš radši?

Že ten člověk projevil nějaký zájem o to ti napsat, že to nenechal tak jako tak... ale asi záleží... prostě může být zpráva, na kterou se ani jak jako stroze reagovat, že stačí, když je zobrazená. Ale asi obecně spíš mám radši jako reakci na zprávu.

No teď se už pomaličku budeme blížit do konce. Některé IM aplikace umožňují funkci potvrzení o přečtení vypnout. Na Messengeru to nejde. Tak mě by zajímalo, jestli kdyby to šlo na Messengeru, tak jestli bys toho využil. A budeme řešit situace, kdy to je třeba jako na iMessage podobně. To znamená, že ty kdyby sis to vypnul, tak ostatní by neviděli, že sis zobrazil jejich zprávy a naopak. Využil bys toho?

Asi bych toho využil, ale zároveň bych i využil toho, že já bych neviděl, jestli si to oni zobrazili, nebo ne.

Takže bys chtěl, aby to byla oboustranná výměna. A proč bys to chtěl, aby to tam nebylo?

Protože je to hrozně toxický pro spoustu lidí, kteří si pak říkají, že jako ten člověk s nima mluvit nechce nebo tak podobně

A vadilo by ti, kdybys ty tu funkci nemohl vypnout a ostatní ano?

Ne, asi nevadilo. To fakt hodně záleží. Spousta z těch věcí nejde fakt říct „je to takhle a je to takhle“, to fakt hrozně záleží, s kým si píšeš, v jakém období, o čem a tak. Že nemůžu říct „tohle mi vyloženě vadí, tohle mi nevadí“.

Můžeš zmínit přímo konkrétní situace, kdy ti to vadí?

A teď co z toho všeho?

Co je spjaté s tou funkcí potvrzení o přečtení.

Pokud se jedná o něco akutního a je to zobrazeno a není to zobrazeno, tak to mi vadí. Já taky vždycky neodepišu jako rychle a zároveň se snažím dávat ten čas ostatním. Neočekávám od nich nejrychlejší odpověď.

Respondent: Viktor

Tak já se tě pro začátek zeptám, jestli dneska ještě posíláš SMS?

SMSky jako takový posílám furt.

Posíláš je hodně?

Míň, ale posílám je rodičům, který nemají jinou možnost, babičky a starší lidi, se kterými spolupracuju a frčej smsky. Spíš je používám v práci informativně večer, že si dáme vědět, co je za práci, kdy kde máš bejt, takový informativní hlody, na který odpovíš „ok“

A když tedy říkáš, že už hodně ne, tak nahradil jsi to něčím?

No určitě tím messengerem nebo nějakajma takovejhlema internetovejma věcma

S kým se v současné chvíli nejčastěji bavíš? Ted' neřeším, jestli to je mediovaná komunikace nebo komunikace tváří v tvář.

Určitě s kamarádama, určitě úzký kruh 6-10 lidí.

A převažuje komunikace tváří v tvář nebo jiný druh komunikace?

Já bych řekl, že...Z mého pohledu komunikace tváří v tvář, protože nejsem takovej ten, kterej by tam vypisoval „x“ a většinou se domlouváme na tom, kdy se sejdem, když se vidíme

A ted' když jsi zmínil IM, tak proč právě přes Messenger, a ne nějaký jiný kanál?

A jiný kanál myslíš e-maily, smsky...?

Ano ano, proč právě tahle forma komunikace?

Protože mi to přijde nejjednodušší, nejrychlejší. je to prostě hned.

A má to ještě nějaké výhody?

Myslím si, že to používá spousta lidí. Prostě e-mail jako takovej samozřejmě frčí taky spousta lidí, ale co se práce týká, ale messenger jede hrozně u všech, takže proto

A nějaké omezení vnímáš naopak?

Omezení internetový možná, když někde není internet...na chalupě, ale zase když jsem na chalupě, tak si nechci s nikým psát

A ohledně komunikace to má pro tebe nějaké omezení?

Já bych řekl, že ani ne, protože kdybych jako psal nějaký dlouhásáhlý litery, který by se mi nevešly do toho okna, který oni nabízej, to se mi taky neděje. Ne fakt ne, nic mi na tom nechybí, nic mě neomezuje. Maximálně když mi vypnou internet nebo jsi někde bez

S kolika lidmi sis včera psal? Klidně se můžeš podívat.

Fakt jako konkrétně se mám podívat?

No jasný.

Jo?

Jojo, podívej se.

Já jsem totiž včera zrovna půlku dne spal.

To vůbec nevádí. (smích)

(počítá) Pět lidí samostatně a ve skupině, kde je nás pět, takže třeba 7 lidí.

A řekl bys, že to je průměrný číslo, nadprůměrný?

Řekl bych, že to je nadprůměrný, protože psaní mě moc nebaví nějak extra.

Píšeš si s někým v současné době pravidelně?

Jenom s tou skupinou lidí, jak máme skupinovou konverzaci, tak tam to je pravidelný, už to frčí dlouho. Ale, že bych si psal s nějakým kámošem, jak se mám, co dělám, tak to ne.

A můžeš zmínit jejich jména?

Je to Adéla... jenom křestní stačej?

Jojojo, určitě jenom křestní.

Michal, Tadeáš, Lucka a Jana.

Všechno kamarádi

To jsou všechno kamarádi.

Blízcí kamarádi, které znáš už delší dobu?

Ano.

A jaký aplikace pro psaní ostatním ještě používáš?

WhatsApp s nějakýma lidma, řekl bych vlastně jen s rodinou teď už, hodně jsem si tam psal s přítelkyní, ale s tou už nejsem, takže to opadlo, ale rodina jede. Máma frčí WhatsApp, ségra i vlastně nevlastní sourozenci.

Dobře, tak teď budeme bavit chvíli jenom o tvém chování v rámci Facebook Messengeru, nebudeme už řešit žádné jiné aplikace. A mě by zajímalo, jestli když zaregistruješ, že ti přišla zpráva, tak jsi nucený si ji hned otevřít?

Tyjo, to mi přijde strašně jak kdy. Když třeba... když něco dělám a baví mě to, tak ne, ale když jseš takovej, že něčemu dáváš poloviční pozornost, tak skočím po tom telefonu bych řekl. Nebo ani mě to nemusí bavit, ale když meješ nádobí, tak na to prdím a mám to na háku, ale v tom druhym případě, no...

Reaguješ okamžitě po otevření zprávy?

To je taky jak kdy, ale řekl bych, že spíš jo.

A v jakých případech nereaguješ okamžitě?

Když řešíš nějakej problém, něco si rozmyslíš, nebo je to dlouhá zpráva a nemám na to čas, tak si řekneš „udělám to za 5 minut“ ale když jde o úplný prd, když budu na pivu, tak neodepisuju.

Odkládáš někdy odepisování na zprávy?

To bych řekl, že ne.

Teď se ještě zeptám, jestli se ti stane, že si zobrazíš zprávu i ve chvíli, kdy nejsi obratem schopný odepsat

Někdy se mi to stane, někdy to dělám. Ale řekl bych, že spíš ne ve většině případů. Přesně z toho důvodu, že tomu člověku dáš feedback, že už sis to přečetl a on začne přemýšlet nad tím, proč mu hned neodepíšeš atd., atd.

Když se tahle situace tedy stane, tak dáš potom těm lidem, že třeba nemáš čas, nebo že jsi zapomněl?

To bych řekl, taky jak kdy. Podle toho, jak závažnej problém zrovna...jestli po mně někdo něco nutně potřeboval, tak se mu omluvím a jestli se mě ptá na blbost, tak to neřeším.

V úvodu jak jsem zmínil ty Awareness Cues, já to ještě zopakuju (říkám výčet Awareness Cues). Tak bych se chtěl zeptat, kterých z těchhle znaků si nejvíc všímáš v rámci Messengeru?

(přemýšlí) Doručeno, ale to se mi nestává moc, že by nebylo doručeno, to je fakt málokdy, když jseš někde v metru. Ale zobrazeno určitě, jestli si to ten člověk přečetl.

A ještě nějaké jiné?

To že píše třeba. A na messengeru se to ukazuje?

Jojojo, takový ty tři tečky.

Tak tomu taky nepřikládám takovou váhu, jakože bych čekal, co napíše...nenene, nic mě nenapadá.

Máš nějaký lidi v rámci messengeru, že máš nějaký lidi u kterých znáš jejich chování.

Já bych úplně neřekl, kdy bývají online, ale přesně... kdo odepíše hned, někdo ti odepíše za hodinu a nebo někdo ti třeba napíše dlouhatánskou zprávu do jedny a někdo to tam odesílá furt po větách, po slovech.

A patří mezi ně někdo, koho jsi zmínil na začátku?

Já bych řekl... a teď když dám například Michal a Tadeáš, tak oba jsou v té skupině a s oběma si píšu zvlášť, tak Tadeáš ten ti odepíše hned a Michal to má na háku.

A dokážeš z toho, jakým způsobem oni píšou, že něco mezi vámi není v pořádku?

Jo, to asi jo.

A stalo se ti to někdy?

Byly to nepříjemný věci jako úmrtí v rodině, kdy ten kamarád zmizel bez udání jakýhokoliv důvodu a my jsme už tušili, že se asi něco děje a pak i přesně na tom psaní v dalších dvou dnech to bylo znát.

Přejdeme raději k něčemu veselejšímu. Kontroluješ, jestli si lidi otevírají tvoje zprávy? Zmínil jsi, že si toho někdy všimáš.

Já bych řekl, že jo, ale snažím se od toho... jako zkontroluju to třeba jednou, dvakrát, když ten člověk neodepisuje, ale že bych na to potom koukal každou půlhodinu, to ne a snažím se od těchhle věcí jakoby oprostít. Že přesně si utvářet o tom druhým ten obraz, že na tebe prdí, protože si to zobrazil a neodepíše... to je strašně široká téma, do kterého se může ponořit a být našťvaný úplně zbytečně

U kterých lidí to kontroluješ?

Já bych řekl, že u holek to hrotím nejvíc. Když si píšeš s nějakou holkou nově nebo i když spolu chodíte a pak něco řešíte, hrotíte.

A mezi těmi lidmi, které jsi zmiňoval, tak tam to u někoho řešíš?

Ne, jenom když... Já bych řekl, že když se domlouváme takhle na něčem, kdy se sejdem, tak prostě píšeš, že tam jsi za pět minut a víš, že je furt v metru, tak z tohohle hlediska, ale určitě ne v takové míře jako s těma holkama.

Je pro tebe funkce potvrzení o přečtení užitečná?

No, jako užitečná v tom, že ti nasadí brouka do hlavy... když nad tím přemýšlím, že kdyby to nebylo... a to je to kouzlo smsek možná, to je na tom fajn. Přesně. Že to nejsou ani iMessage, ale smska a ty netušíš, takže já bych to bral bez toho.

Připadá ti někdy i na obtíž?

Přesně tak, na obtíž.

Takže spíš na obtíž než užitečná. A jsou naopak některé situace, kdy tuhle funkci považuješ za užitečnou?

No jo, jako. Určitě jo a je to strašně o konkrétním případě, kdy...

Klidně můžeš jeden popsat.

Když potřebuješ... no... to je jak potvrzení o e-mailu, že prostě můžeš člověku třeba tam poslat informace svému, dejme tomu, podřízenému v práci a potom mu vpálit do ksichtu „hele ty sis... já jsem ti to poslal a vidím, že sis tu zprávu přečetl, že máš vzít 4 banány a ne 3, tak mi nelží, že o tom nevíš“ třeba v tomhle případě.

Jak se při tom cítíš, když jsi zmínil třeba tuhle situaci, tak jaké pocity to v tobě vyvolává v tu chvíli?

Mně by to bylo asi nepříjemný, protože přesně to už je o tom, kdy toho člověka stalkuješ a vytahuješ to... chceš po něm vnutit, aby ten mobil mu přirostl k tělu, takže úplně bych se s tím neztotožňoval, ale vím, že to může nastat. napadlo mě to jako příklad, ale úplně s tím nejsem zadobře.

Snažíš se potvrzení o přečtení nějakým způsobem obcházet?

Jo, takovým tím stylem, že se mi na tom screenu zobrazí část zprávy, kterou si přečteš a jakmile to je delší než jedna věta, tak si dokážeš domyslet, co tam je dál. A jakmile ti to je nepříjemný, nebo přesně nějaká ta holka se s tebou chce dohadovat o blbostech, tak si dáš chvilku si než si rozmyslíš, co odepíšeš dál, takže v tomhle stylu se to dá využít.

Obcházíš to teda jenom kvůli tomu, abys měl víc času na rozmyšlení, co napíšeš, a ještě něco tě třeba napadne?

No vůbec se nad tím zamyslet, proč to ten člověk napsal, nebo ten obsah si rozmyslet. Protože když si to člověk rozklikne hned, tak oni viděj zobrazeno a ty už seš nucenej a už tam je to přemejšlení o tom, ale to samý je to i na druhou stranu, protože ty lidi vědí samozřejmě, že se jim ukáže část tý zprávy. Tohle to je crazy úplně...

Využíváš někdy toho, že zobrazíš zprávu cíleně a neodepíšeš?

Jo. Když jsem se dohadoval s bejvalou jedou, tak jsme si dávali sodu ke konci a vytáčelo to toho druhého navzájem, takže jsme se zrcadlili tímhle, ale jinak asi ne. Jinak mi to přijde zbytečný.

Setkal ses někdy s termínem Ghosting?

Asi jsem se s tím nesetkal.

Přejdeme tedy na vzorové situace a ty jsi říkal, že u lidí, se kterými si v současné době nejvíc píšeš, tak tam tu funkci potvrzení o přečtení moc nekontroluješ a zmiňoval jsi, že jsi to kontroloval během seznamování, tak jestli mi můžeš povědět, s kým to bylo

S Kristýnou.

Dobře, tak se budeme teď ptát na Kristýnz. Vzpomeň si na situaci, kdy sis s ní psal, otevřel si messenger a vidíš, že je aktivní, ale nezobrazila si tvoji zprávu, tak proč si myslíš, že si ji zrovna nezobrazovala?

Protože něco dělala třeba. A já hlavně tadyto, že je aktivní, moc tomu nedávám moc váhu, protože já mám třeba otevřenej počítač, kde seš přihlášenej na tom messengeru na tom Facebooku, ale děláš spoustu jinejch věcí, takže tohle úplně jakoby, že jestli ty lidi jsou online nebo ne, tomu moc nedávám

Takže neřešíš to teda moc?

(přikyvuje) Spíš mě napadlo, že dělá něco jinýho ona. Uklízí v pokoji, nebo je nahoře, vaří něco.

Takže to v tobě moc nevyvolává nějaké pocity?

Ne tohle bych řekl, že fakt ne. Ale zase jiný je to u toho WhatsAppu, kterej frčí a v tomhle si myslím, že funguje líp, že fakt, když ho máš otevřenej, tak jseš vidět, že jseš online a jakmile to zaklapneš, tak ne. To bych řekl, že to je jakoby... takže tam jsem to možná hrotil víc.

Vzpomeneš si na nějakou takovou situaci, kdy jsi tohle řešil?

To si vzpomenu, ale nebyly to žádné extrémy. Že byla online... já nevím, neodepsala mi, teď jsem na to kouknul a hlavně tam taky musíš mít štěstí, že si otevřeš tu konverzaci s ní a prostě tam je online a pak to zase zmizí. Ale to nebylo nic velkého, že jsem náhodou kouknul po pěti minutách, ona tam byla a neodepsala a napsala mi třeba za dalších pět minut a přesně něco ve stylu, že se balí a někam jde.

Tak uvidíme, jak budeš reagovat na další situaci, která je trošičku podobná, ale liší se v tom, že jsi jí napsal, pak sis otevřel messenger a viděl jsi, že byla online třeba před půl hodinou, tím pádem měla příležitost si tu zprávu zobrazit, ale neudělala to.

To mi přijde horší tím časovým rozmezím, že už jsi to konkretizoval hodinou a před půl hodinou byla... že ti hodinu neodpoví člověk.

Zkrátka mi jde o tu situaci, že ty jsi viděl, že měla příležitost si tu zprávu zobrazit a neudělala to, tak proč si myslíš, že to udělala?

To je blbý už (smích) To už tě tak jako naštvě, nebo nad tím začneš přemýšlet, ale furt bych... když teď konkrétně řeknu, co si myslím, buďto maluješ čerta na zeď, že na tebe prdí, že tě má na háku anebo jsi optimista a říkáš si, že neměla čas a měla tam x důležitějších zpráv a tebe nechá nakonec, protože s tebou si píše každý den. A možná nejvíc to je o tom obsahu, co jsem já psal.

Vzpomeneš si na nějakou takovou situaci?

Já si myslím, že vesměs z toho vyplynulo nějaký... takhle ... v tomhle případě si myslím, že bych jí napsal po tý hodině, nebo když bych tohle viděl, tak bych jí poslal otázník, takovej připomínací jakože, jestli nepřehlídla tu moji zprávu a žádost o nějaký vysvětlení a vesměs to byla třeba kvůli tomu, že šla ven se psem a já jsem

Předpokládám, že šlo o nějakou důležitější situaci nebo ses jí připomínal, když jsi jí poslal třeba jenom fotku kočky

Ne, to ne. Ale hlavně my jsme si jednu dobu spali fakt blbosti 24/7 od rána do večera, takže tyhle věci se děly, ale když jsme se pohádali nebo nějaký řešení mezi náma.

A kdybys mohl shrnout ty pocity během hádky, tak jak ses cítil kvůli tomu?

Tak je to nepříjemný, rozhodně to nepřidá tý hádce. Nasadí to člověku možná brouka do hlavy.

Tak přejdeme k poslední situaci a pořád si s ní píšeš a ty v tuhle chvíli očekáváš odpověď a zkrátka něco řešíte a očekáváš odpověď a ona si tu zprávu jenom zobrazí a neodepíše hned nebo vůbec. Vybav si takovou situaci.

To si myslím, že není takový problém. Ale je velkej rozdíl, jestli mi neodepíše hned a nebo vůbec.

Tak můžeme obě situace, vyber si, kterou chceš řešit jako první.

Když neodepíše vůbec, tím chci říct, že napíše až za dva dny, to beru jako vůbec. Tak to bych byl fakt naštvanej, nebo je to prostě naprd. To ve mně vyvolá špatný pocity a říkáš si jako proč.

A stala se ti tahle situace s ní?

Takhle dva dny (přemýšlí)... no i když stalo vlastně. Stalo se mi to, že jsme se tak hádali a já jsem asi něco provedl. Já si už nepamatuju konkrétní případ, ale kdy jako neodepisovala. Jo asi určitě jsem něco provedl (smích) Pak jsem jí i volal a ona nebrala ani ten telefon. A teď mi to nebrala třikrát třeba za odpoledne a po čtvrtý mi to zvedla a říká mi, ať ji nevolám. No a zase neodpovídá, takže to mi fakt nepřidalo a z toho jsem byl na větvi.

Jaké pocity to v tobě vyvolávalo?

Já bych řekl, že pocity zoufalství, protože to nemůžeš fakt nic a teď ještě kdy si představíš nějaký co všechno se může... ty sedíš někde v hospodě u piva, ona bydlí kousek za Prahou, je jedna ráno a nemáš možnost jak se tam dostat, než nesmyslně taxikem za litr a chceš ji vermomocí něco říct a ona ti dává tu zeď, tak to je fakt zoufalost, to nemůžeš jakoby vůbec nic.

Smýšlel jsi v tu chvíli i o Kristýně jinak, když ti to provedla?

Já bych řekl že jo, protože spousta jiných lidí by tohle třeba neudělala, protože se dokážou vcítit do té situace, že to je tomu člověku nepříjemný a jako věřím tomu, že je spousta bych řekl, klidnějších lidí, kteří to s tebou budou chtít řešit i po tom telefonu a nemají s tím problém. A to ona zrovna nebyla, takže určitě to k ní tak nějak ukládáš tyhle situace.

Dělo se to opakovaně?

Já si pamatuju tadyten jeden extrém.

A pak jsi zmiňoval, že ti odepíše třeba až po hodině

A když pozdějc takhle... na důležitou zprávu...

Dělo se to často?

To se nám dělo, si myslím vzájemně a vzájemně nám to bylo nepříjemný a dávali jsme si to sežrat, když jsme se dohadovali a je to podobnej pocit jako když ti odepíše za dva dny, akorát je menší. Rychlejc to opadne, furt nějaký zoufalství, že nemůžeš nic a nezbyvá ti nic jinýho než počkat (smích) než ten člověk s tebou bude chtít komunikovat.

Co pro tebe znamenalo, když se to dělo opakovaně?

No napadá mě... tyjo jak to nazvat, že to není projev náklonnosti k tomu člověku, víš, že by ti... člověka, kterýho máš rád, tak mu odepíšeš, nebo s tím nemáš problém, ale když máš... víš že ti na něm tolik nezáleží, nebo je ti to jedno.

A to se dělo u Kristýny?

Jo já bych, že tady to přesně tyhle situace to vždycky vygradovalo, v to, že my jsme se totiž za ty tři roky třikrát rozešli, takže to bylo vždycky tak na hranici posledních pár dní.

A když ti některá z těchhle situací vadila a tys už trochu zmiňoval, tak jestli oplácíš stejné chování.

Občas jo (smích) Já bych neřekl, že bych dva dny neodepsal, ale nějaký zobrazena a to, to jo. Ale občas to potom byla i sranda, já jsem věděl, jak na to zareaguje... víš, že už jsme se tak znali... ale jo, občas jsem tohle frčel hrozně i jako s holkama, se kterejma jsem jen tak flirtoval nebo jednou se vyspal a potom jsme si psali, tak o to spíš, když tě ten člověk nezná a ty mu prostě dáš takovou malou zeď, tak nezájem vyvolává zájem (smích) a věřím tomu, že to funguje, i když je to hrozný.

Je pro tebe lepší, když je zpráva jenom zobrazená, nebo když na ní ostatní aspoň nějakým způsobem zareagují?

Jo, tak to určitě bych řekl, že zareagujou. A to mě baví na messengeru ty reakce, že mnohdy přesně nechceš psát „ok“, kor v tý skupinový konverzaci to je fakt fajn, že jako tam můžeš vyjádřit souhlas palcem nahoru dolů, to mi přijde dobrá funkce.

Pomaličku se blížíme ke konci a některý IM aplikace umožňují funkci potvrzení o přečtení vypnout. Kdyby taková funkce byla i na Messengeru, využil bys ji?

A já bych teda neviděl, že si to nezobrazili a naopak.

Nebudeme teď řešit to, kdyby tam ta funkce vůbec nebyla. Budeme řešit to, že kdyby sis to vypnul, tak by ostatní neviděli, že sis zobrazil jejich zprávy, tak jestli bys toho využil?

Asi jo, protože já jsem to na tom WhatsAppu a tam je to vzájemný a tyjo i když teď si nejsem jistý, u nějakých lidí jsem to měl a u nějakých ne. A na začátku jsem říkal a za tím si pořád stojím, že to potom je osvobozující, že ty oldschoolový smsky jsou v tomhle fakt fajn. Takže bych toho asi využil

Kvůli čemu?

Teď mě ještě napadlo, že dřív, nebo i teď, když někomu píšu smsku a on mi neodpoví, tak mu nepíšu za hodinu, jestli „otazník“ ale zavolám mu a to už je osobnější, už je to s tím člověkem si promluvíš, uslyšíš jeho hlas, je to bych řekl vyšší forma komunikace než jenom přes ty písmenka, takže už i to mi přijde lepší. Řekl bych že radši lidem volám než píšu

A teď ta opačná situace, že by to vypnuli ostatní a ty bys neviděl, že si ostatní zobrazovali tvoje zprávy, tak jestli by ti to vadilo?

To by mi taky nevadilo a vesměs by to bylo lepší, kdybys to neviděl. Je to takový volnější, tebe to nenutí koukat, jestli si to ten člověk přečetl, a prostě toho druhého přemýšlet nad tím, jestli ti má odepsat zobrazit nebo co vlastně... mu přijde zpráva a až odepíše, tak odepíše.

Je ještě něco, co bys rád dodal, protože máš pocit, že nezaznělo a mělo by?

Znám to, tyhle věci a mluvilo se o tom před pár lety, není to čerstvá novinka a v tu dobu jsem seděl s lidma na pivu a přemýšlel nad tím a rozebírali to ze všech stran a fakt je to bláznec potom a věřím, že lidi jsou schopný se z toho sesypávat tady z toho zobrazeno a nezobrazeno a to mi přijde strašně špatný a naprd. Já bych úplně neřekl, že jsem schopnej se z toho sesypat, že bych si to víc bral, ale občas nad tím taky sám přemýšlím ale uvědomuju si to a štve mě, že se od toho sám občas, když jde o hodně, nedokážu oprostít, takže určitě bych dal starý oldschoolový smsky

Respondent: Tereza

Posíláš dneska ještě SMS?

Posílám.

Posíláš je ještě ve velkém množství?

Ne, hodně ne, ale pracovně posílám hodně smsky a mám i určitý kamarády, se kterými si píšu jenom smsky.

A nahradila jsi to tedy nějakou jinou komunikací, že už neposíláš tolik SMS?

Nahradila no.

Jakou?

Messengerem.

S kým se nejčastěji bavíš?

Jako s kým si nejvíc píšu?

Nene, teď obecně.

Asi s kolegyněma v práci, pak asi s rodinou a přáteli.

A převažuje komunikace tváří v tvář, nebo skrz nějaké zařízení?

Já nevím. Tak jako s rodinou asi nejvíc tváří v tvář, s lidma z práce asi taky a s mými přáteli si asi víc píšem.

Ted' jsi zmínila, že si s nima hodně píšeš, tak proč si s nima píšeš přes Messengeru a nepoužíváš například jiný kanál ke komunikaci?

Já nevím, píšu si s nima přes messenger, protože všichni jakoby z nich nejvíc komunikují tam, tak prostě komunikuju tam.

Má tahle forma komunikace pro tebe nějaké výhody?

No tak jako je to rychlý, vidím tam kdy kdo z nich je online. A zároveň všichni to používaj neustále, zatímco jako na smsky úplně lidi tak často nereagujou. Se mi dost často stává, že mi přijde smska a dlouho mi trvá, než odpovím, protože nemám takovej pocit že...není to tak urgentní. Ten Messenger je víc takovej jako... to sviští?

A vnímáš i nějaké omezení?

Nevím, asi (přemýšlí) Ničí kvalitu obrázků. Když si s někým posílám fotky, tak si je rozhodně posílám přes smsky (iMessage), ale jinak asi ne. Občas mě irituje, když vidím, že je někdo online a neodepisuje mi, to mě drásá.

A ve srovnání s komunikací tváří v tvář vnímáš nějaké nevýhody?

Nevidíš tam, žejo, ty emoce, nevíš, jak to ten člověk myslí, když ti to píše. Sám si to i vytváříš v hlavě ten kontext situace. Stačí?

Jojo, nebo jestli chceš ještě něco dodat, tak můžeš, jinak přejdeme dál.

Přejdeme dál.

Tak s kolika lidma sis včera psala?

Jako na Messengeru?

Ano ano, můžeš se klidně podívat.

A co když je to skupinová konverzace?

Tak to klidně počítej jako jedno.

(počítá) S deseti.

Považuješ to za nadprůměrné číslo?

Myslím, že to je průměr.

Máš v současné době někoho, s kým si píšeš pravidelně?

Mám, no.

Povídej. Stačí mi jméno a jestli to je třeba kamarád, nebo kolegyně...

Musím ti říct jméno? (udivuje se)

Je to anonymní, takže neměj strachy. Já potom stejně musím jména vymýšlet jiný.

A když je to rodina, tak stačí říct, že je to máma?

Určitě.

Tak je to máma a ségra, s těma máme skupinovou konverzaci, potom jsou to holky z práce – Amálie, Tereza, Beáta a Michaela. A potom z mých přátel Jana, Tomáš, Martin, Petr. To je vše.

Používáš ještě nějaké další aplikace pro psaní s ostatními?

Ten Messenger a potom s určitýma lidma si píšu spíš na WhatsAppu.

Ted' se budeme chvíli bavit jenom o tvém chování v rámci Facebook Messengeru, nebudeme řešit vůbec WhatsApp.

Dobře, беру на ведоми..

Když zaregistruješ, že ti přišla zpráva, jsi nucena si ji hned zobrazit?

Jako jestli to dělám? To jo no.

Proč tě to nutí?

Protože, se bojím, že když si tu zprávu nepřečtu, že mi unikne něco podstatného, nebo nějaký pičoviny.

Takže tě to nutí si je hned otevírat a reaguješ okamžitě po otevření zprávy?

Záleží.

Tak v jakých případech na tom záleží a kdy naopak ne?

U hodně blízkých přátel reaguju hned, ať se děje jakoby cokoli víceméně. Když si píšu s někým, kdo není úplně můj blízký přítel a prostě něco dělám, tak odepišu až po chvíli, ale většinou odepisuju hned.

Očekáváš, že budou ostatní taky hned reagovat po otevření zprávy?

Očekávám naprosto bezprostřední reakci na moje zprávy.

A děje se to?

Většinou jo.

Odkládáš někdy odepisování na zprávy?

Jo, někdy jo, když je to něco na co nevím co odpovědět, že je to něco jakoby deep a zásadního, tak jo. Si to musím promyslet třeba.

Je to kvůli tomu, abys ostatní nevěděli, že sis tu zprávu přečetla nebo zobrazila?

Jojo, to dělám. Ale jakoby ne zas vždycky, občas to otevřu a neodpovím.

Když zobrazíš a neodpovíš, tak dáváš lidem třeba vědět, že nemáš čas odepisovat?

Nenene, to nedělám.

Přejdeme tedy dál, jak jsme se v úvodu bavili o těch Awareness Cues, tak já to ještě jednou připomenu (výčet Awareness Cues). Tak by mě zajímalo, které z nich si nejvíc všímáš?

Asi před jakou dobou byli ti lidé aktivní, protože to tam vidíš u těch lidí, s kterejma jsem si psala naposled. Tak asi to.

A ještě nějaké další vnímáš?

No tak jako sleduju, jestli si lidi přečetli ty zprávy, který jsem poslala, vid'.

Píšeš si s někým tak často, že znáš jejich chování v rámci messengeru, to znamená, že víš, kdy bývá online, jak rychle ti odepisuje na zprávy nebo naopak neodepisuje.

To mám, no.

Je to někdo z těch, o kterých jsi mi povídala, že si s nimi v současné době píšeš pravidelně?

Je to Lucka třeba nebo Jana. Prostě u Johanky vím, že ona na tom Messengeru víceméně jako není a neodepisuje a prostě jenom určitou časovou dobu za den je na Messengeru a jako píšeme si intenzivně třeba hodinu v kuse a pak zase jako není a taky dokážu úplně přesně jakoby rozpoznat ty emoce, který za tím psaním jsou, že se známe natolik dobře, že tam hned chápu, co myslela a co byl vtip a co nebyl vtip, co byla ironie, co myslí vážně.

U Lucky taky?

U Lucky taky, no. U Lucky zase... ona je hrozně vytížená, ale přesto si jako píšeme furt, každý den celý den.

Dokáže na základě toho, jakým způsobem se chovají, poznat, že něco mezi váma není v pořádku?

No, to dokážu

A na základě čeho to poznáš? Čeho si během toho všímáš?

Já nevím, to prostě poznáš z toho stylu psaní toho člověka, jak jakoby nesouvisí to s otevíráním zpráv a čtením těch zpráv, ale poznáš to z toho stylu komunikace s tím člověkem.

Stalo se ti to teď někdy v nedávné době? Co jste řešily?

To je strašně osobní!

Nemusíš vůbec dopodrobna.

Rozumím, takže týkalo se to lásky. Lucka chtěla udělat jakoby určitou věc, se kterou jsem nesouhlasila, stačí takhle?

(jde poznat, že se o tom nechce moc bavit) Já radši ještě připomenu, že kdyby bylo cokoliv nepříjemné, nebo by ses o tom nechtěla bavit, tak samozřejmě nemusíš odpovídat. Před chvílíčkou jsi to zmínila, ale tedy ještě jednou. Kontroluješ, jestli si lidi zobrazují tvoje zprávy?

(přikyvuje)

A u koho to kontroluješ?

No, jako asi u všech. Tak to vidíš prostě, to nemusíš kontrolovat, prostě scrolluješ a vidíš to, jestli si to ten člověk přečetl nebo ne.

Tím pádem to ale vlastně kontroluješ, protože si toho všímáš. Děje se ti to často?

No, děje, ale nedělám to tak, že nemám co na práci a otevřu si aplikaci a dívám se, jestli si to přečetli, ale když otevřu aplikaci, tak to sleduju.

Jak se cítíš, když vidíš že si tvoji zprávy nezobrazují?

Tak záleží, co to je za lidi. Když je to potencionální prostě jakoby já nevím přítel, tak mě to samozřejmě jakoby sere, pokud je to jakoby u kamarádů, tak nevím, necítím se z toho smutná nebo tak. Říkám si, že ti lidi mají prostě něco lepšího na práci, než mi odepsat.

Řešíš tyhle situace nějakým způsobem, že bys jim například znovu napsala, ať si to přečtou?

To spíš ne. Čekám, než mi odepíšu.

Je pro tebe funkce potvrzení o přečtení užitečná?

Užitečná? Já nevím. Vlastně asi ani ne. Nebo mě to spíš vytáčí. Zároveň to zas pomáhá, že třeba vím, že se už někdo vzbudil, že žije a tak. Víš, že reaguje, ale jako nějak extrémně užitečný mi to nepřijde.

A naopak na obtíž ti to přijde v některých situacích?

Jako občas je to takový kontraproduktivní, řekla bych.

Kvůli čemu?

Tak prostě, že vidíš, že si tu zprávu někdo přečetl a neodepíše ti, tak možná v tu chvíli něco dělá, ale možná prostě jenom na tebe sere, no.

Snažíš se někdy potvrzení o přečtení nějakým způsobem obcházet?

Jako jak?

Jestli se to třeba snažíš nějak obcházet, kdybys věděla, že existuje způsob.

Ne, to nedělám.

Využíváš naopak někdy toho, že si zprávu cíleně zobrazíš a neodpovíš na ni?

Jo, to dělám.

V jakých případech?

Když jsem naštvaná.

Setkala ses někdy s termínem Ghosting?

Že ti někdo úplně přestane odepisovat?

Ano, ano. Stalo se ti to někdy i na Messengeru?

Je to možný, ale nenapadá mě konkrétní příklad.

Můžeme klidně přejít dál. S kým si nejraději píšeš na messengeru z těch lidí, které jsi mi v úvodu zmínila?

To nevím, takhle jsem nad tím nikdy nepřemýšlela.

Tak říkáš jsi, že máš holky, se kterými si píšeš každý den a řešíš u nich právě to potvrzení o přečtení? Tak se zkusme bavit o Luce a pak třeba přejdeme k Janě.

Dobře, bavme se o Luce.

Vzpomeň si na situaci, že si píšeš s Luckou, vidíš, že je aktivní, ale nezobrazuje si tvoje zprávy, tak proč si myslíš, že si je nezobrazuje.

Protože něco dělá. Určitě to nedělá, že by si se mnou nechtěla psát.

Řešíš tuhle situaci nějak?

Ne, neřeším, protože to je tak blízký člověk, že tam jakoby nepřemýšlím nad tím, proč mi neodepisuje, i když je aktivní. To mám spíš u lidí, který zas tak moc neznám a hlavně jako u kluků.

S někým z těch kluků se ti to děje, nebo stalo v nedávné době?

Občas. (smích)

No tak můžeme se bavit o nich.

Ty chceš úplně něco peprného.

Ne, tak mně zajímá, jak vnímáš takovou situaci. Tak se bavme o těch klucích. Je to během seznamování?

Já dál nedojdu nikdy než k seznamování.

Tak o kom se budeme bavit teda?

To musí mít jméno ten člověk? Tak to bude Petr.

Tak teda nebudeme se už bavit o Lindě, budeme řešit Petra, protože to vypadá, že to bude zajímavější.

Chudák Lucka.

Takže – píšeš si s Petrem, vidíš, že je online, ale nezobrazuje si tvoje zprávy. Proč si myslíš, že to dělá?

Ale já v tomhle jakoby nejsem zas tak jako vztahovačná

A řešila jsi někdy tuhle situaci s ním?

Jo, tak to samozřejmě jako řeším. Ale dokážu sama sobě racionálně vysvětlit, proč to jako asi dělá a nepřijdu si jako nějak extrémně ublížená.

Jaký emoce to v tobě v tu chvíli vyvolává?

Tak jako řeknu si „proč mi ten člověk nepíše?“, ale prostě žádný další emoce s tím asi nejsou spojený.

Vybavíš si nějakou konkrétní situaci?

To asi ne.

Ted' tedy druhá situace, kdy ty jsi Petrovi něco psala, víš, že byl aktivní a měl příležitost si tvoji zprávu zobrazit, ale neudělal to.

Sráč (smích)

Proč si myslíš, že to udělal?

Asi je to sráč, já nevím. Tak jakoby to záleží. No určitě to není mnou.

A jaký pocity zažíváš?

Spíš asi nasranost než jako smutnost nebo smutek.

Vybavíš si konkrétní situaci, kdy se tohle přesně stalo?

Myslím, že včera se to zrovna stalo.

No, tak povídej. Co jste řešili? Nemusíš dopodrobna, ale co jsi mu třeba psala obecně?

(přemýšlí) On byl někde na výletě a posílal mi fotky a já jsem se ho pak ptala... a tu fotku mi posílal už z domova... a já jsem se ho ptala, jestli už je doma a neodpověděl a to je celý. Ale pak mi odpověděl.

A během té chvíle, kdy ti neodpovídal, tak co jsi zažívala?

Tak jsem zrovna nasraná nebyla výjimečně. Normálně bývám, ale tohle mě zrovna nenasralo, jsem si řekla, tak prostě asi přijel, asi vybaluje.

Tak přejdeme ještě k jedné situaci, a to, že si s Petrem píšeš, něco po něm chceš, zkrátka očekáváš odpověď na tvoji zprávu. Vidíš, že si ji zobrazil a neodpověděl vůbec, nebo až po strašně dlouhé době, tak proč si myslíš, že to neudělal hned?

Možná to byla debilní otázka, na kterou jsem se ho zeptala, já nevím. Nebo mě nemá rád. Ne, já fakt nevím. Já to prostě tolik nepřizívám ten messenger, já si dokážu to sama sobě racionálně vysvětlit, že lidi dělají i jiný věci než, že si píšou na messengeru.

Děje se tahle situace s ním opakovaně?

Ne

A vybavíš si nějakou situaci, kdy ti neodepsal hned, co jsi s ním třeba chtěla vyřešit?

Nevím. A tak to nějak prostě patří k té komunikaci, ne. Že prostě nebudem si přeci psát pořád. Záleží v jakém jsem rozpoložení, když jsem smutná, nasraná z něčeho a zrovna si chci s někým o něčem psát a on mi nedepíše, tak je mi to líto, ale většinou mi to, když nejsem smutná z něčeho jiného, tak nevím. Situaci si asi nevybavím žádnou.

Ted' jak jsme se bavili o těch situacích, zmínila jsi, že ti některé to chování vadí, tak jestli ty jemu oplácíš to stejný.

No jasně.

Proč to děláš? Proč mu to oplácíš?

Protože prostě, já nevím. Protože jsem hrdá asi. A chci se mstít. Nevím, dál.

Dobře, jedem dál. Je pro tebe lepší, když lidi nechají zprávu zobrazenou, nebo je na ni aspoň nějaká reakce?

Nevím, no. S téma reakce je to taková (přemýšlí) Nevím, co je lepší, to asi záleží na kontextu té zprávy.

Některý IM aplikace umožňují funkci potvrzení o přečtení vypnout, kdyby tahle možnost existovala i na Messengeru, využila bys toho?

Ne.

Chtěla bys, aby ostatní pořád věděli, že sis přečetla jejich zprávy?

No, asi jo.

A kdyby si to vypnuli a neviděla jsi, že si zobrazili tvoje zprávy, vadilo by ti to?

Nevím, asi ne. Nevadilo.

Kdyby tam ta funkce nebyla vůbec, byla bys radší?

Já nevím, těžko říct. V určitých situacích mi přijde, že to té komunikaci pomáhá, když vidíš, že ten druhý si ty zprávy čte nebo teď zrovna není aktivní a nečte si je, ale samozřejmě, že jsou jako situace, kdy tě to spíš jako drásá, ale nevadí mi to, nemám potřebu si to vypínat.

Respondent: Ondřej

Na začátek se tě zeptám, jestli dneska ještě posíláš SMS?

Ano

Posíláš hodně?

Jako iMessage, nebo?

Nenene, klasické smsky.

Ty jako placený...

Ano, protože iMessage už spadá pod Instant Messaging.

Hele, vlastně skoro ne. Jakoby mám jednoho kamaráda, kterej nemá iPhone a když třeba, já nevím mu nechci napsat na messengeru, tak mu někdy napíšu přes smsky, ale je to prostě takový divný, no.

Změnilo se tedy něco, že už je neposíláš?

No změnilo se to, že vlastně není důvod, proč je posílat. Protože všichni ti lidi, se kterými se bavím buď mají iPhone, takže používám iMessage anebo mluvíme přes Messenger. Nebo takhle. Když pošlu smsku, ať je to nějaký, že je třeba nový člověk, se kterým se neznám, takže se necítím, že bych si ho přidal na facebooku a zároveň nemá iPhone, ale to většinou není konverzace, která by to byla jakoby dlouhá, spíš je to něco jenom jakoby, já nevím, že se potřebuju s někým sejit třeba s ním nebo já nevím, něco takového, takže jako jo třeba to používám tak 10 %.

S kým se nejčastěji bavíš ve svém životě, teď mám na mysli obecně a ne jenom přes Instant messaging.

Nejčastěji s kamarádama a pak, teď jsem končil školu a ve škole to bylo hodně třeba jakože se spolužákama, se kterými jsem nebyl úplně jako kamarád a byl jsem s nima ve třídě, takže jsem spolu pracovali na úkolech a tak, ale většinou s kamarádama, a pak třeba občas si napíšu s mamkou a mamce vždycky volám, žejo z Ameriky, každé víkend se snažím přes Skype, ale jinak je to nejvíce s kamarádama.

A je to komunikace tváří v tvář nejčastěji nebo skrz nějaké zařízení?

Teď bylo dobrý, žejo když jsem na škole, že jsem se s nima mohl vidět tváří v tvář každý den. Ale k tomu hodně samozřejmě přes zprávy, přes iMessage a teď vím akorát, že to bude víc přes iMessage, protože nebudeme bydlet ve stejném městě.

Teď jsi zmínil, že si s nimi často píšeš přes iMessage, což je vlastně Instant Messaging, tak proč právě skrz tenhle kanál, a ne skrz nějaký jiný?

Ty jiný formy mají jiný účel a ten účel, kterého se snažím dosáhnout nejčastěji je to, že chci někomu rychle něco napsat a buď od nich chci rychle odpověď zpátky anebo je to něco tak nedůležitého, že to je prostě tak neformální a mně přijde, že na to je jakoby instant messaging nejvhodnější, ale můžu ti říct třeba, že já hodně nesnáším psaní, prostě fakt mi to vadí, ne vadí, že by mi to přišlo jako špatná forma komunikace, ale je to pro mě strašně namáhavý psát na klávesnici a k tomu vyjadřovat své pocity a všechno, protože přesně jak jsi říkal, je to jakoby nemůžeš vyjádřit svůj kontext a pocity a přijde mi, že když to píšu, tak je to takový, že do toho musím dát víc práce skoro někdy, hlavně na telefonu, když jsem na Macu, tak je to jednodušší a přijde mi to rychlejší, protože mám plnou klávesnici, takže nerad píšu z telefonu, a proto někdy i třeba zavolám, když něco fakt potřebuju nebo mě něco fakt nadchne a potřebuju být v tom momentě anebo prostě se mi nějak nechce psát a občas se mi teďko stalo, že si kamarádi stěžují, že jim neodepíšu dost brzo, protože prostě... já nevím, jak jsem se k tomu dostal, na tohle ses neptal... prostě jako vím, že mi mrtě dlouho trvá odepsat protože mně přijde, že potřebuju být jakoby v klidu a být třeba doma a nebo sednout si k tomu a nerad píšu za chůze a tak občas jsem začal nahrát takový ty hlasový zprávy, protože... je to takový trapný a je to divný když to děláš mezi lidma, ale ten důvod je hlavně protože ten účel té konverzace k tomu nabádá.

Vnímáš právě nějaké výhody téhle komunikace?

Ta neformálnost a rychlost... a to že se dají... hodně přátelství mých a podle mě hodně lidí v našem věku je založené na posílání mediálních věcí, to znamená článků, videí, prostě Instagram příspěvků a tak, takže víš, žejo... myslím si, že přes telefon to moc udělat nemůžeš, ale tváří v tvář to jde, ale je to takový že jakoby, když to chceš ukázat, tak jakoby to musíš ukázat teď a nemůžeš to někomu poslat, a pak se na to teprve

podíváš, až on bude chtít. Takže myslím si, že jakoby vlastně v té době, ve který žijeme, kde je tolik dáвано na důležitost sdílení různých věcí, tak proto to je taky pohodlný.

A naopak nějaké omezení vnímáš? Ty už jsi některé nakousnul.

Myslím si, že i to očekávání, že musíš odepsat co nejdřív může docela stresovat a nebo může to vypadat, že si nechceš s někým bavit, když přitom jenom... právě já to vidím tak, že neodepisuju dýl, protože jakoby se chci na to soustředit a dát tomu člověku nějakou plnohodnotnou odpověď, kdyžto tetn druhej člověk to tak může vidět jakoby, že ho ignoruju a je to vtípný, protože i když mně někdo neodepíše, tak jsem z toho takovej naštvanej, ale přitom to dělám taky. Takže to je nevýhoda. Je plno nevýhod. Nevýhoda je taková, asi co se obecně říká, že mluvíš s lidma míň tváří v tvář a mně to přijde i jako výhoda, že se můžeme s lidma pořád bavit i když to není tváří v tvář.

S kolika lidmi sis včera psal? Můžeš se klidně podívat, jestli chceš.

Tak se podíváme. (počítá) Hele asi, řekněme s šesti.

Řekl bys, že to je nadprůměrný číslo?

Myslím si, že tak akorát.

Máš někoho v současné chvíli, s kým si píšeš pravidelně?

Jo, jak bys definoval pravidelnost?

Řekni si klidně ty sám, ale dejme tomu, že klidně každý týden si píšete. Stačí mi pak říct jméno a vztah, který k tomu člověku máš, řekl jsi třeba spolužák, takže takhle.

Nejvic bych asi řekl se dvouma kamarádkama, to je Gabriela a Jana a s těma si píšu každý den, pak s mým klukem, kterej se jmenuje Lukáš, tak s tím si píšu taky každý den. Se svejma rodičema, s mamkou hlavně, tak s tou si píšu několikrát za týden. (smích)

Takhle úplně stačí, ty jsi už zmínil, že pro psaní používáš iMessage nebo Messenger, jsou ještě nějaké další aplikace, které používáš, skrz které si píšeš s ostatníma?

Překvapivě docela hodně na Instagramu a to je asi všechno a na e-mailu, žejo, ale to není instant messaging.

Ted' bych byl rád, kdybychom se bavili už jenom o Messengeru, nebudeme řešit iMessage, já potom vysvětlím, proč to tam nemám zařazené a ty jsi to předtím už docela nakousnul, ale zeptám se i tak ještě jednou. Když zaregistruješ, že ti přišla zpráva, tak jsi nucený si ji hned otevřít?

Já...ne... Já se snažím... jako přečtu si třeba ten náhled, prostě tu notifikaci, ale nesnažím se ji otevřít co nejdřív, protože pak je to nátlak na mně, že musím hned odpovědět, takže ne.

Když už teda tu zprávu otevřeš, tak reaguješ okamžitě po otevření?

Většinou, protože, když už ji otevřu, tak jsem připravenej odpovědět.

Očekáváš od ostatních bezprostřední odpověď na tvoje zprávy?

Ne. Tak záleží na tom, o čem jim zrovna píšou. Když jim třeba píšu, že se máme někde sejít, tak napíšu „jo, jsem tady“ tak očekávám, že odepíšou hned, protože asi myslej na to, že jim napíšu, žejo, protože se máme někde sejít nebo když je to něco ještě víc urgentního, tak jim třeba zavolám, abych jakoby když neodepíšou, protože to třeba potřebuju fakt vědět a většinou, když pošlu nějakou zprávu, tak čekám, že odpověděj třeba za dvě, tři hodiny.

Předtím jsi nakousnul, že se nejdřív koukáš na notifikace, ze kterých čteš zprávy, tak jestli to je jediný důvod, proč odkládáš odepisování na zprávy?

Většinou je to proto, že na to chci mít víc času nebo chci mít správnou atmosféru, že můžu odpovědět a jinak někdy je to, že třeba nevím ještě jak odpovědět přesně, takže si dám jakoby... dokud nebudu mít tu lepší informaci na to, abych odpověděl. Jako někdy to je asi třeba, že se s tím člověkem nechci bavit, ale většinou mi nepíšíou lidi, se kterýma bych se nechtěl bavit.

I tohle, jak jsi říkal, že si čteš ty zprávy nejdřív z notifikace, tak je to i kvůli tomu, abys ostatním nedal vědět, že sis zobrazil jejich zprávu?

Jo. Jo, určitě. A takhle, my se bavíme o tom messengeru, kde to prostě je automatický, že to vidí, ale třeba na tom iMessage se mi to líbí, že si to můžu přečíst a neuvidí to, ale na druhou stranu já mám rád, když si

neotevřu ty zprávy, že to mám jako takovej to-do list, žejo když to neotevřu, tak to je jakože, že na to musím odpovědět. Kdyžto když to otevřu a neodpovím hned, tak se bojím, že na to zapomenu

Dáváš těm lidem pak vědět, že zrovna nemáš čas odepisovat, nebo že jsi zapomněl?

Nooo (smích) Měl bych to dělat víc a někdy třeba když začnu konverzaci, tak řeknu, že teď už musím jít a že odepišu později, ale nedělám to většinou, že bych viděl zprávu, že přijde a vím, že na ni odpovím až třeba za dvě hodiny a napíšu tomu člověku „odpovím za dvě hodiny“ jako nedělám to, a proto to vypadá, že je jakoby ignoruju.

Teď se budeme chvíli bavit o těch Awareness Cues, já to radši ještě jednou zopakuju (výčet Awareness Cues), tak by mě zajímalo, kterých z těchhle cues si nejvíc všimáš na Messengeru?

Asi toho, že někdo píše, nebo to jsem asi víc ovlivněnej v tom momentu, protože když vím, že někdo píše, tak to jako nezavřu tu aplikaci a počkám na jejich odpověď. Pak druhá je to, že si to někdo přečetl, to je takový „left-on-seen“ prostě, nepříjemnej pocit. Jo a určitě nebo nevim, někdy mě hodně ovlivňuje to, kdo jak byl třeba... nevim, mně přijde, že mě všechny ovlivňují tak stejně. Přijde mi i důležitý vědět, kdo a před jakou dobou byl online, protože ti to tak trochu napoví, jestli odpovídá hned a jestli odpověď třeba až za delší dobu. A ty reakce na zprávy mi přijdou docela zajímavý, že nevim no, je to takový... když nemáš přesně co říct na něco, ale je takový divný říkat „jo, dobrý“ tak je to takový, můžeš na to reagovat, takže mi to přijde docela zajímavý řešení, protože máš pravdu, jak jsi mluvil o tom, jak je to jiný než komunikace tváří v tvář, tak je fakt že prostě na něco můžeš odpovědět jen neverbálně, když mluvíš osobně a tatkovou možnost nemáš v messengeru, ale tak trochu mně přijde, že vlastně to můžeš nahradit těma reakcema na určitý zprávy.

Takže si vlastně všimáš úplně všech, jak to tak vypadá.

Jo. (smích)

Píšeš si s někým tak často, že znáš jeho nebo její chování v rámci Messengeru. Mám na mysli to, že víš, kdy ten člověk bývá online, jak rychle odepisuje, nebo naopak neodepisuje. Máš někoho, u koho to chování znáš?

Na Messengeru mám asi dva takový lidi, se kterýma si nepíšu tak často jako s lidma, co si píšu na iMessage, ale jo, já bych řekl, že znám jejich chování jakoby kdy asi odepišou zpátky, znám styl, jakým píšu, takže jo. Jeden z nich je můj spolubydlící Zdeněk, jeden z mých nejlepších kamarádů taky, ale s ním si tolik nepíšu, protože jsem se s ním vlastně pořád viděl, protože jsme spolu bydleli, ale s ním si píšu na Messengeru, protože ten má právě, nemá iPhone, má od Google phone. A pak druhá je ještě jedna holka, Sára, a s tou jsem si hodně psal, protože jsme spolu měli hodně předmětů a ona mi dost pomáhala a vlastně jsme jakoby kamarádi i mimo školu.

A dokážeš na základě toho jejich chování poznat, že něco mezi vámi v tu chvíli není v pořádku?

(přemýšlí) Asi jo. Myslím si, že dokážu poznat, když ten člověk, ten druhý... není to, že by bylo mezi náma něco v nepořádku, ale třeba že ten člověk je v nějaký blbě náladě, nebo je prostě vystresovanej nebo něco takovýho.

Kontroloješ, jestli si lidi zobrazují tvoje zprávy?

Ono to je přeci vidět ale, ne? Když takhle... nějak obsesivně to asi nekontroluju a zase záleží na tom, kdo to je. Jo, možná to zkontroluju, když je to třeba delší dobu a někdo mi neodepsal, tak to zkontroluju, ať je to Míša, nebo Zdeněk, nebo Silva, ale já myslím, že bych to kontroloval takhle jenom třeba nevim, možná jakoby na Tinderu, jestli někdo přečetl, protože to by byl důvod proč si to zkontrolovat, protože vlastně o tom člověku nevíš nic jiného a jakoby je to ukazatel toho, jestli o tebe mají zájem vlastně, ale když je to někdo, kdo vím, že je můj přítel nebo kamarád, tak mi na tom asi zase tolik nezáleží. Záleží, pokud to není nějaká fakt extrémní doba, protože vím, že jakoby náš vztah je v pořádku... a nesoudím podle toho v jakým stavu je náš vztah (smích)

Přijde ti tahle funkce potvrzení o přečtení užitečná?

Nevím, jestli je užitečná, ale vždycky to tak bylo, takže mně přijde, že to patří prostě ke komunikaci na těch instantních zprávách a nevim, no

Vzpomeneš si, v který situaci ti přijde užitečná?

Teď si nevzpomenu na něco jiného, ale přijde mi to, že se to spíš pojí k negativním zkušenostem, to znamená, když někomu třeba napíšeš něco konfrontačního a oni si to přečtou, tak jakoby čekáš na jejich odpověď. Nevím.

Můžeš klidně povědět, v jakých situacích ti přijde na obtíž?

Já nevím, mně přijde, že to k tomu patří a nemám na to názor, nebo takhle... je to, jakoby pro mě, je to na obtíž, protože nechci, aby lidi věděli, že já jsem si to přečetl, takže z mé strany je to... jako jo... asi bych to radši neměl, protože mi to dává větší svobodu, kdy odepsat, ale jako někdy to vnímám u někoho jiného, že vidím, že si to přečetl, tak mi spíš přijde jako užitečný. A jestli je to užitečný, nebo ne, tak to vnímám jako součást toho jako systému a pokud chceš, tak se to dá obejít, že si tu zprávu neotevřeš žejo, takže jakoby nevím, nemám na to pozitivní nebo negativní názor.

Máš i nějaké jiné způsoby, jakým obcházíš potvrzení o přečtení?

Buď si to neotevřeš tu zprávu a jenom se podívám na tu notifikaci a pak je ještě na iPhonu takový to (hledá slova)

3D touch?

Jo, 3D touch, kterým si to můžeš vlastně otevřít ty zprávy.

Proč to děláš?

Protože máš chtění vidět tu zprávu a přečíst si, co ti někdo píše. Máš jakoby chtění dostat tu informaci, co nejdřív bez toho, abys měl povinnost, abys jakoby odpověděl. Takže vlastně chceš něco, bez toho, abys za to zaplatil, tím že bys neodpověděl.

Využíváš někdy toho, že zprávu zobrazíš cileně a neodepíšeš?

Hele, možná, když je to fakt jakoby, že si s někým... jakoby takový pasivně agresivní, ale nepoužívám to v normální situaci v normální komunikaci, jenom když mám s někým fakt konfrontaci, jakože jim prostě ukážeš, že už se o tom nechceš bavit (smích), ale to se nějak často neděje.

Setkal ses někdy s termínem Ghosting? Stalo se ti to někdy i na Messengeru?

Jo, určitě jo.

V jaký roli jsi byl?

Hele, já myslím, že v obou rolích, což je smutný.

Můžeme klidně rozebrat obě dvě.

(smích) Já ghostuju hodně lidí, když mi napíše někdo, kdo mi normálně nepíše, nebo... jo, většinou je to někdo, kdo mi normálně nepíše a nemám čas jim zrovna odepsat, a pak na to prostě zapomenou, protože to není nikdo, kdo by jsem si připomněl, že jim musím odepsat tím... takhle... když je to někdo, koho znám – Zdeněk, Silva, tak i když třeba zapomenou, že mi napsali, tak během další hodiny já mám pravděpodobně něco, co jim musím napsat, tak si uvědomím, že jsem jim vlastně neodepsal. Ale když je to někdo, s kým si často nepíšu, tak na to můžu zapomenout a neodepíšu jim, takže to není jako že bych to dělal záměrně většinou, ale je to že zapomenou a když mě někdo ghostoval? Co si tak vybavuju naposledy, tak to byla holka... teď si to vybavuju, protože jsem si na to vzpomněl nedávno... prostě jsem se jedny holky ptal, od nás ze třídy. Jsem potřeboval pomoci s jedním úkolem, no tak jsem se jí ptal, jestli si tím už prošla? A ona mi neodepsala. A to bylo někdy v lednu.

Z její strany to probíhalo style, že si tu zprávu vůbec nezobrazila?

Jo, já si myslím, že jo... no ne (nezobrazila)

A jak ses v tu chvíli cítil?

Já jsem nebyl moc překvapenej, protože necítím, že by mi musela odpovědět, protože se neznáme, ale spíš mi to potvrdilo to, co jsem si o ní myslel jako o člověku, že jenom používá lidi a nechce jim pomoci.

Přejdeme dál. Ty jsi zmiňoval některá jména, u kterých kontroluješ to potvrzení o přečtení, říkal jsi, že to je Zdeněk, že to je Míša. S oběma si píšeš na Messengeru?

S Míšou si píšu na obou, ale spíš na Messengeru a se Zdeňkem si píšu na Messengeru a někdy, fakt 10 % případů je, že mu napíšu textovou zprávu.

Teď se budeme ptát na takový typový situace a vzpomeň si na situaci, kdy píšeš Zdeňkovi, vidíš, že je online, ale zrovna ti neodepisuje, tak proč si myslíš, že si nezobrazuje tvoje zprávy?

Protože má třeba otevřený okno Facebooku, ale není na tom a dělá něco jiného nebo občas hodně píše třeba... má na messengeru lidi, se kterými pracuje, nebo je v nějakém klubu a musí něco vyřešit... tak vím, že

je v pracovním módu a nemůže mi odepsat a nebo... nevím Zdeněk je zrovna takovej člověk, kterej, když zprávu vidí, tak odepíše a řekne třeba „jo, pustím si to pozdějc“ nebo něco takovýho, takže s ním, když neodepíše, tak fakt spíše věřím, že to je, že to nevidí, nebo že musí něco jinýho dělat, co jakoby, že si toho ani nevšimne.

A zažíváš během toho nějaké pocity?

Asi ne, jakoby fakt to záleží na člověku, na tom, komu píšu. Přijde mi, že když je to někdo, kdy mám víc jako nějakou emocionální, prostě že píšu něco víc emocionálního, to neznamená, že bych se s něčím svěřoval, ale fakt chci, aby mi jenom odepsal, tak to je jiný, ale v takový průměrný situaci mi to tak nějak nevadí, nevím... já si nechci lhát sám sobě, ale fakt mi to přijde, že... mi nevadí, když někdo neodepíše instantně, jakoby fakt hned, co to pošlu, fakt mně to vadí víc, když někdo odepíše až na dvě hodiny, za tři, ale fakt neočekávám, že by mi měl někdo odepsat hnedka zpátky.

Takže u Zdeňka ne, u Míši, když se tohle stane, tak proč si myslíš, že si je nezobrazuje?

Protože někdy fakt mi přijde, že to může ukazovat, že jsi online, i když online nejseš, nebo nejseš přímo na Messengeru a někdy i když je třeba online, tak chápu, že třeba řeší něco s jinejma kamarádama, že se třeba domlouvá nebo tak, že mi nemůže odpovědět, takže pokud to není fakt něco urgentního, tak mně to nějak nevadí, no.

Připomínáš se někdy těm lidem?

Někdy jo, ale teď si nedokážu vybavit v jaký situaci, ale občas jo, ale spíš tak jakoby ze srandy, když je to něco vtipnýho, tak jim napíšu „já vím, že tu jseš“ (smích).

Tak přejdeme k další situaci, a to je, že ty jsi Zdeňkovi napsal, dejme tomu před hodinou, pak sis otevřel Messenger a vidíš, že byl aktivní před půlhodinou, to znamená, že měl příležitost si tu zprávu zobrazit, ale neudělal to, tak proč si myslíš, že to udělal?

Stejný důvod, jako když mi neodepíše hnedka. Prostě, měl něco zajímavýho na práci. Nebo možná z toho vycházím taky já, jak to dělám já, že třeba neměl čas na to jakoby odepsat prostě v takový míře, v jaký by chtěl, a proto neodepsal. Jako je to něco jinýho, když ... nebo takhle, mluvíš o tom, že si neotevřel zprávu, myslím si, že to je trochu jiný, když by si to otevřel a viděl to, tak podle mě je taková etiketa jako aspoň něco teda napsat, žejo, nebo něco jakoby říct „jo, promiň, přečtu si to pozdějc...“, ale když to prostě neotevře, tak nevím, nemyslím si, že to je něco jako, že by mě ignoroval nebo tak, prostě chápu, že třeba nemá čas

Takže bys tomu přisuzoval stejné pocity jako ve chvíli, kdy je online?

Ano.

Nerozlišuješ tyhle situace moc?

Záleží na tom člověku. Když je to něco takovýho...

Nebo vybavíš si nějakou takovou situaci, že by se vám stala?

Se Zachem přímo?

(přikyvuju)

Ne, fakt ne. On je takovej mrtě bezkonfliktní člověk a hlavně s ním je to zajímavý, že se s ním vidím doma, ale třeba s tou Sárkou, jako někdy mě to... jo, možná, že Sára je lepší...

No, tak můžeme

Protože s ní je to takový, že se s ní nevidím a často když jí něco píšu, tak zrovna potřebuju kvůli úkolu nebo něco takovýho a to je horší, protože když dělám úkol, tak to chci tu odpověď co nejdřív, ale zase když je teda online, tak jo, nebudu z toho nějaký naštvaný, prostě chápu, i když je to frustrující, protože bych to chtěl co nejradši, aby mi pomohla teďka, protože teď to zrovna řeším a teď nevím, co dělat, tak potřebuju pomoci ale chápu, že mi nemůže vždycky odpovědět a spíš mi to vadí, čím dýl to trvá, že někdo neodepíše.

A teď poslední situace, ty jsi ji už nakousnul předtím, budeme se zase bavit o Zdeňkovi, protože tam jsi říkal, že ti to možná i vadí, a to je situaci, že si tu zprávu otevřel a neodpověděl hned, nebo vůbec. Tím vůbec myslím třeba 2 hodiny, nebo 4, nebo den. Tak jestli si můžeš vybavit nějakou takovou situaci se mezi váma stala?

(smích) Budeš ze mě zklamaný. (smích) Prostě Zdeněk je zrovna jakoby ... fakt je to s ním takový, že je zodpovědný, že mi odepisuje a navíc s ním většinou co si píšu za věci, tak jsou takový jako že si pošleme video nebo písničku, nebo něco takovýho a když mi neodepíše, tak se mu připomenu, nebo ho vidím doma a

řeknu mu „poslouchal sis to, co jsem ti poslal?“ i když mi třeba neodepsal a on mi řekne „ne, ještě jsem neměl čas“, řeknu „ok“ a je to spíš takový jakoby, že si dělám srandu z toho, že jsem naštvanej, ale... a s tou Silvou když mi neodepíše dlouho, což se stane víc si myslím, protože se třeba nevidíme, nebo tak, tak jí napíšu znovu, protože s ní mám dost dobrou vztah na to, aby se... jakože mě zná dost dobře na to, aby si nemyslela, že jsem nějaký stalker, ale že jí prostě otravuju tím, že jí pořád píšu, ale prostě známe se natolik dobře, že jí můžu napsat, když mi neodepíše třeba po třech hodinách, „hele nemůžeš se na to fakt podívat? Já potřebuju fakt pomoci“, protože vím, že já bych jí taky pomohl a že si navzájem pomáháme, takže to nevidím jako problém. Nevím no, prostě s většinou lidí, se kterými si píšu, tak mám natolik dobrou vztah, že to můžu jakoby adresovat, když se něco takového stane, nebo si z toho udělat srandu. Kdyby to byl někdo, koho znám míň, se kterým mám míň vyvinutý vztah, tak je to takový těžší připustit si, že třeba neodepsali, ale s těma lidma, se kterými si většinou píšu, tak nevím, prostě můžu to říct že „hej, nemůžeš mi odepsat?“

Takže tuhle situaci vnímáš intenzivněji u lidí, které tolik neznáš?

Já myslím, že jo. Já myslím, že když si to otevře a vím, že si to zobrazil, tak je to takový prostě jako ok, proč ne, nebo proč nemůžeš jakoby napsat, že potřebuješ víc času odepsat, prostě když uděláš tu chybu, že si to otevřeš, tak fakt jakoby očekávám, že napíšeš, že buď odepíšeš na to, co ti píšu, nebo odepíšeš „potřebuju ještě víc času“ nebo „potřebuju víc informací, abych ti mohl odpovědět“, ale nevím no, jako když je to někdo koho neznám, tak se cítím dost podobně... no necejtim, protože když je to někdo koho znám, tak chápu... jsem už říkal, že náš vztah mimo to, to znamená, že když mi někdo neodepíše z těch lidí, co znám, tak dobře, možná jim připomenu, že by mi měli odepsat, ale vím, že to nedefinuje náš vztah, kdežto když si píšu s někým, se kterým si moc nepíšu a moc se neznám, tak je to mnohem víc to definuje náš vztah, protože velká část z toho, co je náš vztah je to, že si napíšeme na messengeru, takže pak to asi definuje naše přátelství nebo ten náš vztah. Takže když mi někdo neodepíše, kterého moc neznám, tak si můžu myslet víc, že mi nechťej odepsat, kdežto když je to třeba Zdeněk, Silva, Míša, tak vím, že to je spíš, že nemůžu.

A jaké pocity během toho zažíváš?

Přijde mi, že... jakoby takový povrchní pocity... že mi nechťej odepsat, ale pak takovej spíš do hloubky pocít je, že si o nich začnu myslet, že jsou povýšený a že mi nechťej odepsat a že se se mnou nechťej bavit. Většinou je to to povýšení, jakože se se mnou přesně nebudou bavit. A i když je to někdo třeba, kdo fakt by se se mnou chtěl bavit, tak já nevím, teď myslím na jednu holku, která... její jméno je Karla... a s tou jsem se teď setkal, když jsme byli v Londýně. (vypráví příběh z Londýna) Občas jsem jí odepsal na nějaký story (Instagram), nebo něco takového, a když mi třeba neodepsala, tak jsem si říkal „nechce se se mnou bavit? Proč to tak dělá“ já nevím, začalo mi připadat, že je povýšená, že je nad to, aby mi odepisovala.

Když se tahle situace stala, tak oplácel jsi to samé i ty jí?

Ne, nebo kdyby se to dělo opakovaně, tak bych asi přestal psát, ona by mi asi taky přestala psát, ale nesnažil jsem se jí to oplácet, ale když jsem jí odepsal, na něco, co mi napsala ona, tak jsem si říkal, že jsem... že jo, když ti někdo neodepíše hnedka, tak nechceš, aby si ten druhý myslel, že jseš strašně natěšený na to jim odepsat, takže jsem si říkal „snad si to nebude myslet“ protože jí neodepisuju, ale ne, že bych jí to vyložene den neodepsal nebo něco takového. Nevím no, a pak jsme se viděli víc. My jsme spolu nakonec skončili ve stejný třídě, a pak jsme se víc bavili a furt mi přišla taková odměřená, a pak mi na konci na poslední hodině říkala, že mě má strašně ráda, že je ráda, že mě potkala. Bylo to takový, že jsem to nečekal, že vlastně má ke mně vztah, kterej jsem si nemyslel, že má a od té doby to tak beru jinak zase, když mi neodepíše, protože vím, že mi to osobně řekla, že si mě váží, a proto teď tomu příkládám menší důležitost, když mi třeba neodepíše.

Teď se blížíme pomaličku do konce, ty jsi to už nakousnul během toho, co jsme si povídali a kdyby tedy byla na Messengeru možnost funkci potvrzení o přečtení vypnout, tak jestli bys ji využil? Budeme to řešit stylem jako na iMessage. Kdybys to vypnul, tak oni by neviděli, že sis zobrazil jejich zprávy a naopak. Takže ta první situace, že ty by sis to vypnul?

Asi jo. Je to takový těžší, protože na iMessage to vždycky bylo jako volba, myslím. Kdežto na Messengeru to vždycky bylo jako výchozí, to každéj vidí, když si něco přečteš, a proto je to takový víc jakoby volba, že sis zvolil, že nechceš, aby někdo viděl, že si to přečteš, protože jsi z toho musel aktivně jako „opt-out“, kdežto u iMessage musíš „opt-in“, aby to potvrzení o přečtení bylo vidět, takže je to něco jinýho, protože když dáš, aby to lidi viděli v iMessage, tak vlastně to neděláš aktivně, protože to tak je, kdežto u Messengeru bys to aktivně dělal a proto je to takový trochu jiný a asi bych to pořád udělal, ale má to v sobě jakoby... něco to o tobě říká a mně to asi nevádí.

A ta opačná situace, že bys neviděl u ostatní, že si zobrazujou tvoje zprávy? Vadilo by ti to?

Ne, as ne. Já nevím, asi ne, no, protože (přemýšlí) fakt asi by mi to nevadilo, protože když někdo neodepíše třeba tři hodiny, tak jim prostě napíšu znovu, jestli by mi mohli odepsat a to, že vidím, že si to někdo přečetl je takovej jakoby ještě jo, přidanej jakoby level toho, že mi fakt někdo neodepsal, protože to určitě viděli, ale nezáleží mi na tom tolik, že bych to potřeboval... Jak jsem říkal předtím, jakoby je to součást messengeru a nevidím to jako pozitivní nebo negativní, takže by mně vlastně bylo jedno, jestli by to zmizelo, nebo ne.

Respondent: Klára

Posíláš dneska ještě SMS?

Jo, posílám. Já nemám úplně velkéj objem dat, takže posílám smsky, když nejsem na datech anebo třeba s nějakýma lidma z práce nebo tak, se kterýma nejsem spojená na messengeru, tak posílám smky. S mamkou posílám smsky, se svým nejlepším kámošem posílám smsky a pak někdy když jsem třeba na nějaký akci, kde není signál nebo řešíš baretku a potřebuješ se třeba zeptat, jde jsou tvoji kámoši

S kým se nejčastěji bavíš ve svém životě

Jako obecně i offline?

Ano i offline.

Tak asi přátelé, lidi z práce hodně, David a mamka třeba

A kdybychom se teďka bavili o tom, jaký druh komunikace to je, tak převažuje komunikace tváří v tvář, nebo mediovaná komunikace, o které jsme se bavili v úvodu?

No jak u čeho, tak třeba u lidí z práce je to hlavně tváří v tvář, s těma si nepíšu. U přátel je to podle mě tak půl na půl, možná spíš převažuje ta online asi

Ted' když jsi zmínila, že převažuje online komunikace, tak proč si s nima píšeš srkz IM?

Proč ne třeba přes maily?

Třeba.

No protože je to rychlý prostře, že jakoby okamžitě i asi možná kvůli těm věcem, co jsi říkal (Awareness Cues) že třeba jakoby takový ty jako zobrazeno věci a tak podle mě tě nutí odpovídat rychleje a je to prostě na tadytu přátelskou komunikaci kde fakt píšeš „ted' jsem viděl něco úplně srandovního, posílám fotku psa“, tak to už by nebylo vůbec relevantní, kdybych poslala třeba mail nebo kdybych čekala až se uvidíme, že třeba jakoby tváří v tvář řeším věci většího a vážnějšího rázu, prostě stalo se něco, potřebuju s váma něco probrat a na tom messengeru to jsou tady ty blbosti, bez kterejch bych se třeba obešla.

Má tento druh komunikace nějaké výhody?

No, to co jsem říkala, že můžeš sdílet i takový věci ke kterým by jsi se podle mě... že by si se s tím člověkem viděl jenom jakoby jednou týdně na dvě hodiny, tak podle mě probereš fakt jenom takový ty jakoby velký věci prostě mám novou práci, stalo se tohle, znám tyhle nový lidi... a takhle prostě můžeš fakt sdílet jakoby mnohem víc detailů a mnohem víc třeba jakoby řešit nějaký srandičky a sdílet si třeba tipy na nějakou hudbu.

Má nějaké omezení naopak, které vnímáš v rámci téhle komunikace?

No určitě ano, přemýšlím. Tak jakoby je to trochu žrout času, že ti to ubírá čas v offline světě, ale zase si ho můžeš distribuovat jako jak chceš mezi ty lidi, že se nemusíš jenom bavit s lidma, se kterýma jsi ve stejný místnosti a je to vázaný na ten internet na to připojení.

S kolika lidmi sis včera psala?

(počítá) Třeba 8.

Je to nadprůměrné číslo?

mi to přijde víc, než bych tipla asi, že jsem tam zařadila nějaký věci, který byly třeba dvě zprávy a nějaký groupchaty, kde je víc lidí, takže si myslím, že je to jako průměr.

Máš v současné době někoho, s kým si píšeš pravidelně?

Píšu si pravidelně s Davidem, pak se svým nejlepším kamarádem Šimonem a potom jsem v jedné skupinové konverzaci s Janem a Terezou a s těma si taky píšu každý den.

A ještě, jestli můžeš zmínit, jaké aplikace pro chatování používáš, kromě messengeru?

Jenom Messenger a WhatsApp a Instagram, tam si píšu dost s lidma, tak to bude možná i víc lidí (odkazuje k otázce, s kolika lidma si psala).

Klidně se k tomu můžeš vrátit, ale pak by nám z toho stejně vypadlo, že by to bylo nadprůměrné číslo.

Včera jsem si psala na instagramu třeba ještě s dalšíma 5–6 lidma.

Ted' se budeme bavit jenom o tvém chování v rámci Facebook Messengeru, už nebudeme řešit žádné jiné aplikace a když zaregistruješ, že ti přišla zpráva, jsi nucena si ji hned otevřít?

Když vidím, že mi jenom přišla (notifikace), tak ne. Cítím se nucená na ni odpovědět, když už jsem si ji zobrazila, ale když jeonm vidím to upozornění a nehodí se to, tak počkám, než si ji zobrazím.

Proč tě to nenutí si zprávy hned zobrazovat, když ti nějaká přijde?

Nevím, kolik lidí to teda má, ale mně se přímo zobrazuje náhled té zprávy (ukazuje na telefonu) takže já vidím o co jde a buď vidím, že to není něco urgentního a něco řeším, tak to chci dořešit a nebo naopak když to je něco, co vidím, že to vyžaduje nějakou složitější odpověď, tak na to nechci odpovídat jenom nějakým smajlíkem nebo jedním slovem, takže třeba radši počkám, až na to budu mít čas dát dohromady nějakou pořádnou odpověď. A někdy mě to taky i trochu obtěžuje nebo že se mi to nechce řešit, takže počkám, až na to budu mít kapacitu.

Ted' se budeme bavit o situaci, kdy tu zprávu už otevřeš, tak jestli v tu chvíli hned i zareaguješ.

No jo, snažím se. Myslím si že odpovídám docela hned. Když třeba je to něco, na co nemůžu odpovědět, tak na to třeba zareaguju nějakou reakcí (awarenes cue) a nebo jakoby dám vědět, že odpovím později, ale nestává se mi, že bych neodpovídala na zprávy hned.

Odkládáš někdy odepisování na zprávy?

Jo.

V jakých případech?

Když je to něco nepříjemného, co se mi nechce řešit. Buď něco jakoby emočně náročného, kde vim, že fakt musím... ně něco jako hádka ...ale prostě musíš dát dohromady nějaký svoje stanovisko a nějaký svoje argumenty a tak a nebo když je to třeba něco co jsem měla udělat a neudělala jsem to, tak na to nechci odpovídat, že jsem to neudělala, ale třeba to nejdřív udělám, a pak až jakoby napíšu.

A to odkládání je teda na základě toho, že si zprávy přečteš nejdřív z notifikací?

Jojo.

Očekáváš od lidí, že ti budou bezprostředně odpovídat na tvoje zprávy?

Jo.

A děje se to?

Jo, většinou jo.

A ted' přejdeme k těm Awareness Cues, o kterých jsme se na začátku bavili, já to ještě jednou shrnu. Mezi ně spadá ukazatel aktivity, že byl naposledy aktivní (pokračuji výčtem Awareness Cues). Mě by zajímalo, kterou z těchto Cues, nebo řekněme znaků, si nejvíc všímáš na messengeru?

(přemýšlí) Zobrazení (přemýšlí) já se nekoukám, jestli je aktivní nebo ne, když mu píšu, ale když mi třeba neodepíše, tak se koukám, kdy byl naposledy aktivní a pak když vidím, že byl aktivní a neodpověděl mi, tak to vím. A pak takových těch, co ti mobil sám cpe - upozornění a reakce.

Píšeš si s někým tak často, že znáš jeho chování v rámci messengeru, že je třeba online, i když jsi řekla, že to moc nekontroluješ, jak často nebo rychle ti odepisuje

U těch lidí, co jsem ti říkala, že si s nima píšu nejčastěji, tak u všech vím, jakým stylem mi odpovídaj a třeba Šimona vím, že mu to trvá den mi odpovědět a že to tak prostě má a že mi na zprávy prostě neodpovídá.

Dokážeš na základě těchhle ukazatelů nebo znaků poznat, že něco mezi vámi není v pořádku?

Jojo, když se to vychílí z té normy na kterou jsem zvyklá.

Čeho si během toho nejvíc všímáš?

Buď toho, že neodpovídají, nebo odpovídají jenom stroze nebo jim to trvá dýl nebo pak takový ty sakrastická nebo pasivně agresivní reakce na zprávu, nebo smutnej smajlík která takhle nemá vyznít.

Můžeš si vybavit nějakou takovou situaci v nedávné době?

Kdy jsem poznala z toho, že něco není v pohodě?

Jojo.

Tak třeba tady to s tou reakcí (hledá na telefonu) myslím, že ta moje kamarádka Tereza, tak to je člověk se kterým to jakoby ještě nemám tak zmáklý jako s ostatním a někdy si myslím, že je něco v pohodě a ona dělá takový věci, že mi i pošle jenom tadyto emoji (ukazuje) co tam máme spolu a když mi na to odpoví to, tak vím, že je našťvaná, nebo že se něco děje.

Jaké pocity to v tobě vyvolává?

Já jsem brutálně over-thinking. Já bych podle mě vůbec neměla mít sociální sítě (smích). Mě to úplně ničí. Já jsem přesně ten člověk, když mi někdo neodpovídá na zprávu hodinu, tak prostě už jako ho jako pohřbívám nebo mám pocit, že mě nenávidí

Kontroluješ, jestli si teda lidi zobrazují tvoje zprávy?

Když mi dlouho neodpovídá, tak to kontroluju často.

U koho se ti to děje nejčastěji?

Asi u Davida.

A vzpomeneš si nějaký případ, kdy jsi to kontrolovala a viděla, že si to nezobrazuje, tak jaký pocity jsi během toho zažívala?

(přemýšlí, jak začít a opravuje se) Já tady s tím mám fakt problém. Já nejsem asi úplně relevantní vzorek, protože já fakt jako mám to vždycky katastrofické scénáře v hlavě.

Povídej, jak se během toho cítíš?

Hrozně, úzkostně a panikařím a mám strach a jsem smutná a našťvaná (zarazí se) ne našťvaná tolik ne

Je pro tebe funkce potvrzení o přečtení užitečná?

No, jakoby myslím si, že by mi bylo lépe bez ní (smích). Vidím prostě... asi je to fajn, protože já někdy mám i to, že když mi ten člověk fakt dlouho neodpovídá, tak se třeba i bojím, že se mu něco stalo nebo tak, takže tady v tom jakoby vím, že je v pohodě a že mu ta zpráva přišla a že přemýšlí, co odepsat nebo nechce odepsat ale někdy je to asi i špatně, že to bereš jako tak že ten člověk je potom povinně ti potom odepsat, když si to přečteš, i když to není tak.

Jsou nějaké situace kdy ti ta funkce přijde na obtíž?

Když tomu přikládám větší váhu, než to má, sama jsem ti řekla, že někdy si třeba dám ráda čas na rozmyšlenou nebo nemáš čas odpovědět, ale u těch druhých lidí to požaduju nebo to beru jako jejich povinnost mi odpovědět, takže potom se kvůli tomu stresuju a myslím, že by mi to ušetřilo spoustu stresu.

Snažíš se potvrzení o přečtení nějakým způsobem obcházet?

Myslím si, že to, co jsem ti řekla, to že si to přečtu tady (ukazuje na notifikace) takže jakoby svým způsobem taky je obcházení. Asi nezacházím tak daleko jako jedna moje kamarádka, vyloženě měla nějaký hacky na to, že to prostě posuneš zpátky a ono se to nezobrazí, to dělám fakt jenom u zpráv, na který se mi odpovídat fakt vyloženě nechce. nebo já si je nepřečtu a třeba neodpovím nikdy, když to je někdo, když tě zve na drink někdo cizí a když s ním jít nechceš, tak to neřeším, ale jinak ne,

Využíváš někdy naopak toho, že si zprávu cíleně zobrazíš a neodpovíš?

Ne, takovýhle mind games nehraju. To mi přijde docela krutý.

Setkala ses někdy s termínem Ghosting?

(přikyvuje)

Na jaký straně jsi byla?

Byl jsem člověk, kterému to bylo aplikováno, že mě někdo vyghostoval.

Pocity?

Byla jsem našťvaná. Nevíš, co se stalo...

(TINDER)

Ty jsi zmínila, nějaký lidi, u kterých řešíš potvrzení o přečtení. Tak se budeme chvíličku bavit o Danovi. Vzpomeň si na situaci, že napsala Davidovi a vidíš, že je online, ale tvoji zprávu si nezobrazuje.

On to dělá docela často.

Jaké pocity během toho zažíváš?

Prostě si vždycky říkám, jestli je naštvanej, nebo prostě co se děje, jestli má blbej den, že mě to nutí přemýšlet nad tím, proč neodpovídá a zabírá mi to mozkovou kapacitu, kterou bych mohla věnovat jiným věcem.

Proč si myslíš, že zrovna neodpovídá?

Jelikož se většinou uchyluju ke katastrofickým scénářům, tak je to většinou proto, že mě nenávidí a už mě nechce nikdy vidět (smích), ale nevím no, tak jakoby já už třeba jakoby tím že ho znám dýl, tak prostě se mu občas odpovídat nechce a prostě se nechce s nikým bavit, takže si většinou říkám to

Teď jsi zmiňovala pocity, o kterých si myslíš, že zažívá David a v tobě to vyvolává co?

Panikařím a jsem úzkostná a starostlivá.

Stejně pocity zažíváš i u jiných lidí nebo to není tak vážné?

Asi tak vážné to není. U kamarádů, když mi neodpovídají, tak možná jsem spíš naštvaná, že mám pocit, že jim na mě nezáleží nebo že to pro ně není tak důležitý, ale asi nemám takovej ten strach, že bych udělala něco špatně.

Řešíš v tu chvíli tyhle situace nějakým způsobem?

(přemýšlí) Jestli mu třeba ještě jednou píšu?

Třeba.

Většinou ne, jenom když něco potřebuju vědět praktickýho, že potřebuju vědět, kdy někam jedem a on mi neodpovídá, tak napíšu „halooo, co teda?“ a u kamarádů jsem víc taková naléhavá „můžeš mi prosím tě odpovědět?“

Tak teď přejdeme k druhé situaci a to je, že vidíš, že David byl aktivní, takže měl příležitost si zobrazit tvoji zprávu...

Ale nezobrazil si ji...

Ano. Co si pod tím představuješ?

asi si představím to, proč bych to v té situaci neudělala já, což je, že se mu na tu zprávu prostě odpovídat nechce. Bud' vím, že když jsem se ho třeba ptala na něco a on mi neodpověděl, tak vím, že zjišťuje tu odpověď a pak až mi odpoví a nebo že nemá teď náladu a čas to řešit.

Vybavíš si nějakou přesnou situaci?

Mně se tohle moc nestává asi.

A u někoho jiného?

Mně to spíš přijde takový směšný, když se to stane, protože jakoby je... jakoby se člověk tím způsobem prozradí, nebo jak to říct (přemýšlí) víš jako že všichni děláme (zarazí se) nebo nevím jestli to dělají všichni, ale já to dělám, že prostě si to nezobrazíš, tak když už tam mám zprávu, na kterou nechci odpovědět, tak si nezobrazím žádnou (neotevře aplikaci), protože bych tam měla ten aktivní status, takže když už nějakou otevřu i omylem, tak už na to odpovím všechno. takže když to někdo neudělá, tak si řeknu aha, nechce se jim. Spíš třeba v groupchatech se to stává a nevím... třeba asi u kamarádů to nekontroluju tak obsesivně.

Teď poslední situace. Vzpomeň si, kdy jsi očekávala odpověď na svoji zprávu a David si tvoji zprávu zobrazil a neodpoví hned, tak proč si myslíš, že to udělal?

Protože nechce odpovědět. Protože to je něco, na co nemá říct, protože to je nějaká blbost na kterou neví, jak reagovat. Nebo jako když se bavíme konkrétně o něm, tak u něj to chování už trochu znám, takže vím, že když napíšu nějakou blbost „viděla jsem velkého psa“, tak on mi na to nebude hned psát „haha to je super“, ale prostě mi na to třeba neodpoví nic nebo to je něco, co nechce řešit a nebo nemá čas nebo nemá náladu.

A když jsi s ním potřebovala třeba nutně něco vyřešit?

Mně se stává spíš, že si tu zprávu lidi vůbec nezobrazí, že už se cítí povinně na to odpovědět a třeba můj kamarád Šimon si nezobrazuje zprávy, ale že by to bylo něco důležitýho na vyřešení (přemýšlí) jako David to dělá asi nejčastěji.

Co to pro tebe znamená, když to dělá opakovaně?

že to je normální chování a nějakým způsobem si na to zvyknu, že fakt každéj z těch lidí má chování v tom chatu jiný a jsem zvyklá na nějakou normu a pak mě spíš rozruší, když to z té normy vybočuje

Smýšlíš o nich potom jinak, když se takhle začnou chovat?

Celkový mínění na ně mi to asi nezmění, ale v tu chvíli, než oni odpoví, tak mám pocit, že nejsem pro ně tak důležitá nebo nejsem prioritou ale celkově, že bych si jich vážila míň za to, že odpovídaj míň na zprávy, tak to asi ne.

A jak jsme se teď bavili o těch situacích (opakuji situace) Tak jestli je nějaká vyloženě konkrétní situace kterou si teď vybavíš, jestli bys ji mohla popsat.

Ten můj kamarád Šimon to dělá docela často, že vidím, že si nezobrazil moje zprávy vůbec a pak třeba postuje na instagram. Takže u něj, včera jsem mu zrovna psala třeba 5 zpráv.

Co jste řešili?

(sahá po telefonu)

Nemusíš doslovně, klidně vlastními slovy to přeřikej.

Já jsem mu psala svoje trable z práce a on moc neodpovídá na tyhle věci. On mi víc odpovídá na blbosti a tady na to mi moc neodpovídá a třeba to se mnou vyřeší až osobně.

Vadilo ti to?

Jo, jsem naštvaná vždycky

Když ti některá z těchtole situací vadí, tak jestli i ty oplácíš tohle stejné chování těm osobám, nebo ne?

Teď už asi tolik ne. Myslím, že dřív jsem to dělala, když jsem třeba randila s nějakýma klukama a jim to trvalo dlouho mi odpovídat, tak jsem napodobovala tu jejich dobu toho odpovídání. Tak nebudu prostě odpovídat hned, jim to trvá hodinu, já budu taky odpovídat jakoby až tak po hodině. Ale jinak že bych pasivně agresivně... to asi ne. Jenom když jde o nějakou hádku nebo něco nepříjemnýho a ten člověk ti neodpoví, tak mu taky chvíli neodpovím, ale asi to moc nedělám. Mi to přijde docela trapný.

Některé IM služby umožňují funkci potvrzení o přečtení vypnout, Messenger ne, ale kdyby to šlo, vyžila bys toho?

Možná jo, možná pro svoje psychický zdraví tak jo a třeba bych si to zapla, kdyby bylo něco nevím... že bych se bála, že tomu člověku něco je, kdyby neodpovídal dlouho, ale asi bych si to vypla. I kvůli sobě i kvůli tomu, že mě to obtěžuje, že máš tlak zprávu odpovědět.

Teď zkusíme rozlousknout dvě situace. To, co jsi popisovala bylo, že by tam tu funkci neměl vůbec nikdo.

Možná jo, kdybych mohla, vybrala bych si tu možnost, že bych to neviděla

Vadilo by ti, kdybys neviděla, že si ostatní přečetli tvoje zprávy

Ne, pokud by to nebylo něco vyloženě urgentního, tak asi ne.

Respondent: Anna

Já se tě zeptám na začátek, jestli dneska ještě posíláš SMS?

Jo.

Hodně posíláš?

Ano.

Komu nejčastěji posíláš SMS?

Když jsem měla přítele, tak přítelovi asi nejvíc. Jinak je ta komunikace spíš na messengeru s ostatními kamarádama nebo tak. A s rodičema si spíš jako zavoláš.

S kým se v současné době ve svém životě nejvíc bavíš? Ted' mi nejde o to, jestli to je jen mediovaná komunikace nebo komunikace tváří v tvář. Stačí jenom skupina lidí – rodina, přátelé...

Jo, to jsou skupina lidí přátele určitě.

A s přáteli převažuje komunikace tváří v tvář?

Co se týče jako nějaký continuity, tak převažuje ta přes Messenger, protože jste v kontaktu nejvíc přes tadyto médium. Ale potom, když se vidíte, tak to je intenzivně a časový, jako třeba na celý víkend jako s těma kamarádama, tak to je vidíš prostě face-to-face.

A vnímáš nějaké výhody téhle formy komunikace?

Jo, spoustu výhod. To, že to je okamžitý. To, že každý má u sebe telefon a kdykoliv může odpovědět nebo nějak zareagovat a ty s těma lidma jako můžeš sdílet věci i třeba nějaký inside joky nebo tak rychle jdeš a vyfotíš někoho, kdo má čepici, o který ses včera bavili. Takže jako tu okamžitost, no. To je největší výhoda, že nemusím čekat, že bych jim to řekla až za týden, kdy je uvidím nebo za měsíc.

Nějaké omezení naopak vnímáš?

No tak třeba to, že ty lidi nemají takovou potřebu se sejít reálně, protože si to všechno odbydou jakoby takhle a mají pocit, že se udržují v nějakým kontaktu, což je i výhoda, že se udržují v kontaktu a to přátelství tím pádem jako vzkvétá a potom jakoby není takovej tlak na to se vidět.

Dokázala bys shrnout rozdíly mezi touhle komunikací a komunikací tváří v tvář?

No to, co jsi říkal, třeba na začátku, to mě zaujalo, že to nepřenášíš ten kontext dejme tomu, tak to je ten největší jako rozdíl. Já to vnímám a i je z toho spousta vtipů, ale někdy i špatných nedorozumění. To že něco nějak napíšeš a bez toho... dikce nebo polohy hlasu vůbec nepoznáš, jak to ten člověk myslel a to je jako velkej problém bych řekla. Proto nějaký lidi posílaj třeba zvukový zprávy. Znáš lidi, co jenom komunikují takhle. Což je vlastně fajn... možná na to přejdu. Takže největší rozdíl je nepřenášení jako tý emoce, v tom jak ta věta zní a taky když člověk píše... když mluví, tak ta věta vypadá jinak, když píšeš tak se třeba víc soustředíš a má třeba větší obsah ta informace, kterou pošleš jakoby v tom odstavci než když mluvíš, tak jako tak prostě skáčeš a zase ta spontaneita v tom chybí tím pádem, že si dokážeš připravit jako to, co napíšeš.

S kolika lidmi sis včera psala? Můžeš se klidně podívat.

(počítá) Třináct.

Řekla bys, že to je nadprůměrné číslo?

Těžko říct, asi lehce.

Máš v současné době někoho, s kým si píšeš pravidelně? Dejme tomu každý týden nebo každý den.

Rozhodně.

Klidně je můžeš ted' vyjmenovat, at' v tom nemáme bordel potom, kdybich se třeba na někoho ptal.

Píšu si každý den s jedním klukem ze zahraničí, to je právě žejo to udržování kontaktu takhle. Píšu si každý den se skupinou kamarádek z vejsky a se skupinou, jakože skupinový chat, kamarádek ze střední. Takže to jsou tyhle ty dvě skupiny. A tak to už je asi všechno.

Všechno to jsou blízcí přátelé?

Jo.

Jaké aplikace ještě kromě messengeru používáš?

Jako myslíš WhatsApp a takhle?

(přikyvuji)

No, nepoužívám asi.

Takže jenom Messenger výhradně. Tak se teď budeme chvíli bavit jenom o tvém chování v rámci Messengeru. Naštěstí jsi zmínila, že nepoužíváš jiné aplikace, tak se ti to nebude plést. Když zaregistruješ, že ti přišla zpráva, tak jsi nucena si ji hned otevřít?

Já teda mám vypnutý notifikace úplně, takže to nezaregistruju hned. Ale když si otevřu mobil a vidím tam jakože přišla ta zpráva, tak si otevřu Messenger, tak se snažím tomu zabránit, jakože bych si to hned nepřečetla, protože bych byla dychtivá, ale většinou to udělám. Protože to je neodolatelný.

Reaguješ okamžitě po otevření zprávy?

Většinou jo. Radši, abych nezapomněla. Protože jinak se to tam hodně často ztrácí.

Očekáváš od ostatních taky, že budou okamžitě reagovat na tvoje zprávy?

Je to úplně individuální. Od nějakých lidí to očekávám, od nějakých to neočekávám, no.

U koho to třeba očekáváš?

No u lidí, který vím, že jsou furt na telefonu a takže očekávám, že když jim pošlu zprávu, že si jí přečetli, když mi neodpoví, tak mě to naštve, protože na tom telefonu furt jsou. Pak jsou lidi, který na Messengeru... třeba ani nemají tu aplikaci, tak to neočekávám, to beru prostě jako e-mail dejme tomu.

U těch lidí, u kterých to očekáváš, tak děje se ta bezprostřední odpověď?

Asi jo.

Odkládáš někdy odepisování na zprávy?

(přikyvuje)

V jakých případech?

Většinou to není proto, že bych třeba neměla čas, protože ten čas odepsat si skoro vždycky najdeš, ale i to jako obsahový, když třeba nevím odpověď a nechce se mi dát jasnou odpověď, než si něco rozmyslím, ale většinou pak jako zapomenu odpovědět.

A jakým způsobem zjistíš obsah té zprávy, kdy říkáš, že ti nechodí notifikace, tak jak víš, co ti ten druhý píše, aniž by sis to otevřela?

No většinou to otevřu právě a nechám to jako seen, když už neodpovím.

Potom to tedy odložíš na základě toho, když vidíš...

Ten obsah, no.

Odkládáš odepisování někdy i ve chvíli, kdy si neotevřeš tu zprávu?

Jo.

A to děláš v jakých případech?

V případech, že mi píše někdo jakoby, u kterýho očekávám, že mě ten obsah nezajímá, tak to prostě nechám neotevřený vlastně, protože mě to ani nezajímá a ono se to tam potom ztratí rychle, že to sjede dolů, no.

To, že to neotevřeš, tak to děláš kvůli tomu, aby ten druhý neviděl, že sis to přečetla?

Jo.

Otevíráš i zprávy, tys to vlastně nakousla, ve chvíli, kdy víš, že nejsi schopná obratem odepsat?

(přikyvuje)

Dáš potom těm lidem vědět, že nemáš čas?

Ne. Vnímám to prostě tak, že odepišu, až odepišu no. Myslím, že se lidi moc nezlobí za tadyto.

Přejdeme pomaličku k těm Awareness Cues, jak jsem na začátku zmiňoval. Já to pro jistotu ještě jednou připomenu (výčet Awareness Cues). Mě by zajímalo, kterých z těchto cues, já to nazývám zjednodušeně znaky, tak kterých z těchto znaků v Messengeru nejvíc všímáš?

Takže to, jestli byla zpráva přečtená. Toho si všímám nejvíc asi. Myslím si, že... já mám nějakým způsobem vylíznuté, že nevidím, kdo byl kdy jak online, to vidím na počítači, ale v Messengeru jako v aplikaci to nevidím. Protože mám asi nějak vypnutý online stav, třeba nevidím ani stav těch lidí myslím, takže toho si nevšímám. A potom tadyty reakce na konkrétní zprávy mi přijdou super a toho si všímám, hodně to i využívám. A nejlepší je teďkon, že můžeš odpovídat na konkrétní zprávu.

U koho kontroluješ to potvrzení o přečtení?

No jasně. Třeba v nějakých skupinových chatech tady to vůbec nekontroluju. Asi s kamarády, nebo s rodičema taky to nekontroluju. Ale spíš, když se jedná o to, když si píšeš třeba s někým, o koho máš zájem a nebo tak no. Tak se prostě podíváš, jestli si to ten člověk přečetl a když si to přečetl, tak pak jseš z toho nervózní, že neodpověděl. (smích)

Děje se ti to často u seznamování?

Jo.

Dokážeš si vybavit konkrétní situaci, kdy kontroluješ, jestli si to zobrazil, tak jak se při tom cítíš?

Tak je to takový zvláštní, že ten člověk vlastně jako kdyby to bylo srovnání s tou komunikací face-to-face, tak jakoby jsi mu něco řekl a on si to poslechl a odešel třeba (smích) nebo neví. Takže to je spíš jako lehce negativní. Spíš lehce negativní, no. Když nepřišla odpověď a je to jenom to seen.

Děje se ti to jen u toho seznamování?

No asi jenom takhle. U těch lidí, který znáš, tak ti to jako nějak nevadí.

Přijde ti funkce potvrzení o přečtení užitečná?

Ne.

Proč ne?

No tak tobě samotnému to komplikuje to, že nechceš si něco otevřít, protože pak automaticky se tam ukáže jako přečteno. Nebo když omylem třeba klikneš, se mi stalo, na označit vše jako přečtené, tak to bylo pro mě negativní. A takže jako... no není na tom nic moc pozitivního.

Kdy je ti ještě tahle funkce na obtíž?

Takhle, že nemůžu otevřít zprávu, aniž... přečíst si ten obsah, kterej by lidi neotetřeli náhled, aniž bych jako označila to za přečteno. Potom by mi nevadilo, kdybych neviděla, kdy si to člověk přečte nebo nepřečte, jenom bych čekala na odpověď nebo nějakou reakci.

Jsou přímo konkrétní situace, kdy ti vadí, že tam ta funkce je?

Konkrétní situace je ta moje, když otevřu zprávu a označím se jako že jsem si to přečetla. To je konkrétní situace. Když bych chtěla vidět obsah té zprávy, aniž bych dala jako vědět už nějakou vlastně reakci a ta reakce bylo to přečteno, a proto mi přijdou super e-maily, že tam nikdo nekontroluje to, jestli to čteš a ty můžeš odpovědět v klidu a je to moc velkej tlak na tu okamžitost, kterou vnímám ze starý té aplikace, jako cílenou.

Snažíš se tohle nějakým způsobem obcházet?

Jo, můžeš si tam nastatvit a nevím, jestli to reálně funguje, označit jako nepřečtené, ale nevím, jestli se to tomu člověku taky odoznačí.

Nene, neodoznačí.

Takže tak, tak vidíš, takže nic. (smích)

Takže sis myslela, že obcházíš, ale vlastně neobcházíš. Proč to u některých lidí děláš, že to odznačíš? Myslela sis, že pak neuvidí, že sis to přečetla?

Asi, nebyla jsem si jistá. Přesně ta situace, kdy mi někdo napsal a já jsem na to omylem klikla nevědomky nebo jsem chtěla vidět ten obsah, kdyby náhodou, ale pak jsem věděla, že na to odpovídat nechci a nebudu ani třeba nebo třeba později, tak jsem to klikla, jako že nepřečteno.

Využíváš někdy toho, že zprávu zobrazíš cíleně a neodpovíš?

No jasně, to jako kdyby ti někdo napsal „ahoj, líbíš se mi, půjdeš ven?“ nebo tak, tak to otevřu a neodpovím na to nebo ho zablokuju.

Vyjadřuješ tím nezájem?

Vlastně jo, no. Jako dáš to tím vědět takhle.

A ještě nějaké další situace?

Spíš odpovídám obecně.

Píšeš si s někým v současné chvíli tak často, že znáš to jeho chování v rámci Messengeru... ty jsi říkala, že nevidíš, kdy ty lidi jsou online, ale na počítači to teda vidíš, ale zkrátka, že víš, kdy oni jsou online a třeba jak rychle odpovídají na tvoje zprávy nebo naopak jak pomalu odpovídají. Znáš u někoho to jejich chování?

Jo, určitě no, jako... u více kamarádů znám jejich chování na Messengeru. Víím, že někdo si to jako často zobrazí a neodpoví a že někdo používá hodně těch emoji. Že někdo píše třeba dlouhý zpráva. Nebo taková zajímavá věc, když si s někým začneš psát, tak úplně nevíš, jak tu konverzaci ukončit jo, když je to na tom Messengeru. Ale jako chceš ji ukončit a ne, že bys odešel od toho člověka a víím, že u nějakých lidí, že prostě furt píšou. Jakmile jim napíšeš, tak jako začneš to kolo konverzace a oni mají potřebu se s tebou rozloučit nějakým způsobem, jinak nepřestanou. U nějakých lidí jasný, že když jeden z nich přestane psát, tak jako dělá něco jiného, si to tak představuješ, takhle se to ukončí za chvílku přirozeně.

Dokážeš na základě toho jejich chování poznat, že něco není mezi vámi v pořádku v tu chvíli?

Asi ne. Že jako může být nějaká strohá odpověď, ale já nevím, jestli ten člověk u toho řídí, nebo něco jiného dělá, no.

Setkala ses někdy s termínem Ghosting.

Ne.

Já to kdyžtak vysvětlím. Je to cílené ignorování nějakého člověka. To znamená, že ty třeba někomu píšeš a on si ty zprávy vůbec nečte nebo si je zobrazí a vůbec na ně neodpovídá. Tak tohle se ti někdy stalo?

Jako úplně? Asi ne.

Dělala jsi tohle někdy?

Jo, určitě víckrát.

Dělala jsi to stylem, že si ty zprávy zobrazuješ, nebo je necháš nepřečtené?

Asi zobrazuješ po nějakou dobu a když to pokračuje dál, ty nemáš zájem o obsah těch zpráv, tak pak už nezobrazuješ, no. Ale vadí mi to třeba... mně vadí, když tam mám jako nepřečtený zprávy (na telefonu) jako nepřečtený e-mail, se je snažím všechny odklikávat. Takže to buď odklikám a když mě to fakt jako obtěžuje, tak si toho člověka odeberu z přátel.

Ty jsi v průběhu zmiňovala, že to potvrzení o přečtení řešíš jen výhradně u lidí, se kterými se seznamuješ. Jestli si můžeš vybrat jednoho člověka, se kterým se teď seznamuješ, u kterého to řešíš?

Jo. Mám si vybrat tu osobu?

Máš teď když tak někoho takového? Můžeš, prosím, i jméno, abychom se o něm mohli bavit?

Dobře. (smích) Jméno je Nick a není to Čech teda a je to kluk.

Vybav si situaci, že po něm něco chceš. Zkrátka, že očekáváš odpověď na svou zprávu...

To zrovna očekávám... (smích)

Očekáváš odpověď na svoji zprávu, on si to jenom zobrazil, ale zůstala nezodpovězená. Proč si myslíš, že to udělal?

Asi ze stejného důvodu jako jsem vyzozovala u svých kamarádů nebo u sebe, že to zobrazím a neodpovím na to, že nemám úplně jako odpověď. Takže to nechám jakoby ignorováno a v běžný konfrontaci bych byla nucená nějakým způsobem odpovědět, nějak improvizovat a takhle jelikož i... je to teda psanej text, kterej má větší vážnost nebo může si to člověk pročítat dokola, tak neopovím, protože to má větší váhu a rozmyslím si to nebo na to zapomenu a budu ignorovat.

Vadí ti tahle situace?

Jo, lehce jo. Víc mi sedí komunikace takhle jako face-to-face.

Dokážeš si vybavit konkrétní situaci, kdy se vám tohle stalo?

No tak úplně konkrétní situaci prožívám dnešní dopoledne.

Tak povídej.

No napsala jsem nějakou zprávu, která byla... kde bylo nějaký call-to-action prostě k nějaký odpovědi a byla jako zobrazená a neodpovězená tedka.

A jak se cítíš?

No už vlastně to mi dává nějakou message, že na to ten člověk neumí třeba... na nějakou otázku neumí odpovědět. Nebo na to nelze odpovědět jednoduše, tak to už jako něco říká vlastně. Když si to člověk zobrazí a neodpoví hned, tak je vidět, že přemýšlí třeba nad tím, no.

V tobě nějaké emoce to vyvolává během toho čekání?

Jo, takovou jako lehce tíhu, že si pak člověk kontroluje třeba ten messenger, žejo. A pak zklamání, když tam není odpověď žádná. Ale nic závatného.

Děje se vám tahle situace opakovaně?

Jo, jelikož třeba my dva nemáme stejný pracovní režim, takže se třeba stane to, že jakoby mně přijde zpráva, ale já jsem zrovna v práci, něco řeším a odpovím až za několik hodin nebo někdo je na party, ty jseš doma, napíšeš mu... to je takový zvláštní, no, že začneš nějakou komunikaci a ten člověk je mezitím na party a nemůže ti úplně odpovědět nebo ti odsekne nebo si zobrazí, neodpoví. Takže se to stává často.

Vadí ti, že se to děje často?

Ne, když si navykneš na tenhle styl komunikace.

Smýšlíš o něm jinak, když ti hned neodpovídá?

Lehce jo. Stejně jako když o něm smýšlím jinak, když odpovídá třeba hned, tak mě to potěší, je to projev nějakýho zájmu a toho, že si na to ten čas najde, ačkoliv je třeba někde s kámošema, tak stejně píše. A když teda neodepisuje, tak v tom vidíš to, že jako nejseš tak důležitěj pro toho člověka nebo ta komunikace s tebou není pro něj tak důležitá, ale to už si myslím, že je všechno domýšlení si. Takže jo, ale určitě to, jak ti člověk reaguje na zprávy na Messengeru, tak to v tobě vyvolává jako nějaký pocity o něm, no.

Když ti třeba tahle situace vadí, tak oplácíš i ty jemu to stejné?

Jo, je k tomu asi asi jako nějaká tendence, no. Když někdo dlouho neodpovídá, tak taky nebudu odpovídat a to už je z dob smsek, žejo.

Je pro tebe lepší, když zpráva zůstane zobrazená nebo je na ní aspoň nějaká reakce?

Jo... a to je zvláštní, že třeba takovej ten prostě palec nahoru obecně působí tak hrozně chladně a občas to působí až negativně. Když napíšeš třeba nějakou dlouhou, zajímavou zprávu, co jsi třeba dělal ten den a je tam jenom označený jako palec nahoru, tak mě to spíš urazí. Jakože chápu, že ten člověk třeba nemá čas a chce ti dát najevo jenom, že nějak reaguje, že to není jenom seen. V takovouhle chvíli je to ok, to je fajn, ale někdy když pokračuje naše konverzace a je tam tady ten palec, tak je to odbytí.

Vadí ti to jen v situaci, kdy napíšeš dlouhou zprávu a očekáváš odpověď od toho člověka a on ti tam dá jenom palec?

Jo.

V tu chvíli bys byla radši, kdyby tam bylo jenom seen?

Jo.

Některé instant messagingové služby umožňují funkci potvrzení o přečtení vypnout. Kdyby tahle možnost byla i na Messengeru, využila bys toho?

Myslím, že mi především kamarád říkal, že něco takovýho má. Nevím, jak se to jmenuje, ale je to nějaká, něco jako máš ad-blocker, tak něco takovýho, co no... Přemýšlela jsem, že bych to využila, že bych si to nainstalovala.

Takže ty bys chtěla, aby ostatní neviděli, že sis jejich zprávy zobrazila. Proč bys toho chtěla využít?

Jako kdyby taková funkce byla na messengeru, tak si ji rozhodně dám, protože mi to dává nějaký soukromí. Takže jenom čistě kvůli ochraně mého soukromí.

A kdybys neviděla u ostatních, že si zobrazují tvoje zprávy, vadilo by ti to?

Ne. Naopak spíš bych to asi ocenila, že by mě to zbytečně neprudilo.

Byla bys radši, kdyby tam ta funkce vůbec nebyla?

Jo, je to jako... k ničemu extra to není, spíš, že to mám spojený s tím negativním, že jsou to prostě memy jako seen.

Respondent: Daniela

Mě by tedy pro začátek zajímalo, jestli dneska ještě posíláš SMS?

Posílám.

Posíláš je ještě hodně?

No asi bych neřekla hodně, ale mám mezi svými kamarádama lidi, co nemají Facebook. Ted' jsem se trochu chytla, když jsi říkal, že to je jako u Messengeru, takže cítím nebo řeším, jak s nima komunikovat vlastně přes smsky a potom posílám často smsky když nevím, kdy je to něco důležitější nebo se chci vyhnout tomu Facebooku

Takže nahradila jsi SMS teda tím Instant Messagingem?

Jako do velké míry asi jo.

S kým se v současné době nejvíc bavíš? Ted' mi nezáleží na tom, jestli to je mediovaná komunikace, nebo není. Stačí jednoduše rozdělit rodina, přátelé...

No, jako nejvíc času trávím komunikací s kamarádama a samozřejmě práce a to ted' vlastně jako nevím, jestli...

Jo, je úplně v pohodě...

srovnatelný nějak...

Ted' právě navazující otázka, jestli s těmi lidmi, se kterými se nejčastěji bavíš, tak jestli převažuje komunikace tváří v tvář nebo mediovaná?

No v práci je to asi těžký říct, protože část firmy je v jiným městě, takže to hodně záleží, jestli to jsou lidi, který se mnou sedí v kanceli, pak je to určitě tváří v tvář, s těma si víceméně skoro nepíšu. A s těma, co jsou jinde, tak s těma si buď píšu, nebo si voláme. A s kamarádama určitě pořád převažuje tváří v tvář.

Ty, když si s nějakýma lidma píšeš, tak proč právě přes Messenger, proč jim třeba neposíláš třeba e-mail, nebo SMS?

Protože to je jednodušší poslat zprávu na Messengeru. Jakože tam mám ten seznam těch kamarádů. Většinou ti, kteří jsou nahoře, tak si s nima píšu nejvíc, takže rychle je najdu, zatímco jako napsat e-mail za a) jako ta forma, že e-mail nekontroluje každý zdaleka tolik jako messenger, kde předpokládám, že si to spíš všimnou a vlastně jako tomu nepřikládám takovou důležitost, abych jim psala e-mail.

Vnímáš nějaké výhody téhle komunikace?

Jako asi snadná dostupnost, že to je vlastně jedna platforma, na který jsou téměř všichni. Snadno tam založíš nějakou hromadnou konverzaci a asi hlavně to jednoduchý používání.

A nějaké omezení třeba?

Jako nevím, jestli to vyloženě spadá do omezení, ale vlastně asi to, že se předpokládá nebo to je bráný asi spíš na mě, že se předpokládá, že jsi pořád online a pořád odpovídáš, což mi úplně nevyhovuje.

Kdybys to mohla jednoduše srovnat s komunikací tváří v tvář?

Když se s někým bavíš tváří v tvář, tak musíš vždycky reagovat hned, protože, když si s někým píšeš, tak máš vlastně jako vždycky čas na rozmyšlenou, tak to je taková výhoda/nevýhoda zároveň a pak jako určitě to, že tváří v tvář spoustu věcí vidíš i to jak jsi vlastně říkal, že tam máš i nějaký ten kontext a dokážeš daleko líp jako podchytit, jestli to, co ten člověk říká, je vlastně fakt pravdivý nebo ne a zároveň je to rychlejší. Jakmile píšeš nějakou zprávu, tak mám pocit, že by to mělo mít nějakou úroveň a vymáčknot se mi trvá daleko dýl než když si s někým povídám.

S kolika lidmi sis včera psala? Můžeš se klidně podívat, jestli chceš.

(počítá) Včera to bylo pět lidí.

Řekla bys, že to je nadprůměrné číslo?

Myslím si, že to asi spíš jako průměr, ale myslím, že jsou spíš jako dny, kdy Messenger skoro nevytáhnu a pak dny, kdy potřebuju něco vyřídit nebo se s někým na něčem domluvit, tak pak ho používám víc.

Ale používáš ho každý den tu aplikaci.

Jo, to jo.

Máš v současné chvíli někoho, s kým si píšeš pravidelně. To znamená, že si píšete třeba každý den nebo každý týden.

No jako každý den si asi nepíšu s nikým, ale třeba jako asi hodně lidí, se kterými udržuju jako pravidelnou konverzaci, že si jako napíšem, nevím, jednou za týden nebo jednou za dva týdny, ale jako není to takový, že bych si s někým moc vyměňovala zprávy.

Všichni, se kterými si píšeš na pravidelné bázi, tak to jsou všechno tvoji blízcí přátelé?

Jo, víceméně jo. Spíš jsou to jako lidi, který třeba já nevím, jsou jinde, takže nemám možnost se s nimi každý týden potkat, ale nějakým způsobem s nimi udržuju kontakt.

Používáš ještě nějaké jiné aplikace pro psaní lidem, kromě Messengeru?

No s některými lidmi si píšu na Instagramu a potom ty smsky.

Tak teď se budeme chvíli bavit jenom o tvém chování v rámci Messengeru, vynecháme ostatní aplikace, aby se to nepletlo, takže Instagram nebudeme zmiňovat, ani SMS. Mě by zajímalo, jestli když zaregistruješ, že ti přišla zpráva, tak jestli jsi nucena si ji hned otevřít?

No já mám na Messengeru vyplý vibrace a jakýkoliv zvukový notifikace, tak se mi to jako zobrazí normálně na screenu, ale většinou jsem jako naučená, že ten telefon... buď ho nemám vyloženě u sebe nebo ho schválně pokládám obrazovkou dolů, právě proto, aby mě to jako nerušilo. Se snažím spíš to nějak eliminovat a řídit si to sama, že ok možná se na to jednou za půlhodiny kouknu, ale ve chvíli kdy chci nějakou pauzu nebo se chci na to kouknout já a ne, že mi někdo píše, tak já musím jít a zkontrolovat to.

Reaguješ okamžitě po otevření zprávy?

Ne. (smích)

Proč nereaguješ okamžitě po otevření zprávy?

Protože vždycky jako nějak rozděljuju, jako jak moc je ta zpráva urgentní a jak to počká, protože některý lidi mi tam píšu, nevím, kvůli nějakým pracovním věcem nebo nějaký projekty, co jsou věci co počkaj, občas vyžadujou víc mého času a mně se to zrovna nehodí, tak prostě neodepíšu hned a za mě je to v pohodě, protože vím, že to není nic, co by chvátało, takže prostě nechám otevřeným, označím si to zpátky jako nepřečtený, a pak se k tomu vrátím.

A tohle děláš jenom u pracovní komunikace?

Ne, dělám to tak v podstatě všem (smích).

Očekáváš od ostatních, že ti budou bezprostředně odepisovat na tvoje zprávy?

No jako neočekávám, ale občas si pak uvědomím, že to není úplně příjemný vždycky. (smích)

Odkládáš někdy odepisování na zprávy?

Asi jo.

Proč to odkládáš?

Já mám vždycky pocit, že abych odpověděla, tak se potřebuju zastavit a najít si ten čas. Takže jedu někam tramvají, tak jako zaraz vyřídím všechny zprávy, ale moc nemám ráda takový to, že něco děláš a jako od toho odbíháš k smskování nebo psaní na Messengeru a to mě vlastně hrozně ruší, takže většinou, když si všimnu, že tam mám nějakou zprávu, tak si ji přečtu, ale odpovím pak všechno zaraz.

Ty, když třeba ty zprávy odkládáš, tak je to kvůli tomu, aby ostatní nevěděli, že sis je zrovna přečetla?

Tak já si je jako často fakt zobrazuju, takže (smích) to ty lidi jako vidí. Spíš je to kvůli tomu, že teď dělám něco jinýho a vlastně se tomu nechci věnovat.

Když si ty zprávy zobrazíš a víš, že nejsi schopna obrazem odepsat, což vlastně říkáš, že děláš, tak dáváš těm lidem někdy vědět, že třeba jim odepíšeš až později?

Jako není to asi úplně pravidlo, ale někdy jo, někdy to těm lidem řeknu, že se na to kouknu nevím, zítra večer nebo se na to kouknu pozdějc. Ale neřekla bych, že to dělám úplně vždycky. Trochu záleží, kdo to je.

Některý lidi jako ví, že si to přečtu a odepíšu, až budu mít chvíli, tak už vlastně nedělám, protože to nějak navzájem víme a že tak fungujeme. Občas když to jsou, já nevím, třeba nějaký jako pracovní věci nebo když mám jako pocit si něco vyjasnit jako „hele nevykašlala jsem se na to, jen na to teď nemám čas to řešit“, tak to jako napíšu.

Jak jsem vlastně v úvodu zmínil některé ty Awareness Cues, které obsahuje Messenger, já to ještě jednou připomenu (výčet Awareness Cues). Tak mě by zajímalo, které z těchhle cues, nebo řekněme znaků, si nejvíc všímáš na Messengeru?

No nejvíc asi jestli si to ten člověk zobrazil a jinak nevím... jako aktivitu, tu vlastně беру hodně s rezervou, protože si nejsem úplně jistá tím, jak moc to jako funguje. Mám pocit, že jako tak nějak navzájem si to lidi... dřív jsem to těm lidem říkala, že mi jako přišlo, že někdo mi říkal, že jsem online, ale vlastně na tom telefonu nebo vlastně ne telefonu, ale tam vlastně vůbec nepoužívám messenger. Takže to asi není úplně vypovídající. Potom když někdo píše, tak je to asi... jedině když si s ním vyloženě jako chatuju a všimnu si jako že ještě píše, tak určitě počkám, jestli k tomu chce něco dodat, nebo co vlastně řeší. A nejvíc asi to zobrazeno nezobrazeno.

Ty jsi před chvílí zmínila, že někteří lidé vědí, že k Messengeru přistupuješ stylem, že si zprávy otevíráš a necháš je zobrazené, a pak jim odpovíš až později. Máš někoho, u koho naopak i ty znáš to chování? Znáš například, kdy ten člověk bývá online, jak rychle ti odepisuje...

Jo, myslím, že jako s těma blízkějma kamarádama to vlastně tak nějak navzájem o sobě víme. Víme, že jako někdo tu odpověď spíš vyžaduje, někdo ví, že jsem si to přečetla a že prostě odpovím, až se mi to bude hodit, tak jako nějak vzájemně tušíme, jak kdo funguje.

Dokážeš na základě toho jejich chování poznat, že něco mezi vámi v tu chvíli není v pořádku?

Hodně málokdy... jako někdy ten pocit asi mám, ale zároveň myslím, že to občas souvisí i s tím jako tématem, co s tím člověkem řešíš a vlastně jako nevím, do jaké míry je to vypovídající a do jaké míry je to jenom nějaký můj pocit.

A čeho si během toho všímáš nejvíc?

Většinou je to jako... nebo asi třeba nejčastější příklad, když ten člověk třeba vůbec neodpoví, jakože vím, že u někoho je normální, že odpoví třeba do druhého dne a vlastně když neodpoví tejdén, tak už je to jako (smích) „tak kde je problém?“. Takže asi jako nějaký narušení toho jako vzorce, na který jsem u toho člověka zvyklá.

Stala se ti tahle situace v nedávné době?

Jojo, s jedním kamarádem je to takový nedořešený. (smích)

Tak můžeš klidně povídat. Čeho sis u něj všímala?

No jakože vlastně spolu jsme to přesně měli vždycky jako tak, že oba odepisujeme docela jako se zpožděním, ale vždycky si nějak odepíšeme a teďka se mi jako několikrát stalo, že neodepsal vůbec, tak už jsem nad tím přemýšlela, jestli je všechno v pohodě, nebo jestli tam je nějaký problém, ale vlastně jsem se jako nikdy neodhodlala se na to zeptat nebo se v tom šourat. Ale vlastně jsem se jako nad tím pozastavila, že neodpovídá tak moc, že už je to i mně divný. (nervózní smích)

A jak ses během toho cítila?

No jako vlastně mě to štve, že si říkám „no tak to nemůžeš aspoň odepsat?!“ nebo kdyby ten člověk řekl jako „ne“ nebo něco, tak by mi to asi bylo příjemnější, než když ty zprávy zůstanou úplně bez odpovědi. Že mi jako přijde v pohodě počkat, ale vlastně jako vždycky čekám, že ta reakce jako přijde, i když to třeba není relevantní, tak klidně říct „hele promiň, neměl jsem čas“ nebo něco takového.

Ty jsi zmínila, že si nejvíc všímáš toho potvrzení o přečtení. U koho to kontroluješ?

No jako asi bych neřekla, že to vyloženě jako kontroluju... spíš, když třeba čekám nějakou reakci a nepřichází, tak je to takový, jakože když vím, že si to zobrazil a mám pocit, že ta zpráva je jako urgentní nebo bych na ni potřebovala odpověď, tak jako začnu tak trochu spekulovat, proč to teda ten člověk odkládá nebo co za tím je.

A děje se ti to často?

Asi moc ne. Já si myslím, že je to spíš horší se mnou než s mýma kamarádama. (smích)

Vzpomeneš si na nějakou takovou situaci v nedávné době, kdy jsi řešila potvrzení o přečtení?

No, jo, třeba teď se s jednou kamarádkou domlouvám, že pojedeme o víkend na výlet já vlastně už bych potřebovala se jako zařídít jako „ok, tak jedem na tohle místo. Platí to? Pojedeme v tolik a tolik“ a vlastně vždycky jenom vidím, že si to zobrazila a zase nic neodpověděla (smích), takže je to takový, že máš toho člověka uhánět pořád nebo jako nemá zrovna čas?

Jak ses během toho cítila?

Vlastně mě to trochu šve. (smích) Že jako když je to něco, co je relativně za chvíli, dneska je středa a máme jet v pátek, tak pojďme to nějak vyřešit a vlastně to jako chci nějak už rozseknout a nikdo mi neodpovídá, přitom vím, že si to zobrazil, tak je to takový... jakože mám pocit, že toho člověka pořád nutím do nějakého rozhodnutí a nevím, jestli jenom nemá čas to řešit nebo jestli ho do toho skutečně tlačím nebo jak si to vlastně jako vysvětlit.

Přijde ti funkce potvrzení o přečtení užitečná?

No vlastně asi ne.

Jsou situace, kdy ti přijde užitečná?

Jako já mám pocit, že... ok, tak je to nějaký jako signál o tom, že si to ten člověk otevřel, ale vlastně je tam stejně hrozně moc jako prostoru pro to, jak si to vysvětlit a když jakoby někomu chci dát najevo, že jsem si to teda přečetla a že jako v pohodě ok, ale jako už k tomu nemám co napsat, tak i kdyby to byla třeba jenom jako nějaká reakce na poslední zprávu, tak mi to přijde lepší než to nechat jenom jako zobrazeno. Že vlastně to je hrozně neukončený a stejně ti to moc neřekne. Že vlastně mi přijde, že to spíš vyvolává další otázky než, že by to něco řešilo.

Přijde ti tedy na obtíž?

Jo, vlastně mě to hrozně sere (smích)

A v jakých situacích tě to nejvíc sere?

No jako asi právě v tom smyslu, že lidi jako předpokládají, že jsem si to přečetla, takže bych asi měla hned odpovědět a trochu mám pocit, že se z toho tím vytrácí, jakože možná prostě sama teď jako nemám čas a prostě odpovím, až ten čas jako mít budu, ale neznamená to, že jako ho ignoruju nebo, že jim odepsat nechci.

Snažíš se někdy potvrzení o přečtení obcházet?

Jo (smích)

Tak povídej.

Právě jako když řeším s lidma nějaký témata, co nejsou úplně příjemný, tak vlastně jako většinou je to, že chci získat ten čas, abych si promyslela tu odpověď.

A jakým způsobem to obcházíš?

No většinou právě tak, že se mi to zobrazí na tom screenu, takže si to snažím natočit tak, jestli když si to dám landscape, jestli náhodou neuvidím víc a tak. Ale to je asi všechno. Jako nikdy jsem se to nesnažila vyloženě hackovat.

Využíváš někdy toho, že zprávu cíleně zobrazíš a neodpovíš na ni? Ty teda říkáš, že tohle děláš normálně, ale jestli je někdy i důvod, že tohle děláš cíleně.

To asi ne. Jako nedělám něco takového, že bych jako trucovala, tak si to jako zobrazím a nedopovím... že vlastně možná naopak, právě když s někým řeším něco, co mám pocit, že je nějaký obtížnější téma, tak se jako snažím to nedělat a když si to teda zobrazím, tak mu fakt teda odpovím.

Setkala ses někdy s termínem Ghosting?

Jo...

A stalo se ti to?

Tak jako když já nevím, jestli do toho můžu počítat kamarády, který neodpověděli na dvě zprávy (smích) to mám jako pocit, že spíš ne. Ale jinak se mi to jako nestalo. Nikdy mě nikdo neodstříhнул bez nějakého vysvětlení.

A ty někoho?

Já taky ne.

Tak přejdeme dál. Dokážeš říct nějakou osobu, u koho to potvrzení o přečtení třeba aspoň trochu řešíš?

(přemýšlí) No myslím, že to není jako vázaný...

Nemáš konkrétního člověka?

Ne, konkrétní osobu ne.

Zmínila jsi, že během nějakého domlouvání teď v nedávné době jsi to řešila, tak jestli můžeš, prosím, připomenout, o koho šlo.

Jo, to byla ta kamarádka, se kterou řešíme ten výlet.

Když tak jenom, jak se jmenuje, ať si o ní jednodušeji můžeme povídat.

Martina.

Martina, OK. Tak se budeme chvíli bavit o Martině.

(smích)

Mě by zajímalo, jestli si vybavíš situaci, kdy vidíš, že je Martina aktivní a ty ji něco píšeš a zrovna si tvoje zprávy nezobrazuje. Proč si myslíš, že si je neotevívá?

No já vlastně asi fakt moc nesleduju, jestli je ten člověk aktivní, nebo ne. Jakože možná si toho občas jako všimnu, ale že bych si to jako tak nějak dávala dohromady: je online a neodpovídá, to asi ne. Jsem tomu vlastně nikdy jako fakt nepřisuzovala nějakou jako vysokou důležitost.

Takže to v tobě nevzbuzuje žádné emoce?

Spíš to jako fakt vlastně neřeším.

A kdybys viděla, že byla online před půlhodinou, to znamená, že měla příležitost si tvoji zprávu zobrazit, protože jsi ji napsala třeba před hodinou a neudělala to, tak tuhle situaci už nějakým způsobem vnímáš?

No, jako vlastně asi spíš, když se tam vlastně zobrazí to, že si to přečetla, tak asi až pak. A asi jako je to vždycky spíš v tom jako kontextu, toho jak moc si jako myslím, že ta zpráva je důležitá než, že by to bylo vyložene „je online / byla online?“ že tak nějak tuším... to vlastně ani nějak nezkoumám.

Nepřemýšlíš nad tím, proč si nezobrazila tvoji zprávu, když měla příležitost?

To asi ne, no. Mě nikdy nenapadlo spekulovat, jestli si to ten člověk zobrazil nebo nezobrazil schválně.

Řekla jsi, že ti vadí, když si tu zprávu zobrazí, ale neodpoví na ni. Tak proč si myslíš, že na ní hned neodepsala?

No, když to jako vezmu na tomhle konkrétním případě, tak myslím, že mezi náma je vždycky takovej spor, že já jsem jako extrémně organizovaná a potřebuju to mít naplánovaný a ona je zase extrémně neorganizovaná a většinou ty věci tak jako desetkrát mění čím možná já se ještě víc snažím od ní mít to potvrzení, že to teda platí, takže většinou jako když neodpovídá, tak je za tím to, že řeší nějaký jiný věci, který jsou s tím spojený.

Nějaké emoce během toho zažíváš, když vidíš, že ta zpráva je zobrazená ale není na ni ta odpověď, i když ji očekáváš. Jak se během toho cítíš?

No jako je to taková ta frustrace, proč ten člověk aspoň nenapiše: „já to teď nevím, tak ti to nemůžu říct“ a je to třeba závislý na těchhle věcech.

A děje se ta situace mezi vámi opakovaně?

No, když něco plánujeme, tak jo. (smích)

Ve chvíli, kdy se to děje opakovaně, začínáš o ní smýšlet nějak jinak?

Občas mě to štve, ale vlastně zároveň mám pocit, že tím, že jako vím, že ona k těm věcem jako přistupuje jinak nebo funguje prostě jinak, tak se to snažím si to sama sobě vysvětlit a asi to vyložene neovlivňuje jako to jak na ní nahlížím a spíš jako třeba tím, že už vím, že to je často, že za tím něco je, tak se jí zeptám, jestli teda potřebuje ještě něco vyřešit nebo co za tím je. Pak se k tomu často doberem, že vlastně neví, protože něco... rodina nebo potřebuje se s někým na něčem domluvit.

Řešila jsi to v nedávné době ještě u někoho jiného než u Martiny?

(přemýšlí) Jinak asi moc ne, moc mě nenapadá teď konkrétní příklad.

Když ti tohle neodepisování vadí, tak oplácíš i ty jí to stejné chování?

To asi ne. Jakože u mě je to spíš jako většinou takový to, že na to nemám čas, tak to neřeším. Ale ne, že bych pak jako na truc vyloženě neodpovídala, protože zase mi je jasný, že když teďkon jako já den neodpovím jí, tak ona mi pak den neodpoví a vlastně se jako nedomluvíme nikdy. (smích)

Tak ty jsi řekla, že to je u tebe i docela přirozené chování, že si ty zprávy otevíráš a neodpovídáš hned. (smích)

Jo, ale ... mně jako přijde, že jako záleží, že vlastně někdy je to takový fakt jako chatování, že si odpovíš s tím člověkem na tři zprávy a je to vlastně jako vyřešený a někdy ti ty lidi napíšou jenom „hele, dlouho jsme se neviděli. Jak se máš?“ a je to jako třeba delší zpráva, tak na to jako odepišu taky delší zprávu, ale až třeba další den.

Tys to možná už nakousla, když jsme se o tom bavili na začátku, ale radši se ještě jednou zeptám. Je pro tebe lepší, když lidi nechají zprávu zobrazenou, nebo když je na ní aspoň nějaká reakce?

No určitě, když na ni aspoň nějakým způsobem zareagujou.

A dokázala bys vysvětlit, proč aspoň nějakou tu reakci očekáváš?

No jako přesně pak vím, na čem jsem. Jakože vím, že ten člověk jako nevím, nemá teď čas, nebo... jo, to vlastně tak trochu vysvětluje, proč pak tu zprávu nechává bez odpovědi nebo to vyřeší pozdějc.

A stačí, když tam třeba dají jenom ten palec nahoru?

Jako asi jak u čeho. Když to je evidentní konec konverzace, že vlastně... nevím, je to jenom to „ok, domluveno“, tak je to vlastně v pohodě, ale když je jako otázka a někdo tam dá palec, tak (smích)... mi to moc nepomůže, no.

Některé instant messagingové aplikace, třeba WhatsApp umožňuje funkci potvrzení o přečtení vypnout. A mě by zajímalo, jestli kdyby tahle možnost byla i na Messengeru, tak jestli bys toho využila?

(přemýšlí) Jako asi jo, ale vlastně mám pocit, že jsem to tak nějak začala ignorovat, že dřív jsem to jako řešila, že „tak ty sis to přečetla a měla bys odpovědět“, a pak jsem se tak nějak sama srovnala, že je to prostě v pohodě, že jsem si to jako přečetla a vím, že to není nic urgentního, tak prostě odpovím pozdějc a to, že tam jako ten člověk vidí, že jsem si to přečetla už je mi vlastně jedno.

Využila bys toho, kdyby ostatní neviděli, že si zobrazuješ jejich zprávy?

Jako mně přijde vlastně fér, že to je nastavený pro všechny stejně, protože bych asi nechtěla, aby jsem si mohla nedat zobrazeno u jedné zprávy, která zrovna je mi nepříjemná...

Tam by to šlo u lidí. Ty kdyby sis to vypnula, tak by ostatní neviděli, že sis to zobrazila.

Možná by to bylo fajn v tom, že mám pocit, že ne všichni to jako chápou stejně a některý lidi to fakt vlastně jako hrotí a tím by to pak jako odpadlo možná, že by jako neměli ten prostor jako nad tím spekulovat, proč neodpověděla, když si to zobrazila, ale jako těžko říct. Zas bych možná spekulovala, proč ještě neodpověděla? To je takový asi hodně hypotetický.

A vadilo by ti, kdybys neviděla u ostatních, že si zobrazují tvoje zprávy?

Asi ani ne.

Neřešíš to teda.

No jako protože ve chvíli, kdy to začnu řešit, tak to je stejně spíš proto, že celá ta situace je nepříjemná nebo zrovna jako řeším, nevím, něco. Ale, že vlastně sama sobě tím pak jako stresuju. A kdyby to tam nebylo, tak postě člověk počká. (smích)

Respondent: Jakub

Já bych se tě pro začátek zeptal, jestli dneska ještě posíláš SMS?

Posílám, ale... no takhle... posílám smsky. Jo, takže zkráceně jo. Protože já jsem to chtěl vlastně... nějak, že většina známejch má vlastně iMessage, který jsou to... ale vlastně posílám.

Ted'ka bychom nepovažovali iMessage za SMS, protože ten spadá právě pod Instant Messaging, tak klasický placený SMS ještě posíláš?

Ne, vůbec.

Takže jsi to nahradil právě tím Instant Messaginem?

Jo.

S kým se v současné chvíli nejvíc bavíš? Ted' nemám na mysli jenom mediovanou komunikaci, ale jakoukoliv. Stačí jenom kategorie, například rodina, přátelé...

Určitě přátelé a asi kolegové z práce.

A převažuje ta mediovaná komunikace?

Asi převažuje... převažuje přes ty sociální sítě.

Ty, když používáš tuhle formu komunikace, tak proč si s nimi píšeš na Messengeru a proč nepoužíváš jinou formu komunikace, třeba dejme tomu e-mailly nebo právě ty SMS?

Asi protože ta platforma je tak strašně široká, jako v tom, kolik lidí ji používá a jak často, že vlastně mám pocit, že když jim napíšu právě na tom Messengeru, tak ta odpověď přijde rychleji.

A má pro tebe tahle forma komunikace nějaké výhody?

Asi určitě rychlost, že nemusím nějak vyhledávat nebo volat a vím, že třeba... nebo shánět na ně číslo... a vím, že tak nějak rozumně třeba odpověď, většinou.

Třeba nevýhody?

Tak asi bych řekl, že třeba jako degenerace postupná (smích), že prostě ta komunikace mezilidská se na těch sociálních sítích přece jenom jako dost obměňuje, že tam jako lidi začínaj prostě nějak jako kašlat na diakritiku a prostě podobný a jako odpovědi používaj obrázky, takže si myslím jako tak, že to je taky taková jako jedna z nevýhod, kterou bych tam uvedl.

A kdybys to mohl stručně srovnat s tou komunikací tváří v tvář, vnímáš nějaké výhody? Kromě těch, co jsi už zmínil.

Tak jako je to taková výhoda nebo i nevýhoda. Vlastně spousta lidí... dá se to brát jako i výhoda, že vlastně spousta lidí věci, který prostě nemá... neřekne tváří v tvář prostě a řekne ti je přes tu sociální síť a tak to se dá brát jako výhoda či nevýhoda, no.

S kolika lidma sis včera psal? Můžeš se klidně podívat.

Uff... (smích) Vyloženě přes Messenger?

Jojo.

(počítá) Asi jedenáct... počkat ještě... jo, jedenáct.

Řekl bys, že to je nadprůměrné číslo?

Pro mě nebo obecně?

Pro tebe.

Je to nadprůměr.

Píšeš si v současné době s někým pravidelně? Ted' tu pravidelnost myslím třeba každý den nebo týden.

Jojo.

Můžeš když tak říct, kdo to je? Stačí jméno a třeba kamarád...

Je to jakože kamarádka, kterou jsem poznal na jedné sociální síti, takže si s ní píšu. Pak si na denní bázi píšu se svým spolubydlícím kámošem prostě tak...

Ty jsi říkal, že používáš iMessage, Messenger. Používáš ještě nějaké další aplikace pro psaní lidem?

Používám vlastně directy na Instagramu. A s rodinou používám WhatsApp, ale to je jako zřídkka. A to je myslím, že tak asi všechno.

Ted'ka se budeme chvíli bavit jenom o Messengeru, vynecháme všechny ostatní aplikace, aby tě to nelákalo srovnávat i s nimi...

Dobře...

A mě by zajímalo, když zaregistruješ, že ti přijde zpráva, jestli jsi nucený si ji hned otevřít?

Vzhledem k tomu, že se na tý uzavřený obrazovce objevují ty notifikace, tak většinou právě neodepisuju hned, pakliže to není jako urgentní a většinou prostě tam tu zprávu nechám nějakou dobu viset, nebo naopak si ještě vypnu prostě upozornění a jakože většinou nemám potřebu odepisovat hned.

Z jakých důvodů odkládáš odepisování na zprávy?

Jednak třeba, že zrovna v tu danou chvíli nemám jako třeba, když to je nějaký problém, kterej není úplně potřeba řešit hned, tak že jednak jako že na to nemám čas nebo se mi třeba zrovna nechce nebo to bude vypadat, že vlastně jako dost dychtím po tom to jako řešit hned a takhle. To jsou asi ty hlavní důvody.

Odkládáš to i kvůli tomu, aby ostatní neviděli, že sis to zobrazil?

Jo, taky.

Očekáváš, že ostatní lidi budou bezprostředně odpovídat na tvoje zprávy?

Ne. Asi bych to ani nechtěl, protože pak vlastně by to bylo takový, že vlastně jsem tu hlavu pomalu ani nezvedl od počítače nebo telefonu.

Otevíráš si zprávy někdy i ve chvíli, kdy víš, že nejsi schopn obratem odepsat?

Jo. Tak jako většinou to je spíš jako intuitivně. A pak to tam visí právě.

A dáš jim vědět, že nemáš čas odepisovat?

Tak půl napůl. Většinou bych řekl, že asi spíš nedám vědět, ale když to je někomu, koho to jako fakt potřebuju vlastně potom vyřešit a vím, že ten člověk na to chvátá, tak mu třeba jako napíšu, že se ozvu za pět minut třeba, až budu mít čas nebo takhle.

Jak jsem vlastně na začátku zmiňoval ty Awareness Cues, tak já to radši ještě jednou připomenu (výčet Awareness Cues). Tak mě by zajímalo, kterých z těchhle znaků si nejvíc všímáš uvnitř aplikace Messenger?

(přemýšlí) Nejvíc si asi úplně všímám aktivity, že je ten člověk zrovna v tuhle chvíli aktivní. Žejo, to je takový to, když otevřu Messenger, tak je to první, co vidím a teprve až potom když otevřu to jednotlivý vlákno, tak vidím, jestli tam je zobrazeno, nebo není zobrazeno. Takže asi tak, no. Tý aktivity.

A ještě něčeho dalšího?

Třeba jednotlivých těch reakcí na určitou tu zprávu nebo takhle.

Píšeš si v současné době s někým tak často, že znáš jeho chování v rámci Messengeru? Ted' mám na mysli, že víš, kdy ten člověk bývá online nebo jak rychle ti odepisuje na zprávy, nebo naopak jak rychle neodepisuje na zprávy...

Je to právě ten spolubydlící, takže ten právě je takovej, že tam sice má třeba aktivní před hodinou a půl, ale vždycky když mu napíšu, tak on vlastně během pěti minut odpoví obrazem.

A ještě u někoho jiného tohle chování znáš?

Dá se říct naopak, právě u druhýho spolubydlícího, kterej vlastně na Messengeru skoro není a vlastně dost... jakože kontaktovat ho, když potřebuju něco hned, tak je docela složitý.

Dokážeš na základě toho jejich chování, jakým způsobem oni přistupují k Messengeru poznat, že něco mezi vámi v tu chvíli není v pořádku?

Asi jo. Asi dokážu jednak podle vlastně stylu, kterej ten člověk píše, tak to je právě to, že třeba by takhle nemluvil, kdybysme se viděli z očí do očí. Takže jednak podle toho stylu, jednak podle toho, že se tam objeví, já nevím, zobrazeno a neodepíše a nebo něco takovýho.

Kontroluješ, jestli si lidi zobrazují tvoje zprávy?

Ne třeba hned a to, ale třeba když jako dlouho ten člověk neodepsal a já na tu zprávu čekám, tak se většinou podívám, jestli si to zobrazil, nebo ne a... no vlastně pak s tím nic nedělám (smích)

Nepřipomínáš se třeba v tu chvíli?

Většinou ne, většinou ne. Jenom, když je to třeba urgentní.

A napadne tě třeba ještě někdy, že bys to kontroloval?

Asi ne. Nebo potom jakože zpětně, když mi třeba někdo neodepsal jenom na něco, tak se podívám, jestli to četl, nebo ne.

Takže neděje se ti to často, že bys to kontroloval?

Nenene, spíš většinou tak jako mimoděk.

Přijde ti funkce potvrzení o přečtení užitečná?

Ne (smích) Přijde mi, že ta je jako horší, že ... v podstatě potom ty lidi, který si to třeba viděj, že to je vlastně zobrazený, ačkoliv třeba ten člověk, nevím, mohla nastat nějaká situace a nemohl odepsat, ale zobrazil si to, tak ty lidi prostě jsou naštvanej, že jim ten člověk, že si to zobrazil a neodepsal už jenom jako kvůli tomu vlastně. I když třeba neznaj žádný kontext za tím.

A je to i tvůj případ?

Jo, myslím, že tak nějak... v rámci mezi jo. Ale nějak to asi zas tolik neřeším.

Vybavil by sis nějakou situaci, během které to řešíš, kromě toho, když se na něčem potřebuješ domluvit?

Tak třeba teďkon nedávno jsem byl v kině a vlastně tam... takže jsem si vypnul upozornění, ale předtím jsem si zobrazil nějakou zprávu a když jsem z toho kina odcházel, tak prostě jsem tam měl prostě deset zpráv „mohl jsi aspoň odepsat“ a takhle. Takže je to takový docela nepřijemný.

Snažíš se někdy potvrzení o přečtení nějakým způsobem obcházet?

To je způsob, kterej znám, ale nepraktikuju ho vůbec, a to je jako vypnout si vlastně... načteš si tu zprávu a hodit si to (telefon) do režimu letadlo nebo takhle a tím pádem se to potom nezobrazí, že to bylo zobrazený, ale to mi přijde takový zbytečný chození za roh. Když už si dám tu práci, tak si to radši přečtu.

Využíváš někdy toho, že zprávu cíleně zobrazíš a neodpovíš na ni?

Jo, asi jo. Upřímně někdy jo. A to jakože právě, že tím, že chybí vlastně ta komunikace z očí do očí prostě ta verbální, že nemůžu dát tak jako třeba najevo prostě důraz, že jsem naštvanej nebo takhle, tak tam prostě hodím to zobrazeno a to je jako taková ta tečka, ten důraz. Jako občas to dělám. (smích) Ale neřekl bych, že nějak často.

Setkal ses někdy s termínem Ghosting?

(přikyvuje)

Stalo se ti to?

Stalo a nevím, co tam mám jako rozvádět.

Byl jsi ten člověk, kterému někdo cíleně neodepisoval nebo ty jsi byl ten, co neodepisoval?

Asi na obou stranách to bylo. Když mě někdo neustále třeba spamoval prostě nějakýma zprávama na co jsem nechtěl odepisovat, tak jsem prostě toho člověka ghostnul a vypnul jsem si upozornění a všechno a zároveň jsem byl i na té druhé straně barikády.

Ty, když jsi to dělal, tak jsi říkal, že sis vypnul i upozornění na zprávy, takže sis je vůbec nečetl?

Nechal jsem to... když to bylo fakt už otravný. Nedělám to většinou a vždycky se snažím s tím člověkem jakože nějak komunikovat potom když to je v nějakých mezích a když to potom překročí ty meze, tak to je asi jediná možnost.

A teď ta opačná situace, že tobě se to stalo. Dělo se to stylem, že ty zprávy byly zobrazený?

Nezobrazený.

A jak to na tebe působilo v tu chvíli?

Že vlastně jsem tomu člověku ještě víc jedno, že mi nedá ani to zobrazeno prostě, takže špatně samozřejmě, ale co se dá dělat (smích).

Stalo se to někdy nedávno?

Bere se třeba rok nedávno?

(přikyvuji)

Tak rok.

Já jenom, abych věděl, aby to nebylo třeba před pěti lety.

Ne, to ne. (smích)

Ty jsi říkal, že potvrzení o přečtení moc nekontroluješ, ale říkal jsi, že se teď seznamuješ s nějakou holkou a u té to kontroluješ někdy?

Mi přijde, že tam jako není moc zapotřebí, že vím...jako třeba stalo se mi párkrát, že jsem zrovna otevřel... ale to se bavíme zrovna já si s ní píšu jenom na Instagramu.

Aha. To radši nebudeme řešit.

Tam je jakože ta funkce taky.

Jojo. A na Messengeru u někoho to řešíš?

Asi ne...Jenom teďkon třeba, když vlastně...Jenom aby jsi znal kontext. Pořádáme tábor pro děti a vlastně já jsem dostal za úkol se postarat prostě o třeba noční hru a jsou tam lidi, který maj rozdělaný sekce a musej je udělat, takže tam kontroluju, kdo si to zobrazil, abych věděl, že prostě ten člověk se z toho prostě nemůže vymluvit, že to neviděl prostě...

Takže to nekontroluješ obecně u lidí na Messengeru.

Ne, asi ne.

Můžeme se vlastně ale vrátit k té holce, já jsem si uvědomil, že tam to funguje úplně stejně, jako na Messengeru. Ukazuje se ti tam, kdy je člověk aktivní, před jakou dobou byl aktivní a to, že si tvoje zprávy zobrazoval. Jak vnímáš situaci... můžeš kdyžtak, prosím, jméno, ať neříkáme holka?

Jo, Zuzka.

Tak jak vnímáš situaci, kdy si píšeš se Zuzkou, vidíš, že je aktivní a ona si tvoje zprávy nezobrazuje. Proč si myslíš, že si je nezobrazuje?

(přemýšlí) Proč. No asi protože... buďto jí nenapadá zrovna co by mohla odpovědět nebo prostě třeba nechce v tu danou chvíli odpovědět, což naprosto chápu.

Na tebe to nějak působí?

Žádný emoce asi bych řekl. Asi ne.

Ted' zkusíme druhou situaci, to znamená, že ty jsi Zuzce napsal, pak jsi otevřel Instagram a vidíš, že byla aktivní před půlhodinou a tys ji psal třeba před hodinou. To znamená, že měla příležitost si tu tvoji zprávu zobrazit, ale neudělala to. Proč si myslíš, že to neudělala?

(přemýšlí) Já si myslím, že se to občas... je to i tak, že ten člověk prostě třeba jenom už ze zvyku, z nějakýho grifu prostě otevře ten telefon prostě, koukne jenom na Messenger, spočítá lidi, kolik mu psalo, zase zavře třeba a ta aktivita tam v podstatě v tu chvíli už je. Jako jednak si myslím, že to je třeba kvůli tomu a že už prostě spousta z těch věcí děláme intuitivně a bez toho, aniž bysme nad tím přemýšleli a ve výsledku, kdyby se nás na to pozdějc někdo ptal, tak ani nevím, že jsem to třeba dělal a tak to je třeba jedna věc. A druhá, že třeba by tomu musela věnovat víc času.

Věnuješ tomu pozornost, že třeba byla online před půl hodinou?

Právěže si myslím jako, že to mám dobrý v tom, že já tomu vůbec pozornost nevěnuju. Já to beru nějak, že tam prostě jsou bubliny a neřeším, jestli je prostě zelená, nebo není, nebo je šedivá prostě a když potřebuju někomu napsat, tak mu napíšu a je mi jedno, jestli je šedivej nebo prostě zelenej a jakože ze zkušenosti vím, že to ani tolik nerozhoduje v tom, kterej z těch dvou odepíše dřív. Takže vlastně tohleto, jestli je online nebo před jakou dobu byl, beru jenom jako spíš tak orientačně, než jako že by to bylo fakt něco bych kladl tak nějak důraz.

Takže u Zuzky tohle vůbec neřešíš.

Ne ne.

A když si Zuzka tvoji zprávu zobrazí a neodepíše hned, tak proč si myslíš, že to udělala? Nebo děje se to vůbec?

Většinou ne, většinou se to neděje. Jako párkrát se stalo to, že jsem vlastně projížděl zprávy a otevřel jsem to naše vlákno a zrovna se objevilo zobrazeno a většinou tím pádem hnedka odepisovala. Je to daný i tím, že jako si máme vlastně víceméně furt co říct. Ale jako když se to stane, že si to zobrazí a ne to, tak to ve mně jako moc emoce neprobouzí, protože jako vím, že pozdějc odepíše. Nebo jako mám takovou tu jistotu, že později odepíše.

U někoho na Messengeru, když se ti tohle stane, tak řešíš to? Vadí ti, když ti neodepíšu?

Jo, jako... asi bych lhal, kdybych jako řekl, že mě to nikdy vůbec netrápí, ale v podstatě... když je to někdo, nějaký člověk, ke kterému mám jako třeba nějaký citový pouto, třeba z minulosti nebo takhle, tak mě štve, když mu napíšu prostě a dostanu zobrazeno a pak prostě nedostanu ani žádnou odpověď zpátky nebo si ji musím třeba vynutit další zprávou.

Vybavíš si nějakou konkrétní situaci z nedávné doby?

Jo (smích) Měl jsem se potkat s tou právě, co mě ghostla teďkon nedávno. Tak jsem ji jakože napsal „kdy za tebou mám zajít do kavárny?“ a nedostal jsem doteď třeba žádnou odpověď a je to třeba dva tejdny, ale tam to je takový, že už jsem to nepodpořil tou další zprávou a nechal jsem to bejt a říkal si „ok, tak to bude...“.

A pocity?

No, tak tehdy když se mi to stalo tehdy od ní, když mě ghostla, tak jsem z toho byl takovej špatnej. Teď vlastně o bylo, že mi ona mi zase sama napsala. My jsme se třeba půl roku ne bavili a po půl roce prostě mi sama ona napsala jenom proto, aby mi znova jako neodepsala. Takže tentokrát už jsem to neprožíval tolik jako před tím, před tím rokem třeba a jako byl jsem třeba trochu naštvanej, říkal jsem si „tak co jsem?“ nebo „co jseš ty?“ ale jako ve výsledku jsem to nechal bejt a říkal jsem si jako „to je jedno...“

Aha a teď vlastně když to dělala opakovaně, tak začal jsi o ní třeba i ty sám smýšlet jiným způsobem?

(přikyvuje) Vlastně tím, že to teď udělala teďkon podruhé, tak si říkám, že tam asi bude něco v nepořádku, jestli si potřebuje něco dokazovat nebo nevím vlastně. Nevím, co tam za tím v tom člověku se musí jako odehrávat, že tohle jako dělá a jestli to dělá úmyslně, tak to o něčem svědčí.

Když ti některá z těchto situací, o kterých jsme se bavili, vadila, tak jestli se děje i to, že bys ty oplácel to stejné chování ostatním?

No... jako... jo... protože... takhle... občas to prostě udělám, že to prostě zobrazím tu zprávu, aby ten člověk to viděl, a pak záměrně neodepíšu. Nedělám to tak často. A to je, jak jsem říkal, většinou je to prostě, že z toho, abych přikládal důraz jakože prostě, že už to řešit nebudem třeba nebo něco takovýho. Co se týče toho ghostování, tak to už jsem dlouho neudělal, protože jsem se nesetkal s případem, že by jsem to musel takhle radikálně řešit ale jakože myslím si, že kdyby se někdy v budoucnosti naskytlo nějaká taková příležitost, tak bych tomu asi neřekl ne (smích), protože když by to nebylo možný nějak adekvátně řešit prostě dál, tak je to jedna z možností... tou jednoduchostí je to rychlý.

Je pro tebe lepší, když zpráva zůstane zobrazená nebo je na ní aspoň nějaká reakce?

Já si myslím, že je lepší, když zůstane jenom zobrazená pro mě. Protože když je na ní ta reakce, tak už si ten člověk jakože dal aspoň práci prostě přidržet ten prst prostě na tý zprávě a vybrat tu reakci, to už mohl prostě klidně odepsat a zatímco chápu, že... nebo jako chápu, ale když to člověk zobrazí, tak může udělat jenom takhle a zase zpátky (ukazuje) a prostě to a když už ten člověk je vidět, že si to přečetl doopravdy a prostě jako to tam dá. Na to ten člověk potom nemá možnost nějak odepsat a potom ten člověk vlastně se může vymluvit na to, že na to zareagoval, tak je to takový...

Kdyby byla možnost tuhle funkci na Messengeru vypnout, využil bys toho?

Reakcí na zprávy nebo...?

Nenene, potvrzení o přečtení.

Jo, vypnul bych to určitě, protože si myslím, že to je víc ke škodě než k užítku, takže tak.

Z jakého důvodu?

Asi jednak tím, že jako že to může být dost vytržený z toho kontextu, že ten člověk právě třeba něco dělá a jenom si to zobrazí a nebo si to zobrazí omylem a ani si to nepřečte třeba a ten druhý potom začne, na základě toho něco usuzovat bez opodstatnění, takže to potom z toho jakože vznikaj problémy i a nebo takhle a zároveň to trochu mi přijde, že to trochu porušuje soukromí toho, že prostě máš takový, že když si to přečtu, tak vlastně se cítím tak nějak jako povinně odepsat hned, aby ten druhý... prostě vždycky tam je to, že si řeknu „no tak teďkon vidí, že jsem si to zobrazil“ tak třeba jako čeká, čeká než mu odepišu hnedka a zatímco když to by to neviděl, tak prostě neočekává, že by jsem mu odepsal prostě hned třeba. Takže v tomhle bych asi řekl to jednak trochu porušuje tvoje soukromí a ty seš potom vlastně zavázaný v uvozovkách k tomu odepsat hned

A vadilo by ti, kdybys naopak neviděl, že si ostatní zobrazují tvoje zprávy?

Asi ne, ne, nevadilo.

Takže když to shrneme, tak bys byl radší, kdyby to tam vůbec nebylo.

Jo, přesně. Bylo by to lepší.

Respondent: Izabela

Na začátek bych se tě chtěl zeptat, jestli dneska ještě posíláš SMS?

Smsky úplně minimálně, spíš třeba jako babičce nebo tak, ale většinou používám buďto Messenger nebo WhatsApp. V podstatě jediný dvě aplikace.

Takže už v omezeném množství, dalo by se říct. S kým se v současné chvíli nejvíc bavíš ve svém životě? Ted' neřešíme, jestli to je ta mediovaná komunikace nebo komunikace tváří v tvář.

Přítel určitě, potom rodina, tady lidi v kanceláři a nějaký jako přátelé, se kterými jsem v kontaktu

A převažuje mediovaná komunikace, nebo komunikace tváří v tvář?

Hele, s přítelem tváří v tvář. S kolegama taky. A s rodinou tam bych řekla, že to je půl na půl, protože my si hodně píšeme a vidíme se jednou za čas nebo s mamkou jednou za týden, za 14 dní, takže možná, že i spíš ta přes messenger. (nejistě se na mě kouká)

Jojo, klidně tomu říkej takhle, já to z toho poznám. Ty jsi zmínila, že si s lidmi i píšeš, tak proč právě přes Messenger, a ne jiný druh komunikace?

Protože to je nejrychlejší. Třeba konkrétně ten messenger, to je prostě spojený s Facebookem, že jako většina lidí ho má a i jak jsi zmiňoval vlastně, že tam je vidět, že třeba ta zpráva je přečtená, tak to se mi líbí, že vím, jestli to ten člověk viděl, jestli mu to přišlo a proto to třeba používám radši než smsky a hlavně máš to přes internet, takže tam nemáš další poplatky, nebo tak...

Vnímáš nějaké výhody téhle komunikace, třeba ve srovnání s komunikací tváří v tvář?

Asi to, že s těma lidma můžu být v kontaktu kdykoliv a je jedno, kolik je hodin nebo kde jsem, že i když jim tu zprávu napíšu, tak si ji přečtou ráno nebo tak. Takže to bych řekla, že je určitě výhoda.

A nevýhody?

Že nevidíš tu jejich reakci. Že někdy, právě když třeba řešíš, já nevím, složitější věci nebo nějaký konflikty nebo tak, tak potom vlastně nevíš, jak ten člověk reaguje a když nenapíše smajlíka, tak jako nevíš, je naštvanej, není, jak myslel tadyto, co napsal a tak.

S kolika lidma sis včera psala? Můžeš se klidně podívat.

(smích) Tak já se podívám. Včera to zrovna myslím nebude moc. Tak schválně. Tak počkej. Tak nakonec. (smích) Takže s mamkou, potom s kamarádama v naší chatovací skupině, což nevím, jestli se počítá na člověka, prostě s kamarádama ve skupině, potom s rodinou ve skupině taky máme na WhatsAppu, a pak přítel, kámoška, takže tak.

A je to nadprůměrné číslo?

Řekla bych tak jako normální.

Máš v současné chvíli někoho, s kým si píšeš pravidelně? Dejme tomu každý týden.

Jako jak jsem zas zmiňovala ty lidi. Určitě i s přítelem, se kterým jako bydlím, tak si během dne píšeme, domlouváme se na něčem, a pak hodně právě třeba s rodinou používáme na WhatsAppu skupinu, kde si píšeme všichni dohromady, takže to je super.

Ty jsi zmínila, že používáš WhatsApp, tak je ještě nějaká jiná aplikace, přes kterou si píšeš, kromě Messengeru?

Jenom tady tyhle. Dřív jsem ještě používala Viber, ale to už mi přijde, že to už nikdo moc nepoužívá a WhatsApp má snad jako i zašifrovaný i nějak zašifrovaný ty zprávy, takže to je taky dobrý.

Takže se nemusíš ničeho bát.

A s tatškou používáme iMessage, co jsou jakoby v tom...

Ted' se už budeme bavit jenom o tvém chování v rámci Messengeru, nebudeme řešit ani WhatsApp. Já pak na konci vysvětlím, proč ne WhatsApp, proč jenom Messenger. Ale zajímavě by mě, jestli když zaregistruješ, že ti přišla zpráva, tak jsi nucena si ji hned otevřít?

Většinou jako jo. Nebo spíš podívám se takhle na telefonu vlastně (zvedá telefon), kdo mi píše, kdyžtak co to je, když je to něco, co jako mě úplně nezajímá v tu chvíli, tak to třeba jako nechám chvíli a pak se k tomu vrátím třeba když jsem v práci, ale většinou si to spíš otevřu.

A reaguješ okamžitě po otevření zprávy?

Většinou jo

Očekáváš od ostatních, že budou taky bezprostředně reagovat na tvoje zprávy?

Většinou taky bych řekla, že jo. Hlavně jako když se na něco ptám nebo tak. Když je to jako zpráva, která chce nějakou tu reakci, jako třeba otázka. Když je to, že konverzace už jako končí, tak tam už je mi to jedno.

Děje se to bezprostřední odpovídání od ostatních lidí?

Většinou jo.

Ty jsi zmínila, že se nejdřív díváš na zprávy přes notifikace. Odkládáš někdy odepisování na zprávy?

Jako stává se mi to. I že se třeba podívám a pak to nechám být, jenže já na to většinou pak jako zapomenu a už se těm lidem neozvu, takže to je jeden z důvodů, proč jako to chci mít většinou hnedka vyřízený. Teď nevím, jestli jsem ti odpověděla.

Jestli někdy odkládáš odepisování na zprávy?

Jako jo, určitě, když jsem prostě v práci nebo cvičím nebo... jo, když úplně nemám čas.

A je to odkládání někdy, aby ostatní nevěděli, že sis tu zprávu přečetla?

Jako taky (smích) když mi píše někdo, koho úplně nemusím nebo po mně někdo něco chce, co nechci prostě řešit, tak jako jo no (smích) nebo takový to, že si to jenom zobrazíš ten náhled, aby se to nezobrazilo tomu člověku, že sis to přečetl.

Otevíráš si zprávy i ve chvíli, kdy víš, že nejsi schopna obratem odepsat?

Přemýšlím. Jako když úplně vím, že nejsem schopná odepsat, tak to asi ne. Teďka mě napadá, že jsem třeba byla na konferenci nedávno, byla jsem na přednášce a tam když mi přišla zpráva, tak akorát jakoby jsem se koukla na notifikaci, co se ti zobrazí, ale vlastně už jsem to jako pak dál neřešila a vyřídila to, až když jsem měla čas

Takže sis tu zprávu vlastně neotevřela v aplikaci a přečetla sis to jenom přes notifikaci.

Jojo.

V úvodu jsem zmiňoval ty Awareness Cues, já to pro jistotu ještě jednou pro jistotu zmíním (výčet Awareness Cues). Tak by mě zajímalo, kterých z těchhle cues, nebo řekněme znaků, si nejvíc všímáš v rámci Messengeru?

Nejvíce určitě, že ta zpráva byla jako doručená nebo jako přečtená. To bych řekla, že nejvíce. I to, vlastně když se zobrazí, že mi ten člověk píše. Obzvláště když je to jakože vyloženě s ním vedu tu konverzaci. To není, že odepišu a hodím telefon do kouta a naopak... teď jsem něco chtěla říct a zapomněla jsem to... jo a třeba jako naopak sdílení polohy, nebo to, jestli je ten člověk online, tak to vůbec nesleduju.

Máš v současné chvíli někoho, že znáš jeho chování v rámci messengeru, teď mám na mysli, že víš, kdy ten člověk bývá online a jak rychle ti odepisuje nebo naopak neodepisuje?

(přemýšlí) Určitě třeba s přítelem, nebo vlastně s Mámou, s rodinou.

A když si píšeš s přítelem, tak dokážeš na základě toho jeho chování poznat, že něco mezi vámi není v pořádku?

Myslím si, že jo. My už jsme spolu už přes 6 let, takže to za tu dobu asi i poznáš (smích). Ale myslím si, že jo

A čeho si nejvíc všímáš během toho?

První znak je... jako záleží, co řešíme... ale beru to, když řešíme prostě něco, ne jako úplně běžného. Tak určitě jakoby že přestal psát smajlíky, jako taková první reakce, případně tři tečky za větou jo, a i třeba takový kratší zprávy a tak, no

Mění se třeba i jeho přístup k otevírání zpráv?

To bych řekla, že víceméně je stejný.

Takže jenom na základě toho, že zkratka píše jiným způsobem.

Jo, přesně tak.

Tys to už vlastně zmínila, že si toho všímáš a kontroluješ, jestli si lidi zobrazují tvoje zprávy?

Úplně to není, že bych třeba se podívala „jo, tak před několika dnama jsem psala kámošce, neodepsala mi, přečetla si to?“ to ne, asi spíš jako když mi ten člověk jako neodpoví, tak to nějak neřeším. Když to teda není něco, co jako zas bych potřebovala od něj nebo tak, no

A během těch situací, kdy něco potřebuješ, tak tam to kontroluješ?

Jo, tam bych to asi kontrolovala, případně vlastně tomu člověku zkusila napsat znovu. Třeba „hele ...nevím... mohla bys mi půjčit žehličku an vlasý?“ (smích) nebo něco takového.

Vzpomeň si na nějakou takovou situaci z nedávné doby, kdy jsi to kontrolovala?

Úplně asi ne...

Tak se můžeme klidně bavit v nějaké obecné rovině. Ty jsi říkala, že třeba o někom něco potřebuješ, tak to v tu chvíli kontroluješ a ty čekáš, až si dotyčný tu zprávu zobrazí?

Tedka jsem si vzpomněla na příklad, ale to teda nebylo na Messengeru, ale na WhatsAppu. To bylo vlastně se strejdou, když jsem potřebovala, aby mi zařídil jeho firemní tarif na mobil, tak vlastně tam v podstatě jsem potřebovala hnedka vědět, co a jak a tam vlastně... jo, koukala jsem, jestli se to tam objeví, že si to přečetl a on jako většinou za chvíli mi odepsal zase zpátky.

Během těch chvílíček, když jsi to kontrolovala, tak vyvolávalo to v tobě nějaké pocity?

Úplně bych neřekla... nebo není jako, že bych seděla u mobilu a „přečetl si to?“ (smích). Takže spíš jenom prostě jsem chtěla vědět, že mu ta zpráva přišla a že jako můžu čekat tu odpověď.

Tys říkala, že to moc nekontroluješ, ale máš někoho, u koho to kontroluješ?

(přemýšlí) Ne.

Je pro tebe funkce potvrzení o přečtení užitečná?

Jo. Určitě je to prostě takový, že jako vím, že jestli tomu člověku ta zpráva přišla. I třeba když jdu z fitka a píšu příteli, jestli jako mám něco koupit, tak vím, že když si to jako přečet, takže má mobil u sebe a jako odpoví mi. A když ne, tak vím, že má mobil na sedačce a hraje hry. Jo, takže asi tak.

A přijde ti někdy naopak na obtíž?

Jo, v případě, že si zobrazím zprávu, na kterou nechci odpovídat, tak tam jako jsem vlastně v té druhý pozici a to se mi to úplně nehodí.

A co ti na tom vadí, že se jim ukáže, že je to přečtené?

Asi to, že vlastně mě to nutí pak na to reagovat, i když třeba nechci, nebo na to nemám čas nebo tak.

Snažíš se někdy potvrzení o přečtení nějakým způsobem obcházet. Ty jsi zmínila, že koukáš na ty zprávy přes notifikace, tak jestli je i třeba nějaký jiný způsob?

Koukám na to přes ty notifikace nebo vlastně, ono i když otevřeš messenger, tak on ti to zobrazí jako kousíček. Případně myslím, že jde tady na tom telefonu, že když ti to přijde ta notifikace a když to jako podržíš a prostě přitlačíš na ten mobil, tak se to zobrazí snad jako celá ta zpráva, ale to až tak nevyužívám. A pak na počítači... tak tam vlastně taky, když si jenom zobrazíš ty zprávy, tak tam. Ale jinak nezkouším. Víím, že to jde vypnout v nastavení někde (není si jistá) na Facebooku nebo na Messengeru.

Potvrzení o přečtení?

(přikyvuje)

Nene, na Messengeru to nejde.

Aha, ok. Tak možná na Facebooku jako na počítači nebo možná, že už to nejde...Ale jako ani bych to stejně nehledala.

Takže neobcházíš to. Znáš ty způsoby, ale neděláš to.

No, jenom tak jak jsem prostě řekla přes ty notifikace, no.

A využíváš někdy toho, že zprávu zobrazíš cíleně a neodpovíš na ní?

Jako, že bych tím třeba ukázala prostě „ha, tys mě naštvál! Nechci ti odpovídat.“ to úplně ne... nebo asi ne

To, co jsi zmínila. Byl by to jeden z důvodů, proč bys to udělala nebo udělala jsi to někdy?

Myslím si, že jo, ale jako už hodně dávno a... no asi by to bylo takový, že chceš tomu člověku ukázat prostě, že se s ním už nechceš bavit nebo nevím... když mi někdo píše takový to, jestli bych neměla o něco zájem nebo taky jedný holce jsem vlastně odpovídala na nějaký dotazník k diplomce, a pak po mně chtěla asi ještě triliardu dalších věcí, tak pak už se mi to nechtělo řešit. Tak jsem si tu zprávu nepřečetla dlouho, pak jsem si ji zobrazila a už jsem to jako neřešila.

To tě ode mě nečeká naštěstí (smích)

(smích)

Nemusíš se ničeho bát.

(smích)

Setkala ses někdy s termínem Ghosting?

Jak?

Ghosting.

To je, to, když ti někdo píše a ty ho jako ignoruješ, ne?

(přikyvuji) Cílené ignorování.

Asi jenom takhle. Nebo nesetkala jsem se s tím... no i když možná, že jo. Na střední, když jsem psala jednomu klukovi a on mě ignoroval, to bude asi ono. (smích)

Můžeme se o tom bavit, nemusíme. Říkala jsi, že to bylo na střední, tak už asi ty pocity z toho budou takový zkreslený.

Jako si tam není nic, co bych měla problém říct. Prostě se mi líbil jeden kluk a ne, že bychom spolu chodili, ale byli jsme si blízky a prostě pak asi neměl zájem a já jsem mu psala a on prostě si to jako buďto přečetl a neodepsal a pak vlastně už jako ani si ty zprávy nečetl...

Jak to na tebe působilo v tu chvíli?

No štválo mě to, žejo. To je jako jasný. Ale jako po chvíli...nebo...po chvíli prostě došlo mi, že asi tudy cesta nevede a už jsem to pak jako neřešila a už jsem mu prostě nepsala.

A ocitla ses někdy na opačné straně, že jsi byla ten člověk, co někoho ignoroval. Ty jsi vlastně zmínila už tu diplomku, ale jestli je třeba nějaký jiný případ, na který si vzpomeneš?

Hele...přemyslím...Jako jo, možná taky na střední, když mi psal jeden kluk zase naopak a vlastně já jsem neměla zájem, no. Tak myslím si, že tak, že už mi jako bylo blbý mu jako psát, že nikam s ním jít nechci nebo tak, tak pak už jsem vlastně přestala komunikovat.

Zobrazovala sis ty zprávy a nechala je přečtený?

Většinou jsem to vlastně nechala zase, že jsem si to jenom přečetla přes ten náhled, nebo tak, ale vlastně nedávala jsem ani, že jsem si to rozklikla.

Tak přejdeme dál, ty jsi říkala, že funkci potvrzení o přečtení moc u lidí nevnímáš, ale zmínila jsi, že někdy u přítele se na to podíváš, tak můžeme se chvíličku bavit o něm. Vyprav si situaci, že si s ním píšeš na Messengeru a vidíš, že je online, ale neotevřel si tvoje zprávy. Proč si myslíš, že si je neotevřel?

U něj je to v devadesáti případech to, že hraje na počítači a prostě jako mobil nemá u sebe, takže nevidí, že mu tam něco svítí, a i když vlastně Facebook jako na počítači třeba má zapnutý, tak prostě když hraje, tak má tu hru.

Takže ten ukazatel toho, že je online pro tebe neznamená, že je k dispozici pro to si psát?

No já jako většinou, když mu píšu, tak prostě mu napíšu a nekoukám, jestli je online, nebo ne.

Takže se během toho nijak zvláštním způsobem necítíš?

Ne. Tadyto fakt jako nesleduju ani vlastně u nikoho. Já většinou prostě těm lidem jako píšu, když něco potřebuju nebo jako je chci pozdravit nebo tak a není to, že bych třeba čekala, kdo je online a abych si jako mohla s někým psát.

Potom tedy může nastat situace, že vidíš, že byl aktivní před půl hodinou. Říkáš, že to moc nesleduješ, ale se mohlo stát, že viděla jsi, že byl aktivní před půl hodinou, ale nezobrazil si tvoji zprávu, i když měl příležitost. Tak proč si myslíš, že to udělal?

(přemýšlí a směje se) Nevím. A že tu zprávu si jako nepřečetl?

Nepřečetl, ale zkratka měla jsi od té aplikace potvrzení, že tu příležitost měl.

Jasně.

Tys mu napsala třeba před hodinou, potom se ti ukázalo, že byl aktivní před půl hodinou, takže zkratka měl příležitost si tu zprávu zobrazit, ale neudělal to.

Tak tam jako, když by byl doma, tak prostě přesně jako hraje a jenom si to vlastně otevřel a nevím, začínala mu hra nebo to prostě nějak neřešil nebo tak. A když by byl v práci, tak tam bych si řekla, že prostě na to jako neměl úplně čas. Asi by záleželo, co vlastně jsme řešili. Když by to byla jenom nějaká zpráva prostě „jak se máš? Jak to jde v práci?“ a tak, tak by mi to jako bylo jedno. V případě, že to je, že jdu z fitka a potřebuju vědět, jestli jako mám něco koupit, tak tam už bych z toho byla nervózní nebo prostě chtěla bych jako tu odpověď a jako v tom případě bych mu šla zavolat (smích) abych jako zjistila prostě to co potřebuju.

A potom může nastat ještě jedna situace, kdyby sis ji vybavila a ty jsi ji i nakousla během toho, co jsme se bavili, a to je, že si tu zprávu zobrazí a neodpoví na ni vůbec. Tak jak to na tebe během toho působí?

Jo určitě. Vlastně když si takhle napíšeme během dne, tak prostě on si třeba tu zprávu přečte a jako neodpoví, ale to je tím vlastně, že je v práci i já jsem v práci. Takže prostě fakt kolikrát třeba otevřu zprávu a prostě nevím, začnu řešit něco jinýho a vlastně neodpovím mu. Takže tam je mi to asi jedno. Zas pokud to jako není prostě něco, co potřebuju v tu chvíli.

A kdyby to bylo právě něco takového?

Tak bych mu šla zavolat. Nebo jako napsala bych mu, jestli by mi mohl odpovědět anebo bych mu šla zavolat.

Jak se během toho cítíš?

No jsem z toho nervózní nebo je to takový, jakože trochu stresující. Ty něco potřebuješ, vidíš jako, že ten člověk vlastně ti mohl na to nějak odpovědět, ale vlastně to neudělal. Tak jako když je to něco, co fakt potřebuješ v tu chvíli vědět, tak člověk je z toho podle mě nervózní, no.

Děje se vám tohle často?

Zas až tak moc ne.

Kdyby sis s ním psala a on by ti tohle dělal fakt často, že by ti neodepisoval hned na ty zprávy a nechal je zobrazené, začala bys o něm smýšlet nějakým jiným způsobem?

Jako nám se to teda neděje, ale když bych to vzala třeba, kdyby to bylo s kámoškou nějakou, protože s přítelem bydlím, tam jako bych mu pak řekla „proč mi neodepisuješ?!“ (smích) Tak třeba jako s kámoškou, tak asi bych si říkala, jako prostě co je, že si ty zprávy čte a neodpovídá. Možná bych jí jako zkusila vyloženě napsat „hele jako co se děje?“ a jako asi by to pro mě pak začalo být takovej znak, že jí třeba nezajímám, že jako se se mnou nechce bavit nebo že se mnou nechce jít na kafe nebo tak, no

A stalo ti to někdy s někým?

Přemýšlím... jo, vlastně jo, s kámoškou, ale to už je třeba tak tři roky zpátky. Tak to vlastně, no... ona byla taková hrozná na to odepisování. Ona byla přesně ten člověk, co si to přečte a prostě zapomene na tu zprávu během pěti sekund, jo. Takže to jsem pak zjistila, ale ze začátku mě to prostě štvalo, že to bylo i vlastně ve chvílích, kdy jako jsme si normálně psaly. Jo, nebo že třeba chvílku jsme si psali, všechno v pohodě a najednou prostě neodepisovala a neodepsala mi prostě jako dalších x dní, no. Takže tam... jako štvalo mě to. Zvlášť jako když jsme si třeba domlouvali sraz nebo tak...

Měla jsi potom o ní jiné mínění, než jsi zjistila, že to je její normální chování?

Jako jo no. Nebo... prostě štvalo mě to. Začla jsem si říkat „tak jako jí prostě nezajímám?“ nebo tak.

Na začátku jsem říkal, že nebudeme řešit WhatsApp a je to kvůli tomu, že na WhatsAppu si to potvrzení o přečtení můžeš vypnout a na Messengeru to nejde. A mě by zajímalo, kdyby to šlo, tak jestli bys toho využila, že by ostatní lidi neviděli, že sis zobrazila jejich zprávy?

Asi ne.

Nechala bys to tak jak to je, nevádí ti to?

Nechala bych to tak... jako jak jsem říkala, tak já většinou jako těm lidem odpovídám a asi bych taky nechtěla, aby si to vypínali. Mně to přijde jako fajn funkce, pokud vyloženě někdo nedělá ghosting (smích) nebo tak. Takže nevypínala bych to.

A kdyby si to oni vypli, tak vadilo by ti, že bys neviděla, že si zobrazují tvoje zprávy?

Asi jo. Nebo spíš by mi to přišlo takový divný, jako proč to vypli. Ale jako není to, že bych jim psala „Hele ty sis to vypnul. Proč sis to jako vypnul?“ to asi ne. Ale vlastně i tím, že jako podle mě už celkově jsou lidi na to hrozně zvyklí a vlastně nahrazuje to přesně jako jeden z těch aspektů té face-to-face komunikace, tak vlastně... jo, je to takový... prostě víš, že ten člověk tu zprávu viděl, no. Doufám, že jsem ti odpověděla. (smích)

Jojojo, odpověděla. A máš radši, když zpráva zůstane zobrazena, nebo je na ní aspoň nějaká reakce?

Když je na ní aspoň nějaká reakce. Zase jako neberu takový to, když konverzace už pomalu umírá a oba dva si přejou, aby jako už ten druhý neodepisoval (smích), ale jako většinou je fajn, když prostě ten člověk na to nějak reaguje, klidně třeba jenom smajlíkem.

Příloha 3 – Informovaný souhlas účastníka výzkumu

Vážený pane, vážená paní,

v souladu se zásadami etické realizace výzkumu⁸ Vás žádám o souhlas s Vaší účastí ve výzkumném projektu v rámci diplomové práce.

Řešitel projektu:

Bc. Daniel Šlahař

Kontakt:

E-mail: slahard@ff.cuni.cz

Telefon: +420 721 003 909

Vedoucí práce:

Mgr. Jakub Fiala

Kontakt:

E-mail: jakub.fiala@ff.cuni.cz

Telefon: +420 221 619 910

Název pracoviště:

Studia nových médií, Ústav informačních studií a knihovnictví

Filozofická fakulta, Univerzita Karlova

U Kříže 661/8, 158 00 Praha 5 - Jinonice

Cíle výzkumu:

Cílem výzkumu je zkoumat změny mezilidské komunikace v prostředí počítačově mediované komunikace.

Popis výzkumu:

Vaše účast ve výzkumu je zcela dobrovolná. Máte právo kdykoliv výzkum přerušit, a i bez uvedení důvodů v něm nepokračovat. Výzkum není zatížen žádným rizikem a pokud by Vám některá otázka byla nepříjemná, nemusíte na ni odpovídat. Průběh výzkumu bude nahráván na diktafon, aby zmíněné informace mohly být odborně zpracovány. Všechna sesbíraná data budou po skončení výzkumu anonymizována a Vaše osobní údaje nebudou nikde zveřejněna. Předpokládaná délka výzkumu je přibližně 30 minut. Účastí souhlasíte s užitím získaných dat pro výzkumné, studijní a publikační účely.

¹ Všeobecnou deklarací lidských práv, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) a dalšími obecně závaznými právními předpisy.

Prohlášení a souhlas účastníků s jejich zapojením do výzkumu:

Prohlašuji a svým níže uvedeným vlastnoručním podpisem potvrzuji, že dobrovolně souhlasím s účastí ve výše uvedeném projektu a že jsem měl/a možnost si řádně a v dostatečném čase zvážit všechny relevantní informace o výzkumu, zeptat se na vše podstatné týkající se účasti ve výzkumu a že jsem dostal/a jasné a srozumitelné odpovědi na své dotazy. Byl/a jsem poučen/a o právu odmítnout účast ve výzkumném projektu nebo svůj souhlas kdykoli odvolat bez represí.

Jméno a příjmení účastníka:

Podpis účastníka: